

รายงานการวิจัย

๔
เรื่อง

การศึกษาแบบการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาตรี
สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาชัญญา รัตน์อุบล

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สนับสนุนโดย

ทุนส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

๔
ปี 2537

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

จพ
ค 15
008642

รายงานการวิจัย

เรื่อง

การศึกษาแบบการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาตรี
สาขาวิชาการศึกษา นอกแบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์

โดย

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อาชีตญา รัตนอุบล

เงินสนับสนุนโดย

ทุนส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน

ปี 2537

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2538

A Study of Learning Styles of Non-Formal Education
Undergraduate Students, Faculty of Education,
Chulalongkorn University

Assistant Professor Dr. Archanya Ratana-Ubol
Faculty of Education, Chulalongkorn University

1995

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทคัดย่อ

การศึกษาแบบการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาจากระบบ
โรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบการเรียนรู้
ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย ตามแบบการเรียนรู้ของ แคนฟิลด์ (Canfield) ในด้านเงื่อนไขการ
เรียนรู้ ด้านเนื้อหา ด้านวิธีการเรียนรู้ และด้านความคาดหวังของผู้เรียน และเพื่อเปรียบเทียบ
แบบการเรียนรู้ทั้ง 4 ด้านของนิสิตสาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน จาแนก
ตามวิชาเอกที่เรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามจำนวน 1 ชุด ซึ่ง
ดัดแปลงจาก Canfield's Learning Styles Inventory ประชากรที่ใช้ในการ
วิจัยครั้งนี้ได้แก่ นิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษา-
จากระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นนิสิตตั้งแต่ปี 1 - ปี 4
ที่กำลังเรียนอยู่ ณ ภาควิชาที่ 1 ที่ลงทะเบียนเรียนประจำปีการศึกษา 2538 จำนวนทั้งหมด
76 คน จาแนกเป็นวิชาเอกต่าง ๆ 4 วิชาเอก คือ เทคโนโลยีการศึกษา คอมพิวเตอร์
จิตวิทยา และภาษาอังกฤษ โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ สามารถนำไปวิเคราะห์
ข้อมูลได้จำนวน 72 ชุด คิดเป็นร้อยละ 94.74 ของจำนวนประชากรทั้งหมด ผลการวิจัยพบ
ว่า 1. ด้านเงื่อนไขนิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้เกี่ยวกับการมีสัมพันธภาพและรองลงมา
ได้แก่การมีสัมฤทธิ์ผล 2. ด้านเนื้อหา นิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้เกี่ยวกับคนและ
รองลงมาเกี่ยวกับสัญลักษณ์ 3. ด้านวิธีการเรียนรู้ นิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่เกี่ยว
กับการแสดงสัญลักษณ์ และรองลงมาเกี่ยวกับการได้รับประสบการณ์ตรง และ 4. ด้าน
ความคาดหวังของผู้เรียนนิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับดีหรือระดับสูงกว่า
คะแนนเฉลี่ย (B) และรองลงมาได้แก่ระดับพอใจ หรือระดับคะแนนเฉลี่ย (C) และ
ระดับเยี่ยมหรือระดับสูงสุด (A) และยังพบว่านิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่คาดหวัง
ระดับไม่เป็นที่พอใจหรือระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย (D) น้อยมาก นอกจากนี้ยังพบว่านิสิต
ที่เรียนวิชาเอกแตกต่างกันใช้แบบการเรียนรู้ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการมีสัมพันธภาพ การ
กำหนดโครงสร้างและการแข่งขัน ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับตัวเลข ภาษาและคน ด้านวิธีการ

เรียนรู้เกี่ยวกับการฟัง และการอ่าน ด้านความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับคะแนนระดับ
เยี่ยมหรือระดับสูงสุด (A) การได้รับคะแนนพอใจหรือระดับคะแนนเฉลี่ย (C) ไม่
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นิสิตที่เรียนวิชาเอกแตกต่างกันใช้แบบ
การเรียนรู้ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการมีสัมฤทธิ์ผล ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับสัญลักษณ์ ด้านวิธี
การเรียนรู้เกี่ยวกับการแสดงสัญลักษณ์ และการได้รับประสบการณ์ตรงด้านความคาดหวัง
เกี่ยวกับการได้รับคะแนนระดับไม่เป็นที่พอใจหรือระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย (D) แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถาบันวิทยบริการ
วาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

Abstract

A Study of Learning Styles of Non-Formal Education Undergraduate Students, Faculty of Education, Chulalongkorn University.

The purposes of this study were to investigate learning styles of Non-Formal education undergraduate students, Faculty of Education, Chulalongkorn University according to Canfield's learning styles in four aspects of condition, content, mode of learning and expectation and to compare these four aspects of learning styles by students majors. The questionnaires adapting from Canfield's learning styles inventory were used to collect data from 76 Non-Formal education students in the 1995 educational year of four majors : Technology, Computer, Pshchology and English. The results were :-

The undergraduate students, mostly preferred learning styles of the condition aspect related to affiliation, and secondly was related to achievement. For the content aspect, students mostly preferred people dimensions, and secondly was related to inanimate. For the mode of learning aspect, students mostly preferred iconic, and secondly was related to direct experience. For the expectation aspect, students mostly preferred level of above average or good, and secondly was level of average or satisfactory and outstanding or superior. Mostly students least preferred level of below average or unsatisfactory. In addition, this study found no difference

in learning styles among different students' in some aspects. There were condition aspect related to affiliation, structure and eminence, content aspect related to numeric, qualitative and people dimension, mode of learning related to listening and reading method and expectation aspect related to level of above average or good and level of average or satisfactory.

The differences of learning styles of some aspects among different students' majors were found. There were the condition aspect related to achievement, content aspect related to inanimate, mode of learning related to iconic and expectation aspect related to the level of below average or unsatisfactory.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิตติกรรมประกาศ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี เนื่องจากได้รับความร่วมมือในการ
ให้ข้อมูลเป็นอย่างดีจากนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน ทุกชั้นปี
ของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้
ผู้วิจัยต้องขอขอบคุณไว้ ณ โอกาสนี้

และผู้วิจัยขอขอบคุณผู้ส่งเสริมการวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ให้ทุนสนับสนุนการวิจัยครั้งนี้

อาชัญญา รัตนอุบล

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	ค
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	จ
กิตติกรรมประกาศ	ช
สารบัญตาราง	ญ
สารบัญแผนภาพ	ต
บทที่	
1 บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	4
สมมติฐานการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	7
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย	8
2 บรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	9
ความหมายของแบบการเรียนรู้	9
ความสำคัญของการศึกษาแบบการเรียนรู้	11
นักศึกษานอกกระบวนโรง เรียนกับแบบการเรียนรู้	16
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	18
งานวิจัยในประเทศ	18
งานวิจัยต่างประเทศ	31

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
3	วิธีดำเนินการวิจัย 46
	การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง 46
	กลุ่มประชากร 47
	เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย 48
	การเก็บรวบรวมข้อมูล 52
	การวิเคราะห์ข้อมูล 53
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล 55
5	สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ 95
	สรุปผลการวิจัย 95
	อภิปรายผล 100
	ข้อเสนอแนะ 104
	รายการอ้างอิง 108
ภาคผนวก	 120
	ภาคผนวก ก รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ 121
	ภาคผนวก ข เครื่องมือในการวิจัย 122
	ภาคผนวก ค สถิติที่ใช้ในการวิจัย 132
ประวัติผู้เขียน	 136

เลขหมู่ ๑๖
 เลขทะเบียน ๐๐๘๖๔๒
 วัน, เดือน, ปี 16 ก.พ. 39

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 จำนวนประชากรจำแนกตามวิชาเอก	53
2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการเรียนรู้ของนิสิต ปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามเพศ วิชาเอกที่เรียน และ ชั้นปีที่เรียน	57
3 ค่ามัชฌิมเลขคณิต $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของ คะแนนแบบการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาตรี สาขาการศึกษาจากระบบ โรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	59
4 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนแบบการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษา จากระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามวิชาเอกที่เรียน	62
5 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของ คะแนนแบบการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาจากระบบ โรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนก ตามชั้นปี	66
6 ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของ คะแนนแบบการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาจากระบบ โรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนก ตามเพศ	70
7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบการเรียนรู้ ด้านเจื้อนใจเกี่ยวกับการมีสัมพันธภาพ ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชา การศึกษาจากระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามวิชาเอกที่เรียน	73

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบการเรียนรู้ ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการกำหนดโครงสร้างของนิสิตปริญญาตรี สาขา วิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์- มหาวิทยาลัย จาแนกตามวิชาเอกที่เรียน	74
9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบการเรียน รู้ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการมีสัมฤทธิ์ผลของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชา การศึกษานอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จาแนกตามวิชาเอกที่เรียน	75
10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบการเรียน รู้ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการแข่งขันของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการ ศึกษานอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จาแนกตามวิชาเอกที่เรียน	76
11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบการ เรียนรู้ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับตัวเลข ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชา การศึกษานอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จาแนกตามวิชาเอกที่เรียน	77
12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบการเรียน รู้ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับภาษาของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษา นอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จาแนก ตามวิชาเอกที่เรียน	78

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนน แบบการเรียน รู้ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับสัญลักษณ์ ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษา นอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนก ตามวิชาเอกที่เรียน	79
14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบการเรียน รู้ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับคนของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษา นอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตาม วิชาเอกที่เรียน	80
15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบการเรียน รู้ด้านวิธีการเกี่ยวกับการฟัง ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษา นอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามวิชาเอกที่เรียน	81
16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบการเรียน รู้ด้านวิธีการเรียนรู้ เกี่ยวกับการอ่าน ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชา การศึกษานอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามวิชาเอกที่เรียน	82
17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบการเรียน รู้ด้านวิธีการเรียนรู้ เกี่ยวกับการแสดงสัญลักษณ์ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษา นอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามวิชาเอกที่เรียน	83

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบการเรียนรู้ด้านวิธีการเรียนรู้ เกี่ยวกับการได้รับประสบการณ์ตรง ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จําแนกตามวิชาเอกที่เรียน	84
19 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบการเรียนรู้ด้านความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับคะแนนระดับเยี่ยมหรือระดับสูงสุด (A) ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จําแนกตามวิชาเอกที่เรียน .	85
20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนการเรียนรู้ด้านความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับคะแนนระดับดีหรือระดับสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (B) ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จําแนกตามวิชาเอกที่เรียน ..	86
21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบการเรียนรู้ด้านความพอใจหรือระดับคะแนนเฉลี่ย (C) ของนิสิตปริญญาตรีสาขาวิชาการศึกษาอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จําแนกตามวิชาเอกที่เรียน	87
22 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบการเรียนรู้ด้านความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับคะแนนระดับไม่เป็นที่พอใจหรือระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย (D) ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จําแนกตามวิชาเอกที่เรียน	88

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่		หน้า
23	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่ามัชฌิม เลขคณิต คะแนนแบบการ เรียนรู้ด้านเงื่อนไข เกี่ยวกับการมีสัมฤทธิ์ผลของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จําแนกตามวิชาเอกที่เรียน	89
24	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่ามัชฌิม เลขคณิตคะแนนของ แบบการ เรียนรู้ด้านเนื้อหา เกี่ยวกับสัญลักษณ์ ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย จําแนกตามวิชาเอกที่เรียน	90
25	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่ามัชฌิม เลขคณิตคะแนนของแบบ การเรียนรู้ด้านความคาดหวัง เกี่ยวกับการได้รับคะแนนระดับดี หรือ ระดับสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (B) ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชา การศึกษาอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จําแนกตามวิชาเอกที่เรียน	91
26	ผลการทดสอบความแตกต่างของค่ามัชฌิม เลขคณิต คะแนนของแบบ การเรียนรู้ ด้านความคาดหวัง เกี่ยวกับการได้รับคะแนน ไม่เป็นที่พอใจ หรือระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย (D) ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชา การศึกษาอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหา- วิทยาลัย จําแนกตามวิชาเอกที่เรียน	93

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพที่

หน้า

1 ขั้นตอนการเรียนรู้ 13

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพนั้น ผู้สอนควรมีความเข้าใจและยอมรับในความแตกต่างของผู้เรียนแต่ละคนเป็นสำคัญ ดังเช่น ไพฑูรย์ สินลารัตน์ (2523 : 51) ได้กล่าวว่า "องค์ประกอบที่สำคัญในการเรียนการสอนคือตัวผู้เรียน ผู้สอนไม่ว่าจะสอนในระดับใด จะดำเนินการสอนได้ดี และมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อได้รู้จักและเข้าใจธรรมชาติเป็นอย่างดี" ซึ่งความแตกต่างในด้านต่าง ๆ ของผู้เรียนนี้ ความแตกต่างประการหนึ่งของผู้เรียนที่มีอิทธิพลและมีความสำคัญยิ่งต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน คือ แบบการเรียนรู้ (Learning Styles) ดังเช่นที่ เรสมอวิช (Rezmovic, 1981) ได้กล่าวว่า หากผู้สอนที่ต้องการให้ผู้เรียนซึ่งมีความแตกต่างกัน สนใจในการเรียนการสอนที่ตนจัดขึ้นแล้ว ผู้สอนจะต้องศึกษาแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนและควรพยายามจัดสภาพของการเรียนรู้ให้มีความเหมาะสมกับแบบการเรียนรู้ หรือวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียนนั้น ๆ เป็นสำคัญ

การที่ผู้เรียนบางส่วนไม่ประสบผลสำเร็จในการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษานั้น อาจเนื่องมาจากสาเหตุหลายประการ ซึ่งนักการศึกษาหลายคนได้พยายามศึกษาค้นคว้าให้ทราบถึงสาเหตุต่าง ๆ และได้พบว่า มีตัวแปรมากมายที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ในระดับอุดมศึกษา ดังเช่น วัลลภา เทพหัสติน ณ อยุธยา (2523 : 17) ได้กล่าวถึงปัญหาการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษาว่า "ในการเรียนการสอนนั้น มักมีปัญหาก่อเกิดขึ้น คือ ปัญหาการขาดความเข้าใจผู้เรียน อาจารย์ส่วนใหญ่จะไม่เข้าใจสภาพความสนใจ หรือปัญหาของนิสิตนักศึกษา ทำให้การเรียนการสอนมีแต่อุปสรรค เพราะมีช่องว่างระหว่างผู้สอนกับผู้เรียนมากเกินไป เพราะผู้สอนมักจะคำนึงถึงสาระที่จะสอนมากกว่าผู้เรียน" หากตัวแปรประการหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ ก็คือ แบบการเรียนรู้ ซึ่งผู้สอนบางส่วนอาจไม่ตระหนักถึงความสำคัญในเรื่องนี้ ทั้งนี้เรื่องดังกล่าวเป็นเรื่องที่มีความสำคัญยิ่ง และ

(Gary E.Price, 1978 :389) ได้อธิบายเรื่องนี้ไว้ว่า "ผู้เรียนแต่ละคนมีแบบการ เรียนรู้หรือวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน การปฏิบัติในสาขาวิชาต่าง ๆ ของผู้เรียนนั้นแตกต่างกันไปตามวิธีการเรียนรู้ของแต่ละคนเมื่อผู้เรียนได้รับการสอนด้วยวิธีการที่ตนชอบก็จะ ทาให้เห็นผลการเรียนรู้ดีขึ้น" ด้วยเหตุนี้จึงเป็นภาระหน้าที่ของครูผู้สอนในการที่ต้องหาวิธี การเรียนการสอนที่จะทำให้ผู้เรียนแต่ละคนเกิดการเรียนรู้ได้มากที่สุด

นอกจากนี้แล้ว ประโยชน์ คูปต์กาญจนากุล (2525 : 139-140) ได้เสนอ ความคิดเห็นหลังจากที่ได้ทำการวิจัย เรื่อง แบบการเรียนของนิสิต จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไว้ดังนี้

นิสิตนักศึกษามีความคิดเห็นที่แตกต่างกัน มีอุปนิสัยในด้าน การเรียน แตกต่างกัน จะเลือกเรียนสิ่งที่ไม่เหมือนกัน เรียนโดยวิธีการที่ ต่างกัน เป็นต้นว่า นิสิตบางคนอาจจะสามารถเรียนรู้ได้ดีจากการ อ่านและค้นคว้าด้วยตนเอง อาศัยเพียงการแนะนำจากอาจารย์ เท่านั้น บางคนเรียนรู้ได้ดีจากการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน ๆ ดังนั้นสิ่งสำคัญในการพัฒนาการเรียนการสอนคือ การทำความเข้าใจในลักษณะและธรรมชาติของผู้เรียนตลอดไปจน ถึงการเรียนรู้ของผู้เรียน ผู้สอนจะต้องเข้าใจและเรียนรู้ว่าผู้- เรียนมีพื้นฐานอย่างไร มีปัญหาในการเรียนการสอนอย่างไรบ้าง เพื่อจะได้จัดการสอนให้เกิดการเรียนรู้แก่ผู้เรียนได้มากที่สุดด้วย

ด้วยเหตุนี้ การศึกษาแบบการเรียนของผู้เรียนระดับปริญญาตรี สาขาวิชา การ- ศึกษาจากระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จึงมีความสำคัญยิ่ง เนื่องจาก นิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน ควรเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ ทศนคติที่เกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือ การให้การศึกษานอก- ระบบโรงเรียน สำหรับกลุ่มด้อยโอกาสต่าง ๆ ในสังคม ไม่ว่าจะเป็นเด็ก ผู้ใหญ่ หรือ ผู้สูงอายุ ในทุกเพศและทุกระดับอายุ ดังนั้นหากนิสิตสามารถตระหนักถึงความแตกต่าง ของผู้เรียนแต่ละคนได้ โดยเฉพาะแบบการเรียนของผู้เรียนและสามารถจัดสภาพการ

เรียนการสอนให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนแล้ว ย่อมทำให้การเรียนการสอนนั้น ๆ สามารถบรรลุได้ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ และประการสำคัญก่อนที่นิสิตจะเข้าใจเรื่องแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของผู้เรียนกลุ่มต่าง ๆ ได้ ตัวนิสิตเองควรจะตระหนักและทราบถึงแบบของการเรียนรู้ของตนเองเป็นประการแรก ด้วยเหตุนี้ผลของการวิจัยจึงมีส่วนช่วยสนับสนุนให้นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ได้เข้าใจในเรื่องดังกล่าวได้ชัดเจนขึ้น และนอกจากนี้แล้วหากคณาจารย์ ผู้สอน ได้ทราบข้อมูลเกี่ยวกับแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนแล้ว ผู้สอนก็จะสามารถนำข้อมูลนี้ไปใช้ประโยชน์ในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพต่อไป

สำหรับความหมายของแบบการเรียนรู้นี้ได้มีนักการศึกษาหลายท่านได้อธิบายไว้ เช่น รามิเรส และคาซทานีดา (Ramirez and Castaneda, 1974) เฟรช (Frech, 1975) แคนฟีลและแลฟเฟอที่ (Canfield and Lafferty, 1970) ดันและดัน (Dunn and Dunn, 1978) โคลป์ (Kolb, 1977) เมอริท (Merritt, 1982) เป็นต้น ซึ่งความหมายที่ได้กล่าวไว้อย่างครอบคลุมและชัดเจน คือ ความหมายที่ เคเฟ (Keefe, 1979 : 4) ได้กล่าวไว้ว่า "แบบการเรียนรู้ หมายถึง ลักษณะทางสติปัญญา ทักษะคิด จิตใจ และพฤติกรรมที่แสดงออก ซึ่งสามารถระบุหรือบ่งชี้ได้อย่างชัดเจนว่า ผู้เรียนมีการรับรู้ปฏิสัมพันธ์และตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้อย่างไร"

สำหรับ แคนฟีล (Canfield) นั้น ได้ให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อการระบุความแตกต่างของบุคคล โดยเฉพาะในเรื่องของการเลือกชอบแบบการเรียนรู้ (Learning Style Preferences) ในหลายลักษณะและครอบคลุมความต้องการของผู้ใหญ่ได้อย่างเหมาะสม แคนฟีลได้ให้ความหมายของแบบการเรียนรู้ คือ องค์ประกอบทางด้านจิตใจของประสบการณ์ทางการศึกษา ซึ่งมุ่งทำให้ผู้เรียนแต่ละคนเลือกสนใจ และปฏิบัติได้ดีในวิชาที่เรียนหรือในการศึกษาด้านอื่น ๆ (Canfield, 1988 : 12) แคนฟีลได้เสนอแบบการเรียนรู้ในลักษณะต่าง ๆ ได้แก่ เงื่อนไขการเรียน (Conditions of Learning) เนื้อหา (Content) วิธีการเรียนรู้

(Mode of Learning) และความคาดหวังของผู้เรียน (Expectation) ซึ่งจะกล่าวในรายละเอียดต่อไป

และจากการวิจัยต่าง ๆ เช่น อัจฉรา ธรรมาภรณ์ (1988) ที่ได้ศึกษาแบบการเรียนรู้ของนักศึกษามหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบการเรี้นรู้กับคะแนนเฉลี่ย เพศ และสาขาวิชาที่เรียน พบว่า นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาวิทยาศาสตร์ และนักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาศิลปศาสตร์ มีแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ ประโยชน์ คุปต์กาญจนากุล (2525) ได้ศึกษาแบบการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า นิสิตที่ศึกษาในสาขาวิชาต่างกัน มีแบบการเรียนแบบอิสระ แบบพึ่งพาและแบบมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นอกจากนี้ ดารงค์ นิมมานพิสุทธิ์ (2536) ได้ศึกษาแบบการเรี้นรู้วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพในวิทยาลัย สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่านักเรียนที่เรียนประเภทวิชาแตกต่างกันไป ใช้แบบการเรี้นรู้วิชาภาษาอังกฤษ แบบจับคู่ นิยม แบบปฏิบัตินิยม แบบสัมพันธ์นิยม แบบเป็นกลุ่ม และแบบรายบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ด้วยเหตุนี้ตัวแปรหนึ่งที่น่าสนใจว่าจะเกี่ยวข้องกับแบบการเรี้นรู้ของผู้เรียน คือ สาขาวิชาเอกที่นิสิตเรียน ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาแบบการเรี้นรู้ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาณกระบวนโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามแบบการเรี้นรู้ของ แคนฟิลด์ (Canfield) ในด้านต่าง ๆ และเปรียบเทียบแบบการเรี้นรู้ของผู้เรียนจำแนกตามสาขาวิชาเอกของนิสิตด้วย

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแบบการเรี้นรู้ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาณกระบวนโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามแบบการเรี้นรู้ของ แคนฟิลด์ (Canfield) ในด้านเงื่อนไข เนื้อหาวิธีการและความคาดหวังของผู้เรียน

2. เพื่อเปรียบเทียบแบบการเรียนรู้ทั้ง 4 แบบของนิสิตสาขาวิชาการศึกษา
 นอกกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามวิชาเอก

สมมติฐานการวิจัย

ไพเรส (Price, 1987) ได้ศึกษาวิจัย และพบว่า ผู้ใหญ่ เพศชาย และ
 เพศหญิง มีแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน ชิคเกอร์ริง (Chickering, 1977) ได้
 พบว่า เชื้อชาติและเพศจะมีผลต่อการเลือกการเรียนรู้ในแต่ละแบบ

นอกจากนี้จากการวิจัยของ เรด (Reid, 1987 : 87 - 103) ซึ่งได้ทำ
 การวิจัยเกี่ยวกับแบบการเรียนรู้ของนักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองและได้
 สรุปผลการวิจัยไว้ว่านักเรียนที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ซึ่งมีพื้นฐานทางภาษาที่
 ต่างกัน มีระบบการศึกษาและวัฒนธรรมที่ต่างกัน ก็จะมีแบบของการเรียนรู้ที่
 ต่างกัน ส่วนตัวแปรอื่น ๆ ที่มีอิทธิพลได้แก่ เพศ ระยะเวลาที่อยู่ในประเทศสหรัฐ
 อเมริกา วิชาเอกและระดับการศึกษา มีความสัมพันธ์กับแบบการเรียนรู้ที่ต่างกัน
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (อ้างถึงใน ตารางที่ นิเมานพิสุทธิ์ 2536)

สโตน (Stone, 1987 : 1130-A) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบ
 การเรียนรู้และสาขาวิชาเอกของนักศึกษาระดับปริญญาตรี และระดับบัณฑิตศึกษาที่เรียน
 ในสาขาวิชาเอก 5 สาขา คือ พยาบาล การศึกษา การเงิน ภาษาอังกฤษ และวิศวกรรม
 พบว่า นักศึกษามีความแตกต่างในด้านความชอบเนื้อหาวิชาและความสัมพันธ์ระหว่างแบบ
 การเรียนรู้กับสาขาวิชาเอกที่เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

อัจฉรา ธรรมาภรณ์ (1988) ได้ศึกษาแบบการเรียนรู้ของนักศึกษ
 มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ จำนวน 139 คน เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบการ
 การเรียนรู้กับคะแนนเฉลี่ย เพศ และสาขาวิชาที่เรียน พบว่า นักศึกษาสาขาวิชาวิทยา-
 ศาสตร์และนักศึกษที่เรียนสาขาวิชาศิลปศาสตร์ มีแบบการเรียนรู้ที่ต่างกันอย่างมีนัย
 สำคัญทางสถิติ

ตาราง นิยมมานพิสุทธิ (2536) ได้ศึกษาแบบการเขียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพานวิทยาลัย สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า นักเรียนที่เรียนประเภทวิชาแตกต่างกันไปใช้แบบการเขียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ แบบจักษุนิยมแบบแบบปฏิบัตินิยม แบบสัมผัสนิยม แบบเป็นกลุ่ม และแบบรายบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงตั้งสมมติฐานว่านิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาภายนอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เรียนวิชาเอกแตกต่างกันใช้แบบการเขียนรู้ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ขอบเขตของการวิจัย

1. ประชากรเป็นนิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาภายนอกระบบโรงเรียนภาคการศึกษาภายนอกโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2538 ใน วิชาเอกต่าง ๆ คือ เทคโนโลยีการศึกษา คอมพิวเตอร์ศึกษา จิตวิทยาและภาษาอังกฤษ จำนวน 76 คน
2. การศึกษาแบบการเขียนรู้ของนิสิตที่เรียนวิชาเอกแตกต่างกันนี้ เป็นการศึกษารูปแบบของการเขียนรู้ หรือวิธีการเขียนรู้ตามการรับรู้ของผู้เรียน ซึ่งมี 4 ด้าน ตามที่แคนฟิลด์ (Canfield) ได้นำเสนอไว้ คือ ด้านเงื่อนไข ด้านเนื้อหา ด้านวิธีการ และด้านความคาดหวังของผู้เรียน
3. ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ วิชาเอกของนิสิต ซึ่งแบ่งเป็น 4 วิชาเอก คือ เทคโนโลยีการศึกษา คอมพิวเตอร์ จิตวิทยา และภาษาอังกฤษ

ข้อตกลงเบื้องต้น

ข้อมูลที่ได้รับจากการตอบแบบสำรวจแบบการเรียนรู้ของนิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ประจำปีการศึกษา 2538 ถือได้ว่าเป็นข้อมูลที่ตอบตามความเป็นจริง

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

แบบการเรียนรู้ หมายถึง ลักษณะทางด้านสติปัญญา จิตใจ และพฤติกรรม การแสดงออกที่ผู้เรียนแต่ละคนเลือกชอบ (Preferences) ที่จะรับรู้ ปฏิสัมพันธ์ และตอบสนอง ต่อสภาพแวดล้อมการเรียนการสอน ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน ตามที่แคนฟิลด์ (Canfield) ได้นำเสนอไว้ คือ ด้านเงื่อนไข ด้านเนื้อหา ด้านวิธีการ และด้านความคาดหวังของผู้เรียน ดังนี้

1. ด้านเงื่อนไข (Conditions) หมายถึง การเรียนรู้ภายใต้เงื่อนไขของเพื่อน (peer) การจัดองค์กร (organization) การกำหนดเป้าหมาย (goal setting) การแข่งขัน (competition) ผู้สอน (instructor) รายละเอียด (detail) การเป็นอิสระ (independence) และการใช้อำนาจ (authority)
2. ด้านเนื้อหา (Content) หมายถึง การเรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับตัวเลข (numeric) ภาษา (qualitation) สัตว์ลักษณะ (inanimate) และคน (people)
3. ด้านวิธีการ (Mode) หมายถึง การเรียนรู้โดยใช้วิธีการเกี่ยวกับการฟัง (listening) การอ่าน (reading) การแสดงสัญลักษณ์ (iconic) และการได้รับประสบการณ์ตรง (direct experience)
4. ด้านการคาดหวัง (Expectation) หมายถึง การเรียนรู้ภายใต้การคาดหวังในความสำเร็จของผู้เรียนในระดับดีเยี่ยม (outstanding) ดี (above average) ปานกลาง (average) และต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย (below average)

นิสิต หมายถึง นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาอนกระบบโรงเรียน
ภาควิชาการศึกษาอนโรงเรียน วิชาเอกภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีการศึกษา
และจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ปี
การศึกษา 2538 ทุกชั้นปี จำนวน 76 คน

วิชาเอก หมายถึง วิชาเอกที่นิสิตเลือกเรียนตั้งแต่ปี 1 ซึ่งแบ่งออกเป็น 4
วิชาเอก คือ วิชาเอกภาษาอังกฤษ คอมพิวเตอร์ เทคโนโลยีการศึกษา และจิตวิทยา

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

1. เป็นข้อมูลสำหรับอาจารย์ผู้สอนนิสิตสาขาวิชาการศึกษาอนกระบบโรงเรียน
ในวิชาเอกต่าง ๆ เพื่อใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
2. เป็นแนวทางสำหรับอาจารย์ผู้สอน ผู้จัดทำหลักสูตร และผู้บริหารการศึกษา
จะได้เล็งเห็นความสำคัญของความแตกต่างของแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อจัดเนื้อหา
วิชาต่าง ๆ ได้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียนได้มากขึ้น

ส
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วรรณคดี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เพื่อความเข้าใจ และเป็นพื้นฐานในการวิจัยเรื่อง "การศึกษาแบบการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" ผู้วิจัยได้ศึกษาวรรณคดีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องตามลำดับหัวข้อดังนี้

1. ความหมายของแบบการเรียนรู้
2. ความสำคัญของการศึกษาแบบการเรียนรู้
3. นักศึกษจากระบบโรงเรียนกับแบบการเรียนรู้
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ความหมายของแบบการเรียนรู้

งานห้องเรียนแต่ละห้องนั้น ผู้เรียนแต่ละคนย่อมมีแบบของการเรียนรู้ หรือวิธีการเรียนรู้ที่แตกต่างกันออกไป ผู้สอนจึงควรที่จะเข้าใจและยอมรับความแตกต่างในเรื่องนี้ของผู้เรียน เพื่อที่จะได้สามารถจัดประสบการณ์การเรียนการสอนให้สอดคล้องและเหมาะสมกับแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของผู้เรียนแต่ละคน สำหรับความหมายของแบบการเรียนรู้ (Learning Styles) นั้น ได้มีผู้ให้ความหมายไว้หลายท่าน อาทิเช่น

เพจและคนอื่น ๆ (Page and Others, 1977 : 203) ได้เสนอไว้ว่า แบบการเรียนรู้หมายถึงวิธีการที่ชอบในการคิด การแก้ปัญหา หรือการเรียนรู้ ที่บุคคลแต่ละคนชอบ

ชเม็ค (Schmeck, 1977 : 413) ให้อธิบายว่า แบบการเรียนรู้เป็นผลของการจัดการกลุ่มของกิจกรรม การประมวลผลข่าวสารข้อมูล ซึ่งบุคคลชอบใช้เมื่อเผชิญกับสิ่งต้องเรียนรู้

ฮันท์ (Hunt, 1979 : 27) ได้กล่าวว่า แบบการเรียนรู้ในเรื่องของเงื่อนไขการศึกษา ซึ่งผู้เรียนสามารถเรียนรู้ได้ดีที่สุด

กรีกอร์ค (Gregorc, 1979 : 234) ได้เสนอว่า แบบการเรียนรู้ประกอบด้วยพฤติกรรมที่สังเกตเห็นได้ เป็นเครื่องบ่งชี้ความคิดของบุคคล และความสัมพันธ์ที่มีต่อสิ่งแวดล้อม คุณลักษณะดังกล่าว บอกให้ทราบว่าบุคคลเกิดการเรียนรู้ด้วยวิธีการหลายประการผสมกัน

โคลบ (Kolb, 1981 : 23) กล่าวว่า แบบการเรียนรู้ คือ ผลของเครื่องมือทางพันธุกรรม ประสบการณ์เดิมและความต้องการของสิ่งแวดล้อม ในปัจจุบัน ทำให้เกิดวิธีการเรียนรู้ คือ ประสบการณ์เชิงรูปธรรม การสังเกตอย่างไตร่ตรอง การสร้างมโนทัศน์เชิงนามธรรม และการทดลองปฏิบัติ

คีเฟ (Keefe, 1982 : 44) กล่าวว่าแบบการเรียนรู้ประกอบด้วยลักษณะทางสติปัญญา จิตใจ และร่างกาย ซึ่งมีความคงที่เพื่อบ่งชี้ว่า การรับรู้ การปฏิสัมพันธ์ และการตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมในการเรียนรู้ของผู้เรียน

ดันน์ และคณะ (Dunn et al., 1984 : 12) สรุปว่า แบบการเรียนรู้คือวิธีการที่บุคคลแต่ละคน ซึมซับและรักษาข้อมูล และหรือทักษะต่าง ๆ โดยไม่ต้องคำนึงว่ากระบวนการที่ได้รับนั้นจะอยู่ในสภาพการณ์อย่างไร

สมิธ และ เรนซัลโล (Smith and Renzulli, 1984 : 45) ได้อธิบายว่า แบบการเรียนรู้เป็นลักษณะของวิธีการเรียนรู้ที่นักเรียนชอบใช้ในการเรียน

เคนฟิลด์ (Canfield, 1988 : 12) ได้สรุปว่า แบบการเรียนรู้ คือ องค์ประกอบทางด้านจิตใจของประสบการณ์ด้านการศึกษาที่มุ่งทำให้ผู้เรียนแต่ละคนเลือกสนใจและปฏิบัติได้อย่างดีที่สุดในวิชาที่ตนเรียนหรือในการศึกษาของตน

คีเฟ และ เฟอร์เรลล์ (Keefe and Ferrelli, 1990 : 59) ได้กล่าวว่าแบบการเรียนรู้ คือ คุณลักษณะที่สัมพันธ์ในส่วนตัว เป็นการรวมการปฏิบัติภายในและภายนอกที่เกิดจากชีววิทยา ประสาทบุคลิกภาพ และพัฒนาการส่วนบุคคล ซึ่งปรากฏานพฤติกรรมของผู้เรียน

กัลโลเวย์ และ ลาบาร์คา (Galloway and Labarca, 1990 : 113) ได้อธิบายว่า แบบการเรียนรู้ คือ ส่วนประกอบของสภาพแวดล้อมและความชอบในการรับรู้ที่มีอิทธิพลต่อความต้องการด้านร่างกายและความรู้สึกของบุคคล มีความสำคัญทางความคิด

ที่กำหนดวิธีการจัดโครงสร้างและมโนทัศน์ต่าง ๆ เป็นความชอบทางสังคมที่เกิดจากปัจจัยทางด้านความคิด บุคลิกภาพและจิตใจ

อุไรรัตน์ ศรีสวน (2527 : 6) ได้ให้ความหมายของแบบการเรียนรู้ว่า หมายถึง ลักษณะและวิธีการที่นิสิตนักศึกษาแต่ละคนนิยมชมชอบ และปฏิบัติเป็นคุณลักษณะที่ค้นหาได้

พัชรี เกียรตินันท์วิมล (2529 : 13) ได้ให้ความหมายของแบบการเรียนรู้ หมายถึง วิธีการที่นักศึกษาใช้เป็นประธานในการรับรู้ การคงไว้ซึ่งความรู้ตลอดจนการตอบสนองในการสภาพแวดล้อมของการเรียนรู้

คารงค์ นิมนานพิสุทธิ (2536 : 16) ได้ให้ความหมายของแบบการเรียนรู้ว่า หมายถึง ลักษณะทางด้านสติปัญญา จิตใจ และร่างกายที่มีอยู่ในตัวผู้เรียนแต่ละคน ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเลือก มีปฏิสัมพันธ์ และตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมในการเรียนซึ่งแตกต่างกัน

ด้วยเหตุนี้สามารถสรุปความหมายของแบบการเรียนรู้ได้ว่า **ลักษณะทางด้านสติปัญญา จิตใจ และพฤติกรรมการแสดงออกที่ผู้เรียนแต่ละคนเลือกชอบ ที่จะรับรู้**

ความสำคัญของการศึกษาแบบการเรียนรู้

ความสำคัญของการศึกษาแบบการเรียนรู้ได้จากพื้นฐานทฤษฎีทางจิตวิทยาที่เกี่ยวข้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual differences) กล่าวคือ เมื่อผู้เรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ไม่ว่าจะเป็นด้าน ความสนใจ ความคิด ความต้องการ ความถนัดทางการเรียนรู้ ย่อมจะมีผลทำให้ผู้เรียนแต่ละคนมีแบบของการเรียนรู้ที่เป็นลักษณะเฉพาะตัวที่ต่างกันอย่างออกไป

ด้วยเหตุนี้ ครูผู้จัดการศึกษาจึงควรตระหนักว่า ผู้เรียนแต่ละคน มีความต้องการ ความสนใจและความสามารถแตกต่างกัน และควรมีโอกาสที่จะได้เลือกหลักสูตร เนื้อหา กิจกรรมการเรียนการสอนที่มีความเหมาะสมตามสภาพการณ์ และจังหวะเวลาที่ตนต้องการ

ผู้สอนจึงควรต้องทำความเข้าใจในเรื่องความต้องการของผู้เรียน ความชอบวิธีการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการพิจารณาเลือกวิธีสอนที่เหมาะสมกับทุกคน เนื่องจากแบบการเรียนรู้ (Learning Styles) มีความเกี่ยวข้องกับวิธีการที่ผู้เรียนชอบในการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ เช่น ผู้เรียนบางคนอาจชอบเรียนรู้โดยการลงมือปฏิบัติ บางคนอาจชอบการอ่านจากหนังสือ บางคนอาจชอบเรียนรู้ โดยการฟัง เป็นต้น รวมทั้งสภาพการณ์ที่ส่งผลให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้ดีที่สุด เหมาะสมที่สุด เช่น บางคนชอบเรียนเพียงคนเดียว หรือ บางคนอาจชอบเรียนโดยการอภิปรายก็ได้

การศึกษาสำรวจความสนใจแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน จึงจะช่วยให้ครูผู้สอนได้ทราบเนื้อหาวิชา ซึ่งผู้เรียนมีความสนใจต้องการเรียน ข้อมูลต่าง ๆ เหล่านี้จึงมีประโยชน์ช่วยในการวางแผนเนื้อหาหลักสูตรและจัดประสบการณ์กิจกรรมการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง อันจะช่วยตอบสนองต่อความสนใจของผู้เรียนได้เป็นอย่างดี

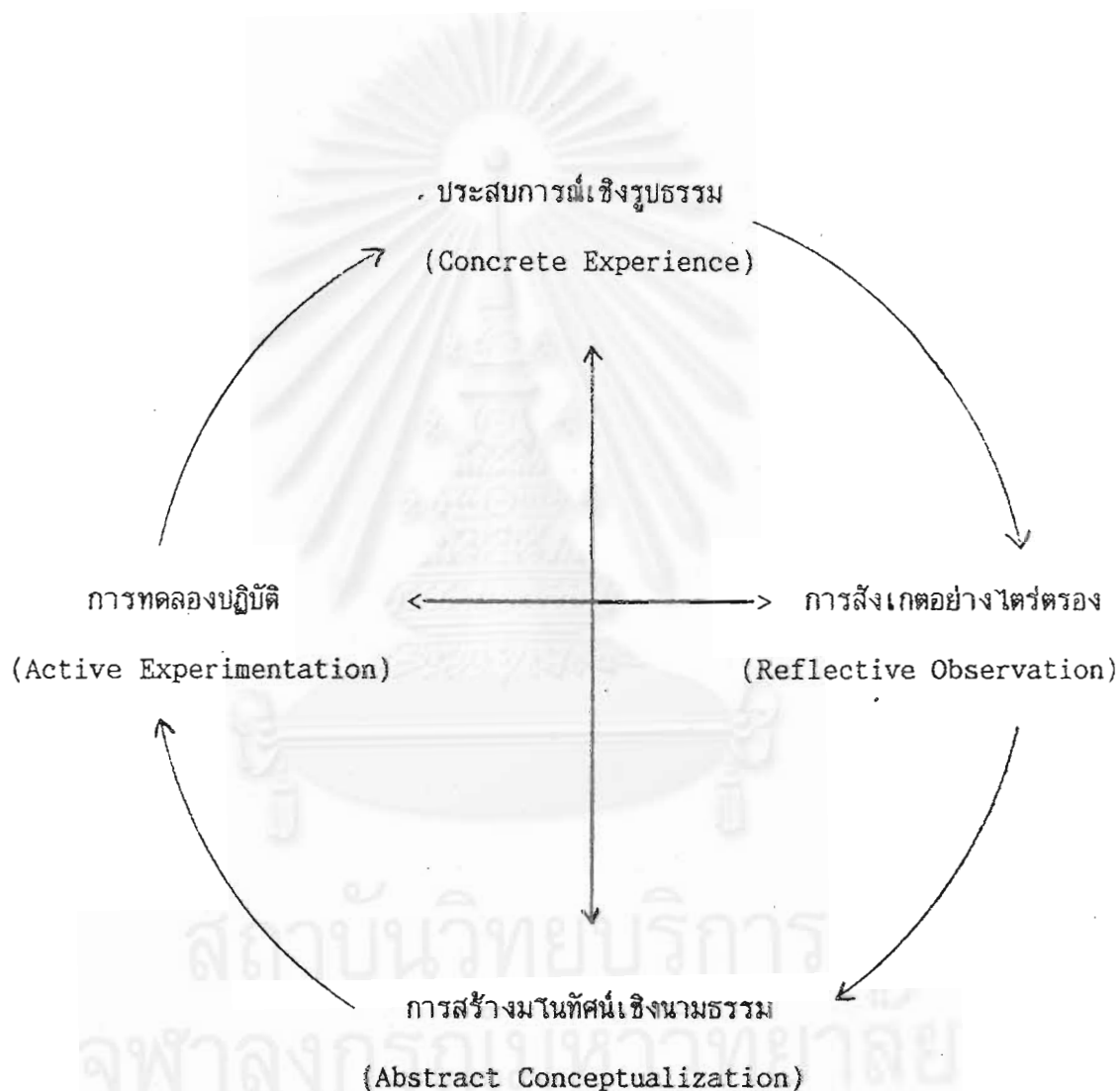
สรุปได้ว่า แบบการเรียนรู้มีอิทธิพล และมีความสำคัญต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน จึงทำให้มีนักการศึกษาหลายท่านต่างพยายามสร้างเครื่องมือสำหรับวัดแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนขึ้น เพื่อที่จะได้จำแนกผู้เรียนออกเป็นกลุ่มต่าง ๆ ตามแบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนชอบ ดังเช่น การวิจัยของ ฟาร์ (Farr, 1971: 1332-A) ที่กล่าวว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของผู้เรียน เมื่อผู้เรียนได้รับการอนุญาตให้เรียนด้วยวิธีการเรียนที่ตนชอบหรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่า ผลการศึกษาจะดีขึ้น เมื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ประเมินแบบการเรียนรู้ที่ตนชอบ และโดยการจัดการเรียนการสอนที่สอดคล้องกับการประเมินนั้น (อ้างถึงใน คารังค์ นิมมานพิสุทธิ์, 2536)

ได้มีนักการศึกษาหลายท่าน นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน อาทิเช่น

แมนน์ (Mann, 1970 : 78-79) ได้แบ่งแบบการเรียนรู้เป็น 8 แบบ คือ แบบยินยอม (The Compliant Students) แบบวิตกกังวล (The Anxious Dependent Students) แบบท้อใจ (The Discouraged Workers) แบบอิสระ (The Independents) แบบวีรบุรุษ (The Heroes) แบบวิพากษ์วิจารณ์ (The Snipers) แบบเรียกร้องความสนใจ (The Attention Seekers) และแบบสงบเงียบ

(The Silent Students)

โคลบ (Kolb, 1974 : 23-42) ได้เสนอขั้นตอนการเรียนรู้ตามทฤษฎี
การเรียนรู้เชิงประสบการณ์ ดังแบบภาพที่ 1

แผนภาพที่ 1 ขั้นตอนการเรียนรู้

โคลส์บได้เสนอแบบการเรียนรู้ 4 แบบ คือ แบบคิดนอกเนกนัย (Divergent Learning Style) แบบดูดซึม (Assimilative Learning Style) แบบคิดเอกนัย (Convergent Learning Style) และแบบปรับปรุง (Accommodative Learning Style)

กราชา และ ไรช์แมนน์ (Grasha and Reichmann, 1975: 86-87) ได้แบ่งแบบการเรียนรู้เป็น 6 แบบคือ แบบแข่งขัน (Competitive) แบบร่วมมือ (Collaborative) แบบหลีกเลี่ยง (Avoidant) แบบมีส่วนร่วม (Participant) แบบพึ่งพา (Dependent) แบบอิสระ (Independent)

กรีกอร์ค และวอร์ด (Gregorc and Ward, 1977: 20-26) ได้แบ่งแบบการเรียนรู้ออกเป็น 4 ลักษณะด้วยกัน คือ แบบการจัดลำดับเชิงนามธรรม (The Abstract Sequential Learner) แบบการสุ่มเชิงนามธรรม (The Abstract Random Learner) แบบการจัดลำดับเชิงวัตถุธรรม (The Concrete Sequential Learner) แบบการสุ่มเชิงวัตถุธรรม (The Concrete Random Learner)

วิทกิน (Witkin, 1977 : 1-64) ได้จำแนกแบบการเรียนรู้ของคนออกเป็น 2 แบบ คือ แบบพึ่งพิงสิ่งแวดล้อม (Field Dependent) และแบบไม่พึ่งพิงสิ่งแวดล้อม (Field Independent)

เอนท์วิสเซิล และ ชเม็ค (Entwistle, 1979 : 365 and Schreck, 1983 : 233) ได้แบ่งแบบการเรียนรู้ออกเป็น 6 แบบ คือ แบบกระบวนการลึก (A Deep Processing Style) แบบกระบวนการประณีต (An elaborate Processing Style) แบบจดจำความจริง (A Fact Retention Style) แบบศึกษาวิธีการ (A Methodological Study Style) แบบลอกเลียน (A Reproduction Style) แบบมุ่งผลสัมฤทธิ์ (An Achieving Style)

ไบรอัน (Brian, 1988 : 116) ได้แบ่งแบบการเรียนรู้ออกเป็น 3 แบบ คือ แบบโสตนิยม (Auditory Learning Style) แบบจักษุนิยม (Visual Learning Style) แบบปฏิบัตินิยม (Haptic Learning Style)

แม็คคาร์ที (McCarty, 1987 : 24) ได้แบ่งแบบการเรียนรู้ออกเป็น 4 แบบคือ แบบจินตนาการ (Imaginative Learners) แบบวิเคราะห์วิจารณ์ (Analytic Learners) แบบสามัญสำนึก (Common Sense Learners) และแบบมีพลัง (Dynamic Learners)

เรด (Reid, 1987: 87-103) ได้แบ่งการเรียนรู้ เป็น 6 แบบคือ แบบจักษุนิยม (Visual Learning) การเรียนด้วยการอ่านแบบ โสตนิยม (Auditory Learning) การเรียนด้วยการฟังแบบปฏิบัตินิยม (Kinesthetic Learning) การเรียนด้วยการเคลื่อนไหวแบบสัมผัสนิยม (Tactile Learning) การเรียนด้วยการใช้มือสัมผัสแบบเป็นกลุ่ม (Group Learning) การเรียนร่วมกับคนอื่น ๆ แบบรายบุคคล (Individual Learning) การเรียนด้วยตนเอง สำหรับงานวิจัยนี้ได้ใช้รูปแบบการเรียนรู้ของ แคนฟิลด์ (Canfield, 1983) ซึ่งได้แบ่งรูปแบบการเรียนรู้ออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านเงื่อนไข ด้านเนื้อหา ด้านวิธีการ และด้านความคาดหวังของผู้เรียน ดังนี้

1. ด้านเงื่อนไข (Conditions) หมายถึง การเรียนรู้ภายใต้เงื่อนไขของเพื่อน (Peer) การจัดองค์กร (Organization) การกำหนดเป้าหมาย (Goal setting) การแข่งขัน (Competition) ผู้สอน (instructor) รายละเอียด (Detail) การเป็นอิสระ (Independent) และการใช้อำนาจ (Authority)

2. ด้านเนื้อหา (Content) หมายถึง การเรียนรู้เนื้อหาเกี่ยวกับตัวเลข (Numeric) คุณภาพ (Qualitation) สิ่งไม่มีชีวิต (Inanimate) และคน (People)

3. ด้านวิธีการ (Mode) หมายถึง การเรียนรู้ โดยใช่วิธีการเกี่ยวกับการฟัง (Listening) การอ่าน (Reading) รูปภาพ (Iconic) และประสบการณ์ตรง (Direct Experience)

4. ด้านการคาดหวัง (Expectation) หมายถึง การเรียนรู้ภายใต้การคาดหวังในความสำเร็จของผู้เรียนในระดับดีมาก (Out Standing) ดี (Above Average) ปานกลาง (Average) และต่ำกว่าเกณฑ์เฉลี่ย (Below Average)

นักศึกษานอกระบบโรงเรียนกับแบบการเรียนรู้

กระบวนการการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรีที่มีประสิทธิภาพ ย่อมต้องมียุทธศาสตร์ ประกอบหลายองค์ประกอบที่ต้องมีความสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นอาจารย์ นิสิต นักศึกษา วิชาการ ตลอดจนสิ่งแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน การจัดการเรียน การสอนให้แก่ นิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษานอกระบบเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ก็เช่นเดียวกับการจัดการเรียน การสอนในระดับปริญญาตรีที่กล่าวข้างต้น คือ จะสามารถดำเนินไปได้ด้วยดีและมีประสิทธิภาพก็ต่อเมื่อผู้สอนได้รู้จักและเข้าใจลักษณะ และธรรมชาติของผู้เรียนเป็นอย่างดีลักษณะ ของผู้สอนนอกจากควรเป็นผู้ที่มีความรู้ดี มีประสบการณ์ มีวิธีสอนที่น่าสนใจและมีความ เป็นกันเองกับผู้เรียนแล้ว ลักษณะประการสำคัญที่ผู้สอนพึงมี คือ ความเข้าใจผู้เรียนเป็น อย่างดี

ด้วยเหตุนี้ผู้สอนจึงควรที่จะเข้าใจวิธีการหรือรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน เพื่อ ที่จะเข้าใจลักษณะของผู้เรียนได้มากยิ่งขึ้น และทำให้ผู้สอนสามารถจัดกิจกรรมการเรียน การสอนให้เหมาะสมกับแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนการสอนที่มี ประสิทธิภาพต่อไป

ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับรูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน นอกจากจะ มีประโยชน์ต่อครูผู้สอนแล้ว ยังมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อตัวผู้เรียนด้วย กล่าวคือ จะทำให้ผู้ เรียนได้ทราบลักษณะของรูปแบบการเรียนรู้ของตนเองได้ชัดเจนขึ้น ได้เข้าใจตนเองได้ มากขึ้น สามารถปฏิบัติตามรูปแบบการเรียนรู้ที่ตนชอบ เพื่อที่จะนำไปสู่การเรียนรู้อย่างเหมาะสม

นิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียนเป็นนิสิตที่เรียนวิชาเอกต่าง ๆ ตามที่ตนสนใจเรียน สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน เพื่อที่จะได้สามารถจัดกิจกรรมการศึกษาจากระบบโรงเรียนให้แก่กลุ่มด้อยโอกาสต่าง ๆ ในสังคม ไม่ว่าจะ เป็นเด็ก ผู้ใหญ่ หรือผู้สูงอายุ ในทุกเพศและทุกระดับอายุ ดังความหมายของการศึกษาจากระบบโรงเรียนที่ว่า *การศึกษาจากระบบโรงเรียน หมายถึง กิจกรรมทางการศึกษา และมวลประสบการณ์ความรู้ใด ๆ ก็ตามที่ได้จัดขึ้นโดยบุคคล หน่วยงาน หรือ สถาบันต่าง ๆ ในสังคม โดยได้จัดขึ้นนอกเหนือไปจากการศึกษาจากระบบโรงเรียนภาคปกติ ทั้งไม่มีจุดมุ่งหมายเพื่อพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะและทัศนคติที่พึงประสงค์ของกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ โดยยึดหลักการที่ว่า เป็นการสนองความต้องการ ความสนใจ และแก้ปัญหาให้กับ กลุ่มเป้าหมายนั้น*

นิสิตเหล่านี้ เมื่อสำเร็จการศึกษาจะปฏิบัติหน้าที่เป็นนักการศึกษาจากระบบโรงเรียน ผู้ซึ่งมีความรู้ความสามารถ ทักษะ ทัศนคติเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือและการให้การศึกษจากระบบโรงเรียนให้กับกลุ่มเป้าหมายต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้น

บทบาทของนักการศึกษาจากระบบโรงเรียน จึงอยู่ในฐานะของผู้อำนวยความสะดวก (Facilitator) ในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ประสบการณ์การเรียนรู้ที่เหมาะสมแก่ผู้เรียน นักการศึกษาจากระบบโรงเรียนจึงควรจะต้องสามารถกำหนดจุดมุ่งหมายในการเรียนการสอนให้ชัดเจน เพื่อที่จะได้ช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียน เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ที่ต้องการ นอกจากนี้แล้วนักการศึกษาจากระบบโรงเรียนควรรู้จักการวางแผน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนการศึกษาจากระบบโรงเรียนร่วมกับผู้เรียน เตรียมเทคนิควิธีสอน จัดบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ตลอดจนรู้จักแสวงหาเครื่องมือและวิธีการวัดและตรวจสอบผลการเรียนรู้ของผู้เรียนว่าบรรลุวัตถุประสงค์ การเรียนรู้ตามที่กำหนดไว้หรือไม่ บทบาทต่าง ๆ เหล่านี้จะประสบความสำเร็จขึ้นกับปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ คือ ความเข้าใจลักษณะและธรรมชาติของผู้เรียน ที่มีความแตกต่างเป็นอย่างดี ดังเช่นที่ สมประสงค์ วิทย์เกียรติ (2533) ได้อธิบายลักษณะหนึ่งของผู้สอนการศึกษาจากระบบโรงเรียนที่ดี คือ "เข้าใจในความแตกต่างของผู้เรียน" ซึ่งลักษณะหนึ่งที่แตกต่างกันของผู้เรียนก็คือแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน

ด้วยเหตุนี้ นักการศึกษาในระบบโรงเรียนจึงควรที่จะต้องเข้าใจลักษณะ และธรรมชาติของกลุ่มเป้าหมายที่ตนจะจัดกิจกรรมการศึกษาในระบบโรงเรียนให้เป็นอย่างดี เข้าใจและตระหนักถึงความแตกต่างของผู้เรียน โดยเฉพาะแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคน เพื่อจะได้จัดสภาพการเรียนรู้การสอนให้สอดคล้องกับแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ซึ่งจะนำไปสู่การเรียนรู้การสอนที่สามารถบรรลุวัตถุประสงค์ตามเป้าหมายที่ต้องการ

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในประเทศที่เกี่ยวข้องกับแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน มีดังต่อไปนี้

ประโยชน์ คูปต์กาญจนากุล (2525 : 103-108) ได้ศึกษาเรื่อง "แบบการเรียนรู้ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบการเรียนรู้ของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและเปรียบเทียบแบบการเรียนรู้ของนิสิตที่มีเพศและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบการเรียนรู้ของนิสิตแบบมาตราส่วนประเมินค่า ซึ่งได้แปลและดัดแปลงจากแบบสอบถามแบบการเรียนรู้ของนิสิตที่สร้างโดย กราชา และ โรชแมนน์ (Grasha and Reichmann) ผลการวิจัยพบว่า นิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ชอบแบบการเรียนรู้ 4 แบบ คือ ชอบแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือค่อนข้างสูง ชอบแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม แบบพึ่งพา แบบอิสระ อยู่ในระดับปานกลาง ไม่ชอบแบบการเรียนรู้แบบหลีกเลี่ยงและแบบแข่งขัน นิสิตเพศชายและหญิงมีแบบการเรียนรู้แบบอิสระ แบบพึ่งพา แบบมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยนิสิตเพศชายชอบแบบการเรียนรู้ แบบอิสระสูงกว่านิสิตหญิง ส่วนนิสิตหญิงชอบแบบการเรียนรู้แบบพึ่งพาและแบบมีส่วนร่วมสูงกว่านิสิตชายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ และนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำ มีแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วม และแบบร่วมมือแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ นิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีแบบการเรียนรู้แบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือสูงกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และ .01 ตามลำดับ

อุไรรัตน์ ศรีสวย (2527:61-63) ได้ศึกษาเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนกับเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นปี และ วิชาเอก ของนักศึกษาวิทยาลัยครู ในกรุงเทพมหานคร" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพและความสัมพันธ์ของรูปแบบการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามรูปแบบการเรียนของนักศึกษาซึ่งผู้วิจัยได้แปลและดัดแปลงมาจากแบบสอบถามที่สร้างโดย กราชา และ โรชแมนน์ (Grasha and Reichmann) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานครมีรูปแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมืออยู่ในเกณฑ์สูง แบบพึ่งพา แบบอิสระ และแบบแข่งขันอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และแบบหลีกเลี่ยงอยู่ในเกณฑ์ต่ำ ส่วนรูปแบบการเรียนไม่มีความสัมพันธ์กับเพศและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ลักษณะ มีนะนันท์ และ รุจิเรศ ฐนุรักษ์ (2528 : ค) ได้ศึกษาเรื่อง "การศึกษาแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล โรงพยาบาลราชวิถี" มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล โดยเปรียบเทียบแบบการเรียนของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นปี และภูมิภาคแตกต่างกัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบการเรียนของ กราชา และ โรชแมนน์ (Grasha and Reichmann) พบว่า นักศึกษามีแบบการเรียนแบบร่วมมืออยู่ในระดับสูง มีแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมแบบพึ่งพา แบบอิสระ อยู่ในระดับปานกลาง และมีแบบการเรียนแบบแข่งขัน แบบหลีกเลี่ยงอยู่ในระดับต่ำ นักศึกษาที่มีภูมิลำเนาในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัด มีแบบการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนแตกต่างกัน มีแบบการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติและนักศึกษาที่มีระดับชั้นปีต่างกัน มีแบบการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

จินดา ยัญทิพย์ (2528 : 116-118) ได้ศึกษาเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดทางปรัชญาการศึกษา กับแบบการเรียนของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบการเรียนของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษาและเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดทางปรัชญาการศึกษา กับแบบการเรียนของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็น

แบบสอบถามเกี่ยวกับแนวคิดทางปรัชญาการศึกษาซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองและแบบสอบถามแบบ การเรียนตามแบบของ กราชา และ ไรช์แมนน์ (Grasha and Reichmann) ซึ่งผู้วิจัย แปลและปรับปรุง ผลการวิจัยพบว่า มีแบบการเรียนที่นิยตชอบ 3 แบบ คือ แบบร่วมมือ แบบมีส่วนร่วม และแบบอิสระ สำหรับแบบการเรียนที่นิยตไม่ชอบมี 3 แบบ คือ แบบพึ่งพา แบบหลีกเลี่ยงและแบบแข่งขัน และพบว่าลัทธิ สาร์ตถนิยมมีความสัมพันธ์ในทางลบกับแบบ การเรียนแบบร่วมมือ แต่มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยง ลัทธิ พัฒนาการนิยมมีความสัมพันธ์ในทางลบกับแบบการเรียนแบบอิสระ แต่มีความสัมพันธ์ในทาง บวกกับแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วม ลัทธิอัตถิภาวนิยมมีความสัมพันธ์ในทางลบกับแบบการ เรียนแบบพึ่งพา แบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 และความสัมพัทธ์ระหว่างชุดตัวแปรของแนวคิดทางปรัชญาการศึกษากับชุดตัว แปรของแบบการเรียน มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เท่ากับ 0.4609 อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .01

กอบกาญจน์ ศรประสิทธิ์ (2529 : 90-94) ได้ศึกษาเรื่อง "การศึกษาแบบ การเรียนของนักศึกษาพยาบาลในสถาบันการศึกษพยาบาล สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย" วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาลในสถาบันการศึกษพยาบาลในสังกัด ทบวงมหาวิทยาลัย และเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบการเรียนซึ่งผู้วิจัยได้ ดัดแปลงมาจากแบบสอบถามแบบการเรียนของ กราชา และ ไรช์แมนน์ (Grasha and Reichmann) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาล ในสถาบันการศึกษพยาบาล สังกัด ทบวงมหาวิทยาลัย ชอบแบบการเรียนแบบร่วมมือเป็นอันดับหนึ่ง และอยู่ในเกณฑ์สูง รอง ลงมาชอบอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง ได้แก่ แบบมีส่วนร่วม แบบพึ่งพา แบบอิสระ แบบแข่งขัน และแบบหลีกเลี่ยง การวิเคราะห์แบบการเรียนของนักศึกษาด้วนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ปรากฏว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และ ต่ำ ชอบแบบการเรียน แบบร่วมมือเป็นอันดับหนึ่ง และอยู่ในเกณฑ์สูง อันดับรองลงมาอยู่ในเกณฑ์ปานกลางได้แก่ แบบมีส่วนร่วม แบบพึ่งพา แบบอิสระ แบบแข่งขัน และแบบหลีกเลี่ยง และ การ วิเคราะห์เปรียบเทียบแบบการเรียนของนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ปานกลาง และต่ำ ชอบแบบการเรียนโดยส่วนรวม

ทั้ง 6 แบบไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ แต่เมื่อเปรียบเทียบความแตกต่างของคะแนนเฉลี่ยเป็นรายคู่ พบว่า นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำและสูง มีแบบการเรียนแบบหลักเสียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ มีแบบการเรียนแบบหลักเสียงสูงกว่านักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง ส่วนนักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนกลุ่มอื่น ๆ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

พัชรี เกียรตินันท์วิมล (2529 : 137-141) ได้ศึกษาเรื่อง "การศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลและที่รับผลของแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบการเรียน และตัวแปรที่คาดว่าจะเป็นตัวแปรรับผลของแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาลของสถาบันการศึกษานักศึกษาพยาบาลของสถาบันการศึกษานักศึกษาพยาบาล 5 สถาบันสังกัดกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสำรวจ แบบการเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นตามแนวทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของโคลบ์ (Kolb) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลมีแบบการเรียนแตกต่างกัน โดยมีแบบการเรียนแบบดูดซึมมากที่สุด รองลงมาคือ แบบคิดเอกนัย แบบปรับปรุง และแบบคิดอเนกนัย ตามลำดับ และแบบการเรียนไม่มีผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาพยาบาล แต่ส่งผลกระทบต่อความพึงพอใจในการเรียนพยาบาล ยกเว้นแบบการเรียนแบบคิดอเนกนัย

แมรี สารวิทย์ (2529 : 77-85) ได้ทำการศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ภาษาของนิสิตระดับปริญญาตรีวิชาเอกภาษาอังกฤษ ชั้นปีที่ 4 วิทยาลัยศรีนครินทร์-วิโรฒพิชญ์โลก โดยผู้วิจัยได้ดัดแปลงแบบสอบถามพฤติกรรมการเรียนของ โพลิตเซอร์ และ แม็คกรอว์ที (Politzer and McGroarty, 1985) เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า มีพฤติกรรม 3 ประเภทที่นิสิตใช้บ่อย ได้แก่ การค้นหาความหมายของศัพท์จากพจนานุกรม การตั้งใจฟังการออกเสียงของตนเองและแก้ไข กับการขอให้ผู้พูดพูดซ้ำอีกเมื่อไม่เข้าใจ ส่วนพฤติกรรมอื่น ๆ นั้นปรากฏบ้างแต่ไม่สม่ำเสมอ

ณัฐพงษ์ เจริญทิพย์ (2529 : 91-93) ได้ศึกษาเรื่อง "ความนิยมแบบการเรียนของนิสิตมหาวิทยาลัยศรีนครินทร์วิโรฒพิชญ์โลก" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบความนิยมแบบการเรียนของนิสิตที่มีเพศและผลการเรียนแตกต่างกัน รวมทั้ง

ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความนิยมแบบการเรียนรู้กับผลการเรียนของนิสิต แยกตามคณะ
 ธรรมชาตวิชาวเอก และชั้นปีของ กราชา และ โรชแมนน์ (Grasha and Reichmann)
 ผลการวิจัยพบว่า นิสิตคณะศึกษาศาสตร์ ก่อนเรียนวิชาเอกและเมื่อเรียนวิชาเอกแล้ว นิสิต
 ชายและหญิงนิยมแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือและแบบมีส่วนร่วมสูงสุด และนิยมแบบการเรี
 นแบบหลีกเลี่ยงต่ำสุด นิสิตที่มีผลการเรียนต่างกันนิยม แบบการเรียนรู้แบบแข่งขัน แบบร่วมมือ
 แบบพึ่งพา และแบบมีส่วนร่วมแตกต่างกัน ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนกับแบบการเรี
 นแบบแข่งขันเป็นบวก สำหรับกลุ่มก่อนเรียนวิชาเอกและเมื่อเรียนวิชาเอกแล้ว แบบการเรี
 นแบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วม มีความสัมพันธ์ในทางบวกกับผลการ
 เรียน นิสิตคณะวิทยาศาสตร์ ก่อนเรียนวิชาเอกและเมื่อเรียนวิชาเอกแล้ว นิสิตชายและ
 หญิงนิยมแบบการเรียนรู้แบบร่วมมือสูงสุด และนิยมแบบการเรี
 นแบบหลีกเลี่ยงต่ำสุด นิสิต
 เพศต่างกัน นิยมแบบการเรี
 นแต่ละแบบไม่แตกต่างกัน นิสิตที่มีผลการเรียนดีนิยมแบบการ
 เรี
 นแบบมีส่วนร่วมสูงสุด นิสิตที่มีผลการเรียนต่างกันนิยมแบบการ เรี
 นแบบหลีกเลี่ยงต่าง
 กันเฉพาะกลุ่มก่อนเรียนวิชาเอก ความสัมพันธ์ระหว่างผลการเรียนกับแบบการเรี
 นพบว่า
 ไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ นิสิตคณะสังคมศาสตร์ ก่อนเรียนวิชาเอกและเมื่อเรียนวิชาเอกแล้ว
 นิสิตชายนิยมแบบการเรี
 นแบบร่วมมือสูงสุด นิสิตหญิงนิยมแบบการเรี
 นแบบมีส่วนร่วมสูงสุด
 นิสิตที่มีผลการเรียนดีนิยมแบบการเรี
 นแบบมีส่วนร่วมสูงสุด นิสิตที่มีผลการเรียนต่างกันนิยม
 แบบการเรี
 นแบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วมต่างกัน เมื่อเรียนวิชาเอกแล้ว นิสิตผลการ
 เรี
 นต่างกันนิยมแบบการเรี
 นแบบอิสระและแบบแข่งขันต่างกัน ก่อนการเรี
 นวิชาเอกแบบ
 การเรี
 นแบบแข่งขันและแบบมีส่วนร่วมมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการเรียน เมื่อ เรี
 น
 วิชาเอกแล้ว แบบการเรี
 นแบบอิสระมีความสัมพันธ์ทางบวกกับผลการเรียน และแบบการ
 เรี
 นแบบแข่งขันมีความสัมพันธ์ทางลบกับผลการเรียน และนิสิตคณะมนุษยศาสตร์ ก่อน
 เรี
 นวิชาเอกนิสิตชายนิยมแบบร่วมมือสูงสุด นิสิตหญิงนิยมแบบมีส่วนร่วมสูงสุด ทั้งนิสิตชาย
 และนิสิตหญิงนิยมแบบหลีกเลี่ยงต่ำสุด นิสิตเพศต่างกันนิยมแบบการ เรี
 นแบบอิสระต่าง
 กันเมื่อเรียนวิชาเอกแล้วนิสิตชายและหญิงนิยมแบบการเรี
 นแบบร่วมมือสูงสุด และนิยมแบบ
 หลีกเลี่ยงต่ำสุด นิสิตเพศต่างกันนิยมแบบการเรี
 นแต่ละแบบไม่แตกต่างกัน

นภากรณี ทองประเสริฐ (2531 : 93-97) ได้ศึกษาเรื่อง "แบบการ
เรียนของนักศึกษานิสิตบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์
เทียบแบบการเรียนของนักศึกษานิสิตบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์
แบบสอบถามแบบการเรียนของนักศึกษานิสิตบัณฑิตศึกษาคณะศึกษาศาสตร์
การเรียนของ กราชาและ ไรช์แมนน์ (Grasha and Reichmann) ผลการวิจัยพบว่า
นักศึกษามีแบบการเรียนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง 4 แบบ และจากการเรียงอันดับคะแนนเฉลี่ย
แบบการเรียนของนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มาได้นี้คือ แบบการเรียนแบบร่วมมือสูงสุด แบบ
พึ่งพา แบบมีส่วนร่วม และแบบอิสระ ตามลำดับ ส่วนแบบการเรียนที่อยู่ในเกณฑ์ต่ำมีสอง
แบบ คือ แบบหลีกเลี่ยงและแบบแข่งขัน และผลการเปรียบเทียบความแตกต่างของ
นักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์ทางการเรียนต่างกัน มีแบบการเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ 4
แบบ คือ แบบอิสระ แบบร่วมมือ แบบแข่งขัน และแบบมีส่วนร่วม ส่วนแบบการเรียนแบบ
อื่น ๆ ไม่พบความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญ

ทัศนีย์ ศิริวัฒน์ (2532 : 166) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "แบบการเรียน
ของนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและ
เปรียบเทียบทักษะของนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์มหาวิทยาลัยรามคำแหงที่มีต่อแบบการเรียน
แบบสอบถามที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้พัฒนาแบบสอบถามแบบการเรียน
6 แบบของ กราชา และไรช์แมนน์ (Grasha and Reichmann) ได้แก่ แบบอิสระ
แบบพึ่งพา แบบหลีกเลี่ยง แบบร่วมมือ แบบมีส่วนร่วม และแบบแข่งขัน ผลการวิจัยพบว่า
นักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ชอบแบบการเรียนแบบมีส่วนร่วมและแบบร่วมมือมาก ส่วนแบบการ
เรียนอื่น ๆ ชอบปานกลาง ได้แก่ แบบอิสระ แบบหลีกเลี่ยง แบบพึ่งพา แบบแข่งขัน
ตามลำดับ นักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3, และ 4 ชอบแบบการเรียนแบบแข่งขันแตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนแบบการเรียนอื่น ๆ พบว่าไม่มีความแตกต่างและ
นักศึกษามาเรียนเป็นประจำชอบแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงแตกต่างจากนักศึกษามาเรียน
เป็นบางครั้ง และนักศึกษาที่ไม่เคยมาเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนแบบ
การเรียนอื่น ๆ พบว่าไม่มีความแตกต่างกัน

คาวี กุลประสิทธิ์ (2532 : 96) ได้ศึกษาเรื่อง "แบบการเรียนของนักศึกษาเทคนิคการแพทย์ คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบแบบการเรียนของนักศึกษาเทคนิคการแพทย์ คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ตามตัวแปรเพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและระดับชั้นปี เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม แบบการเรียนของนักศึกษา ซึ่งแบ่งแบบการเรียนออกเป็น 5 แบบ คือ แบบอิสระ แบบพึ่งพา แบบแข่งขัน แบบหลีกเลี่ยง และแบบร่วมมือ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาเทคนิคการแพทย์มีแบบการเรียนแบบร่วมมือเป็นอันดับหนึ่ง และอยู่ในเกณฑ์มาก อันดับสองรองลงมาได้แก่แบบอิสระ แบบพึ่งพา และแบบแข่งขันตามลำดับ อยู่ในเกณฑ์ปานกลางอันดับสุดท้ายได้แก่ แบบหลีกเลี่ยง นักศึกษาชายและหญิงมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ในแบบการเรียนแบบอิสระและแบบแข่งขัน นักศึกษาที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและต่ำไม่มีแบบการเรียนแบบใดที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนักศึกษาชั้นปีที่ 1, 2, 3, และ 4 มีแบบการเรียนแบบแข่งขันแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยที่นักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีความแตกต่างจากนักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 4 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักศึกษาชั้นปีที่ 2 มีแบบการเรียนแบบแข่งขันมากกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และ 4

ชวนสิทธิ์ สุชาติ (2532 : 128) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "การเปรียบเทียบแบบการเรียนของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ ในระดับอุดมศึกษา" การศึกษาค้นคว้ามีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบแบบการเรียนของนิสิตสาขาการศึกษาของมหาวิทยาลัย ในจำแนกตามวิชาเอก เพศ สถาบัน และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน โดยจัดแบ่งแบบการเรียนออกเป็น 6 แบบ ตามแนวทางของ กราชา และ ไรช์แมนน์ (Grasha and Reichmann) คือ แบบแข่งขัน แบบร่วมมือ แบบหลีกเลี่ยง แบบมีส่วนร่วม แบบพึ่งพา และแบบอิสระ ตัวอย่าง ประชากร เป็นนิสิตชั้นปีที่ 4 ที่ลุ่มจากนิสิตสาขาการศึกษา วิชาเอกภาษาไทย ภาษาอังกฤษ สังคมศึกษา คณิตศาสตร์ และวิทยาศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยในสังกัดทบวงมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยสรุปว่า นิสิตที่มีวิชาเอกต่างกันมีแบบการเรียนแบบหลีกเลี่ยงและแบบมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ โดยนิสิตวิชาเอก

ภาษาไทยมีแบบการเขียนแบบหลักเสียงต่ำกว่านิสิตวิชาเอกสังคมศึกษา และนิสิตวิชาเอกวิทยาศาสตร์มีแบบการเขียนแบบมีส่วนร่วมสูงกว่านิสิตวิชาเอกภาษาอังกฤษ นิสิตในแต่ละวิชาเอกมีแบบการเขียนแบบแข่งขัน แบบร่วมมือ แบบหลักเสียง แบบมีส่วนร่วม แบบฟังพา และแบบอิสระ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีแบบการเขียนแบบร่วมมือสูงสุด รองลงมาได้แก่แบบมีส่วนร่วม แบบอิสระ แบบฟังพา แบบแข่งขัน และแบบหลักเสียงต่ำสุด นิสิตที่มีเพศต่างกันมีแบบการเขียนแบบมีส่วนร่วม แบบฟังพา และแบบอิสระแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 .01 และ .001 ตามลำดับ โดยนิสิตหญิงมีแบบการเขียนแบบมีส่วนร่วมสูงกว่านิสิตชาย นิสิตหญิงมีแบบการเขียนแบบฟังพาสูงกว่านิสิตชาย และนิสิตชายมีแบบการเขียนแบบอิสระสูงกว่านิสิตหญิง นิสิตต่างสถาบันมีแบบการเขียนแบบแข่งขัน แบบร่วมมือ แบบหลักเสียง แบบมีส่วนร่วม แบบฟังพา และแบบอิสระ ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีแบบการเขียนแบบหลักเสียงและแบบมีส่วนร่วมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำมีแบบการเขียนแบบหลักเสียงสูงกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และนิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงมีแบบการเขียนแบบมีส่วนร่วมสูงกว่านิสิตที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำ

ภาวิไล รักศักดิ์ศรี (2532 : ข-ค) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "แบบการรู้แบบฟังพาและอิสระของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบแบบการรู้แบบฟังพาและอิสระของนักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหง จำนวนตามเพศ ชั้นปี และคณะที่เรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบทดสอบกลุ่มภาพซ้อน (The Group Embedded Figures Test) ซึ่งสร้างขึ้นโดยวิทกิน (Witkin) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามหาวิทยาลัยรามคำแหงโดยทั่วไปทั้งชายและหญิงมีระดับของแบบการรู้แบบฟังพาสูง นักศึกษาชายและหญิงมีแบบการรู้แบบฟังพาและอิสระไม่แตกต่างกันและนักศึกษาชายไม่ได้มีแบบการรู้แบบอิสระสูงกว่านักศึกษาหญิง นักศึกษาที่ศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ต่างกันจะมีแบบการรู้แบบฟังพาและอิสระต่างกันคือ นักศึกษาชั้นปีที่ 2 - 4 มีแบบการรู้แบบอิสระสูงกว่านักศึกษาชั้นปีที่ 1 และนักศึกษาที่ศึกษาอยู่ต่างคณะกันจะมีแบบการรู้แบบฟัง

พาและอิสระแตกต่างกัน คือ นักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์มีแบบการรู้แบบอิสระสูงกว่านักศึกษาคณะอื่น ๆ รองลงมาคือ นักศึกษาคณะเศรษฐศาสตร์และคณะบริหารธุรกิจ ส่วนนักศึกษาคณะศึกษาศาสตร์มีแบบการรู้แบบพึ่งพาสูงสุด รองลงมาคือ นักศึกษาคณะนิติศาสตร์และคณะรัฐศาสตร์

อาภรณ์ ศิริอาคณีย์ . (2533 : ง) ได้ศึกษาเรื่อง "การศึกษาแบบการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาต่างกัน" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาต่างกันและเปรียบเทียบแบบการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาต่างกัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามแบบการเรียน ซึ่งผู้วิจัยได้รับปรับปรุงจากแบบสอบถามแบบการเรียนของ กราชา และไรช์แมนน์ (Grasha and Reichmann) และแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ผลการวิจัยพบว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 มีแบบการเรียน 6 แบบดังนี้ แบบมีส่วนร่วม แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบอิสระ แบบแข่งขัน และแบบหลีกเลี่ยง ตามลำดับ แบบมีส่วนร่วมเป็นลักษณะการเรียนรู้ ที่อยู่ในเกณฑ์สูง แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบอิสระ และแบบแข่งขันอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และแบบหลีกเลี่ยงอยู่ในเกณฑ์ต่ำ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาสูง มีลักษณะแบบการเรียน 6 แบบดังนี้ แบบมีส่วนร่วมอยู่ในเกณฑ์สูง แบบร่วมมือ แบบพึ่งพา แบบอิสระ และแบบแข่งขันอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และ แบบหลีกเลี่ยงอยู่ในเกณฑ์ต่ำ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาต่ำ มีลักษณะแบบการเรียน 6 แบบ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง และนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่างกัน มีลักษณะแบบการเรียนโดยเฉลี่ยไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิवारณ รัตนวารวีย์ (2533 : 70-72) ได้ศึกษาเรื่อง "การเปรียบเทียบแบบการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่างกัน" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ศึกษาแบบการเรียนและเพื่อเปรียบเทียบแบบการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่างกัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสำรวจแบบการเรียนซึ่งผู้วิจัยได้ดัดแปลงมาจากแบบสำรวจแบบการเรียนของ โคล์บ (Kolb) และแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 มีแบบการเรียนแบบปรับปรุงมากที่สุด รองลงมาได้แก่ แบบคิดเอกนัย แบบคิดอเนกนัย และ แบบคูดซิม ตามลำดับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูง มีแบบการเรียนแบบปรับปรุงมากที่สุด รองลงมาได้แก่ แบบคิดเอกนัย แบบคิดอเนกนัยและแบบคูดซิม ตามลำดับ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ในระดับต่างกันมีแบบการเรียนแต่ละแบบไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประสิทธิ์ เขียวศรี (2533 : 47-49) ได้ศึกษาเรื่อง "ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการใช้ผลย้อนกลับในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและแบบการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องวิธีการอ่านค่าความต้านทาน" โดยมีจุดประสงค์ในการวิจัยเพื่อศึกษาปฏิสัมพันธ์ระหว่างการใช้ผลย้อนกลับในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนและแบบการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนเรื่องวิธีการอ่านค่าความต้านทาน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือมาตรวัดแบบการเรียนของ โคล์บ (Kolb) ซึ่งปรับปรุงเป็นภาษาไทย โดยพัชรี เกียรติสินทวิมล แบ่งแบบการเรียนออกเป็น 4 แบบ คือ แบบคิดอเนกนัย แบบคูดซิม แบบคิดเอกนัย และแบบปรับปรุง ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาที่มีแบบการเรียนต่างกัน ได้รับการใช้ผลย้อนกลับในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนต่างกันมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่มีแบบการเรียนต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักศึกษาที่ได้รับการใช้ผลย้อนกลับในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วยสอนต่างกัน มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .05

พัชรารวรรณ โทพล (2533 : 76-85) ได้ศึกษาเรื่อง "การศึกษารูปแบบ การเรียนภาษาอังกฤษที่ให้นักเรียนเป็นผู้เลือกเองในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 จังหวัดนครพนม" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษารูปแบบการเรียนภาษาอังกฤษที่นักเรียนชอบและเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างขนาดของโรงเรียน ระดับความสามารถ และ เพศ ของนักเรียนกับรูปแบบ การเรียนภาษาอังกฤษที่นักเรียนชอบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นในการเลือกรูปแบบการเรียนที่นักเรียนชอบ ซึ่งผู้วิจัยได้เรียบเรียงและพัฒนามาจากแบบสอบถามของ เรด (Reid) แบ่งรูปแบบการเรียนออกเป็น 6 แบบ คือ การเรียน โดยการฟังบรรยาย การเรียนโดยการอ่าน การดูภาพ การเรียนโดยการจัดประสบการณ์ให้ซึ่งมีความเกี่ยวข้องกับสถานการณ์การเรียน การเรียนโดยการลงมือปฏิบัติ การเรียนแบบกลุ่ม และการเรียนด้วยตนเอง ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนชายและนักเรียนหญิง ชอบรูปแบบการเรียนภาษาอังกฤษตรงกันตามลำดับความชอบจากมากไปหาน้อยดังต่อไปนี้คือ การลงมือปฏิบัติ การฟัง การเรียนแบบกลุ่ม การอ่าน ยกเว้นสองรูปแบบสุดท้ายซึ่ง นักเรียนชายชอบการเรียนด้วยตนเองและการจัดประสบการณ์ให้ ส่วนนักเรียนหญิงชอบสลับกัน นักเรียนชายและนักเรียนหญิงชอบรูปแบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการอ่านหรือการดูภาพแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกัน ชอบรูปแบบการเรียนภาษาอังกฤษโดยการฟังบรรยาย ฟังเทป แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนที่มีระดับความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษไม่เท่ากันชอบรูปแบบการเรียนโดยการจัดประสบการณ์ให้ และโดยการฟังบรรยายแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงที่มีระดับความสามารถในการเรียนภาษาอังกฤษอยู่กลุ่มปานกลาง จะมีความชอบรูปแบบการเรียนภาษาอังกฤษด้วยตนเองแตกต่างกัน โดยนักเรียนชายจะชอบเรียนด้วยตนเองมากกว่านักเรียนหญิง

วิชาญ เลิศลพ (2535 : 67-69) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "แบบการเรียน ของนักเรียนในโครงการวิทยาศาสตร์โอลิมปิก" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบการเรียน 4 แบบ คือ แบบคิดอเนกนัย แบบคิดซึม แบบคิดเอกนัย และแบบปรับปรุง ของนักเรียนในโครงการวิทยาศาสตร์โอลิมปิกและศึกษาจากแนกตามสาขาวิชาคือ ฟิสิกส์-

โอลิมปิก และชีววิทยาโอลิมปิก ตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายแผนการเรียนวิทย์-คณิตที่สอบคัดเลือกผ่านเกณฑ์ การคัดเลือกนักเรียนเข้ารับการอบรมเข้ามาในโครงการวิทยาศาสตร์โอลิมปิก ในสาขาวิชาฟิสิกส์ เคมี และชีววิทยา ปีการศึกษา 2533 และ 2534 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสำรวจแบบการเรียนที่ผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบสำรวจแบบการเรียนของโคลบ (KoIb) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนในโครงการวิทยาศาสตร์โอลิมปิกมีแบบการเรียนแบบปรับปรุงมากที่สุด รองลงมา ได้แก่ แบบดูดซึม แบบคิดอเนกนัย และแบบคิดเอกนัย ตามลำดับ และเมื่อจำแนกตามสาขาวิชาพบว่า นักเรียนฟิสิกส์โอลิมปิก มีแบบการเรียนแบบดูดซึมมากที่สุด ส่วนนักเรียนเคมีโอลิมปิก และชีววิทยาโอลิมปิกมีแบบการเรียนแบบปรับปรุงมากที่สุด

ตารางที่ 1 นิมานพิสุทธิ์ (2536 : 86-89) ได้วิจัยเรื่อง "การศึกษาแบบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นพินวิทยาลัย สังกัดกรมอาชีวศึกษา" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นพินวิทยาลัย สังกัดกรมอาชีวศึกษา ตามแบบการเรียน 6 แบบคือ แบบจักษุนิยม แบบโสตนิยม แบบปฏิบัตินิยม แบบสัมผัสนิยม แบบเป็นกลุ่ม และแบบรายบุคคล และเพื่อเปรียบเทียบแบบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นพินวิทยาลัย สังกัดกรมอาชีวศึกษา จำแนกตามประเภทวิชาที่เรียนเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า สอบถามแบบการเรียนรู้อัน 6 แบบคือ แบบจักษุนิยม แบบโสตนิยม แบบปฏิบัตินิยม แบบสัมผัสนิยม แบบเป็นกลุ่ม และแบบรายบุคคล ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพใช้แบบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษแบบจักษุนิยม แบบโสตนิยม แบบเป็นกลุ่มและแบบรายบุคคล บานกลาง และใช้แบบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษแบบปฏิบัตินิยม และแบบสัมผัสนิยม น้อย เมื่อจำแนกตามประเภทวิชาที่เรียน พบว่า นักเรียนทุกประเภทวิชาใช้แบบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษปานกลาง 3 แบบ คือ แบบโสตนิยม แบบเป็นกลุ่มและแบบรายบุคคล ส่วนแบบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษที่นักเรียนทุกประเภทวิชาใช้น้อย คือ แบบปฏิบัตินิยม ส่วนแบบการเรียนแบบจักษุนิยม และแบบสัมผัสนิยมนั้น นักเรียนแต่ละประเภทวิชาใช้ในระดับบานกลางและน้อยต่างกัน นักเรียนที่เรียนประเภทวิชาแตกต่างกัน ใช้แบบการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ

แบบจักขุนิยม แบบปฏิบัตินิยม แบบสัมผัสนิยม แบบเป็นกลุ่มและแบบรายบุคคล แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นอกจากนี้ยังพบว่า นักเรียนประเภทวิชาเกษตรกรรมใช้แบบการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษแบบจักขุนิยม แตกต่างจากนักเรียนประเภทวิชาพาณิชยกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 นักเรียนประเภทวิชาเกษตรกรรมใช้แบบการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษ แบบปฏิบัตินิยมแตกต่างจากนักเรียนประเภทวิชาศิลปหัตถกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนักเรียนประเภทวิชาเกษตรกรรมใช้แบบการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษแบบสัมผัสนิยมแตกต่างจากนักเรียนประเภทวิชาศิลปหัตถกรรมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สุพัตรา ผาติวิสันต์ (2535 : 70-72) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "การเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และความสามารถทางการคำนวณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สองที่มีแบบการเรียนรู้ต่างกัน" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์และความสามารถทางการคำนวณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่มีแบบการเรียนรู้ต่างกัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วยแบบทดสอบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ แบบทดสอบความสามารถทางการคำนวณ และแบบสำรวจแบบการเรียนรู้ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบการเรียนรู้ของโคลส์ (KoIb) ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 มีความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์สูงสุด คือ กลุ่มที่มีแบบการเรียนรู้แบบคิดอเนกนัย รองลงมาคือ กลุ่มที่มีแบบการเรียนรู้แบบคิดเอกนัย แบบปรับปรุง และแบบดูซึม ตามลำดับ และนักเรียนที่มีความสามารถทางการคำนวณสูงสุดคือ กลุ่มที่มีแบบการเรียนรู้แบบดูซึม รองลงมา คือ กลุ่มที่มีแบบการเรียนรู้แบบคิดอเนกนัย แบบปรับปรุง และแบบคิดเอกนัย ตามลำดับ นักเรียนที่มีแบบการเรียนรู้แบบคิดอเนกนัย แบบดูซึม แบบคิดเอกนัย และแบบปรับปรุง มีความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์ และความสามารถทางการคำนวณไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากงานวิจัยภายในประเทศข้างต้น จะเห็นได้ว่า ส่วนใหญ่จะเป็นการวิจัยที่มีลักษณะเป็นการสำรวจ เพื่อศึกษาว่าผู้เรียนส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้แบบใด โดย

กลุ่มตัวอย่างประชากรที่ศึกษาเป็นนิสิตนักศึกษาระดับอุดมศึกษา และนักเรียนระดับมัธยมศึกษา ซึ่งงานวิจัยส่วนใหญ่ได้ใช้เครื่องมือที่เป็นแบบสอบถาม ซึ่งได้ดัดแปลงมาจากแบบสอบถามการเรียนรู้ของต่างประเทศ อาทิเช่น ของ กราชา และ ไรช์ แมนน์ (Grasha and Reichman) และเรด (Reid) เป็นต้น นอกจากนี้ยังมีการใช้เครื่องมือที่สร้างขึ้นตามแนวคิดทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์ของโคลบ์ (Kolb) ทฤษฎีการเรียนรู้ตามแบบกระบวนการคิดของ วิทกิน (Witkin, 1977) ตลอดจนยังมีการนำตัวแปรต่าง ๆ ที่น่าสนใจมาศึกษา เช่น เพศ ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ระดับชั้นปี และสาขาวิชาเอก เป็นต้น

งานวิจัยต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน มีดังต่อไปนี้

ไรเนอร์ต (Reinert, 1976 : 160-168) ได้ทำการวิจัยแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนตั้งแต่ระดับมัธยมตอนต้น จนถึงระดับบัณฑิตศึกษา โดยใช้จำนวน 280 คน เพื่อศึกษาการตอบสนองของผู้เรียนต่อคำภาษาอังกฤษ แบบทดสอบที่เรียกว่า Edmunds Learning Style Identification Exercise โดยแบบทดสอบดังกล่าวจะเสนอวิธีการจัดการกับข้อมูลข่าวสารที่ได้รับมาด้วยวิธีการต่าง ๆ 4 วิธี คือ การจินตนาการภาพของวัตถุหรือกิจกรรมไว้นาใจ การจินตนาการภาพของคำนั้นในลักษณะตัวอักษรไว้นาใจ การรับทราบความหมายของคำนั้นโดยไม่ได้เห็นภาพ และการแสดงปฏิบัติการตอบสนองทางร่างกายต่อคำนั้นอย่างทันที ไม่ว่าจะป็นด้านอารมณ์ หรือด้านร่างกาย ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนมีความแตกต่างกันในกระบวนการเรียนรู้

กิลด์ (Guild 1980 : 1033-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแบบการเรียนรู้และการนำแบบการเรียนรู้แบบประยุกต์ใช้ในห้องเรียน วัตถุประสงค์ของการวิจัย คือ ต้องการหาข้อมูลที่เหมาะสม เพื่อเป็นแนวทางสำหรับครูใช้ในการสอน วิจัยดำเนินการวิจัยใช้วิธีการวิจัยแบบวิเคราะห์เอกสาร สรุปผลการศึกษาได้คือ นักเรียนมีแนวทางในการเรียนหรือแบบการเรียนรู้ของแต่ละคนแตกต่างกัน คุณลักษณะของแบบการเรียนรู้ สามารถประเมินและจำแนกได้

คุณลักษณะของแบบการเรียนมีผลต่อบุคคลในทิศทางที่ต่างกัน และมีปัจจัยหลายประการที่มีอิทธิพลต่อแบบการเรียนของบุคคล ทฤษฎีแบบการเรียน มีความสำคัญในการที่จะนำมาใช้สำรวจการเรียนการสอนในห้องเรียน แบบการสอนที่มีอยู่ จะมีผลต่อแบบการเรียนและผลการเรียนของนักเรียน

เทมส์ (Thames, 1983 : 3805-A) ได้ศึกษาเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างบุคลิกภาพและตัวแปรอื่น ๆ ของผู้เรียนกับความสำเร็จในการศึกษาภาษาที่สอง" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้านบุคลิกภาพที่พบในสเกลวัดบุคลิกภาพของคอมรีรี่ (Comrey Personality Scales) และตัวแปรด้านผู้เรียน ได้แก่ ความถนัดทางภาษา ความมีเชาวน์ปัญญาทางวาจา ทักษะคิด และแรงจูงใจ และความสำเร็จในการเรียนภาษาที่สอง ผลการวิจัย พบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ระหว่างตัวแปรด้านบุคลิกภาพ และความสำเร็จในการเรียนภาษาที่สอง

แทพเพนเดน (Tappenden, 1983 : 1326-A) ได้วิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์แบบการเรียนของนักเรียนที่เรียนสายวิชาชีพ และนักเรียนที่ไม่ได้เรียนสายวิชาชีพในระดับชั้น 11 และชั้น 12 ของโรงเรียนในชนบท ชานเมือง และในเมือง รัฐโอไฮโอ" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบการเรียนของนักเรียนที่เรียนสายวิชาชีพและนักเรียนที่ไม่ได้เรียนสายวิชาชีพ ตัวแปรที่ศึกษาได้แก่ ระดับชั้นที่เรียน สถานที่ เพศ เชื้อชาติ และสาขาวิชาชีพที่เรียน ซึ่งได้แก่ เกษตรกรรม ธุรกิจ การศึกษา คหกรรมศาสตร์ พาณิชยและอุตสาหกรรม เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสำรวจของดันน์ (Dunn's Learning Style Inventory) โดยแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ ด้านสภาพแวดล้อม ด้านอารมณ์ ด้านสังคม และด้านร่างกาย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนสายวิชาชีพและนักเรียนที่ไม่ใช่สายวิชาชีพมีแบบการเรียนแตกต่างกัน 12 แบบ จาก 24 แบบ นักเรียนระดับ 11 และระดับ 12 มีแบบการเรียนที่แตกต่างกัน 4 แบบ จาก 24 แบบ นักเรียนที่อยู่ในชนบทกับนักเรียนที่อยู่ในเมืองมีแบบการเรียนแตกต่างกัน 8 แบบ จาก 24 แบบ และนักเรียนที่อยู่ในชนบทกับนักเรียนที่อยู่ในแถบชานเมืองมีแบบการเรียนแตกต่างกัน 5 แบบ นักเรียนชายและนักเรียนหญิงมีแบบการเรียนแตกต่างกัน 13 แบบ และสำหรับสาขาวิชาชีพที่เรียนนั้นไม่อาจจำแนกลักษณะเด่นชัดของสาขาวิชาแต่ละสาขาได้

อิสเมล (Ismail, 1983 : 2304-A) ได้วิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับแบบการเรียนรู้ของนักศึกษามาเลเซียที่ตั้งใจศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยอิสลินอยส์ตอนเหนือ" เครื่องมือที่ใช้คือแบบวัดแนวโน้มผลสัมฤทธิ์ของเมห์ราเบียและแบงค์ (Mahrabian and Bank's Measures of Achieving Tendency) และแบบวัดแบบการเรียนรู้ของโคลบ์ (Kolb's Learning Style) ผลการวิจัยพบว่า แรงจูงใจที่หลีกเลี่ยงความล้มเหลว มีส่วนสัมพันธ์กับการเรียนรู้ที่เป็นประสบการณ์ตรงหรือรูปธรรม (Concrete Learning) แรงจูงใจที่ประสบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนมีส่วนสัมพันธ์กับการเรียนรู้สิ่งที่เป็นนามธรรม (Abstract Learning) กลุ่มวิชาการ (Academic Major Group) หรือระดับของโรงเรียน (Level of School) มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญระหว่างแรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์กับแบบการเรียนรู้แต่ละแบบ และ แรงจูงใจใฝ่สัมฤทธิ์ทางการเรียนถูกพบว่าเป็นอิสระจากลักษณะสำคัญของแบบการเรียนรู้แต่ละแบบที่นักศึกษานิยมชมชอบ

ริคเก็ตส์ (Ricketts, 1984 : 3505-A) ได้ศึกษาเรื่อง "อิทธิพลของแบบการเรียนรู้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ในวิชาภาษาศาสตร์" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ วิเคราะห์แบบการเรียนรู้และศึกษาบทบาทของแบบการเรียนรู้ที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ผลการวิจัยพบว่าแบบการเรียนรู้มีส่วนเพิ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน และมีความแตกต่างกันระหว่างแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาชายและนักศึกษหญิงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คอกเกอร์ (Coker, 1984 : 2373-A) ได้ศึกษาเกี่ยวกับแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาลระดับปริญญาตรี วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างวิธีสอบ 2 วิธี คือ วิธีสอนที่ให้ผู้เรียนมีแบบการเรียนรู้แบบอิสระ (Independent Style Learning) กับวิธีการสอนโดยใช้แบบการเรียนรู้แบบพึ่งพา (Dependent Style Learning) กลุ่มตัวอย่างเป็นนักศึกษาพยาบาล 2 กลุ่ม แบ่งโดยการใช้เครื่องมือเป็นแบบทดสอบแบบการคิด (Cognitive Style Tests) วิเคราะห์การวิจัยด้วยการทดลอง โดยกลุ่มแรกใช้วิธีสอนแบบพึ่งพาหรือขึ้นอยู่กับ ครูผู้สอน กลุ่มที่ 2 ถูกสอนด้วยวิธีสอนแบบอิสระที่ให้ผู้เรียนตัดสินใจด้วยตนเอง ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาพยาบาลมีแบบการเรียนรู้แบบอิสระและแบบพึ่งพา มีผลการเรียนที่แตกต่างกัน โดยค่าเฉลี่ยของผลการเรียนของนักศึกษาพยาบาลที่เรียนแบบอิสระสูงกว่าค่าเฉลี่ยของนักศึกษาพยาบาลที่เรียนแบบพึ่งพาอย่างมีนัย

สำคัญทางสถิติ และวิธีสอนของครูที่นักศึกษาพยาบาลชอบ คือ ำให้ผู้เรียนได้เรียนแบบอิสระ
 คาลวาโน (Calvano, 1985 : 2952-A) ได้ศึกษาเรื่อง "อิทธิพลของ
 แบบการเรียนที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ของนักเรียนโรงเรียนมัธยมศึกษา"
 วัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบแบบการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิต-
 ศาสตร์สูงและต่ำ เพื่อศึกษาแบบการเรียนของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิต-
 ศาสตร์สูงและต่ำ และเพื่อศึกษาว่ามีการพัฒนาเปลี่ยนแปลงในแบบการเรียนระหว่างระดับ
 ชั้นของนักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงและต่ำ โดยแบ่งนักเรียนเป็น 2
 กลุ่ม คือ นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูง 112 คน และนักเรียนที่มีผล
 สัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่ำ 66 คน จัดแบ่งตาม SRA Achievement Series
 และใช้เครื่องมือแบบสำรวจแบบการเรียน (Learning Style Inventory) ผลการ
 วิจัยพบว่า นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์สูงและต่ำ มีแบบการเรียนแตก
 ต่างกัน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงจะชอบตอบสนองมากกว่า มั่นคง ชอบรับรู้
 และชอบทำกิจกรรมทางการศึกษา นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนต่ำจะชอบทาง
 ประสาทสัมผัส ำให้ครูสนใจ และชอบเคลื่อนไหวในขณะที่เรียน นักเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ทาง
 การเรียนสูงและต่ำ ในแต่ละระดับชั้นปีจะมีความชอบแบบการเรียน การรับความรู้ การ
 ตอบสนอง แรงจูงใจจากครู ประสาทสัมผัส อุดหนุนในขณะที่เรียนต่างกัน สำหรับนักเรียน
 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูง และต่ำในแต่ละเพศมีความชอบแบบการเรียน แสง ประสาท-
 สัมผัส การเคลื่อนไหว อุดหนุน แรงจูงใจ ความมั่นคง การตอบสนอง เสียง แตกต่างกัน

วูดเวิร์ค (Woodward, 1985 : 1611-A) ได้ศึกษาเรื่อง "แบบการเรียน
 และแบบการสอนของนักศึกษาและครูผู้สอนสาขาวิชาอุตสาหกรรมศิลป์และสาขาวิชาคหกรรม
 ศาสตร์" โดยมีจุดประสงค์ในการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบกลุ่มนักเรียนชายกับครูผู้สอน กลุ่ม
 นักเรียนหญิงกับครูผู้สอน และครูผู้สอนทั้งสองกลุ่ม และศึกษาเทคนิควิธีสอนและวิธีเรียนที่
 สอดคล้องกับแบบการเรียนของกลุ่ม ตัวอย่างประชากรประกอบด้วยนักเรียนชายจำนวน 64
 คน นักเรียนหญิงจำนวน 51 คน ครูผู้สอนวิชาอุตสาหกรรมศิลป์ชายจำนวน 45 คน และ
 ครูผู้สอนวิชาคหกรรมศาสตร์หญิงจำนวน 37 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสำรวจ

แบบการเรียนรู้ของแคนฟิลด์ (Canfield Learning Style Inventory) แบบสำรวจแบบการสอนและ Learning and Instructional Style Methodology Matrix ผลการวิจัยพบว่า ครูผู้สอนไม่มีความแตกต่างกันในด้านสภาพของการสอนแต่มีความแตกต่างกันในด้านเนื้อหาวิชา ครูผู้สอนทั้งสองกลุ่มชอบเทคนิคการสอนที่แตกต่างกัน นักเรียนชายและครูชายมีความแตกต่างกันในด้านสภาพ 4 ด้าน ด้านเนื้อหา 1 ด้าน แต่ไม่แตกต่างกันในด้านวิธีการ เทคนิควิธีการเรียนที่นักเรียนชายชอบมีความแตกต่างจากเทคนิควิธีสอนที่ครูชอบ นักเรียนหญิงและครูหญิงมีความแตกต่างกันในด้านสภาพ 1 ด้าน ด้านเนื้อหา 1 ด้าน และในด้านวิธีการ 1 ด้าน เทคนิควิธีการเรียนที่นักเรียนหญิงชอบมีความแตกต่างจากเทคนิควิธีสอนที่ครูชอบ และกลวิธีการสอนสำหรับนักเรียนชาย คือ การฉายภาพยนตร์ วิดีทัศน์ และ สไลด์ สำหรับนักเรียนหญิงคือ การสาธิตของนักเรียนหนึ่งหรือสองคน

เรด (Reid, 1987 : 87-103) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "แบบการเรียนรู้ตามความชอบของผู้เรียนที่เรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบการ เรียนที่ชอบตามการรับรู้ของผู้เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักศึกษาชาวต่างชาติในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ในสหรัฐอเมริกา จำนวน 1,234 คน และนักศึกษาชาวอเมริกัน ที่พูดภาษาอังกฤษเป็นภาษาประจำชาติจำนวน 154 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบการ เรียนที่ชอบตามการรับรู้ของผู้เรียน ผลการวิจัยพบว่า ผู้เรียนที่เรียนภาษาอังกฤษ เป็นภาษาที่สอง ชอบแบบการ เรียนแบบปฏิบัตินิยมและแบบสัมพันธ์นิยมมากที่สุด และผู้เรียนส่วนใหญ่แสดงความไม่ชอบแบบการ เรียนแบบ เป็นกลุ่ม ในบรรดากลุ่มผู้เรียนที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองนั้น ผู้เรียนชาวญี่ปุ่นมีความชอบแบบการ เรียนแตกต่างจากกลุ่มอื่น ๆ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ในด้านตัวแปรต่าง ๆ ที่ผู้วิจัยพบว่า ผู้เรียน 6 สาขาวิชาเอก ได้แก่ วิศวกรรมศาสตร์ แพทยศาสตร์ ธุรกิจ คอมพิวเตอร์ วิทยาศาสตร์กายภาพ และมนุษยศาสตร์ มีความชอบแบบการ เรียนแบบปฏิบัตินิยมมากที่สุด และไม่ชอบแบบการ เรียนแบบเป็นกลุ่ม ผู้เรียน สาขาวิชาเอกวิทยาศาสตร์กายภาพชอบแบบการ เรียนแบบจักษุนิยมมากที่สุด สำหรับผู้เรียน สาขาวิชาเอกมนุษยศาสตร์ชอบแบบการ เรียนแบบจักษุนิมน้อยที่สุด ผู้เรียนสาขาวิชา

เอกวิศวกรรมศาสตร์และสาขาคอมพิวเตอร์ชอบแบบการเรียนรู้แบบสัมพัสนิยมมากกว่า ผู้เรียนสาขาวิชาเอกมนุษยศาสตร์และผู้เรียนที่มีพื้นความรู้ทางภาษาแตกต่างกัน และมีวัฒนธรรมที่ต่างกันมีแบบการเรียนรู้ที่ต่างกัน มีนัยสำคัญทางสถิติเช่น นักศึกษาเกาหลีชอบแบบการเรียนรู้แบบจักขุนิยมมากที่สุด นักศึกษาชาวอาหรับและชาวจีนชอบแบบการเรียนรู้แบบโสตนิยมมาก ส่วนนักศึกษาชาวไทย มาเลเซีย และสเปน ชอบแบบการเรียนรู้แบบโสตนิยมน้อย นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้แบบปฏิบัตินิยมมาก โดยเฉพาะนักศึกษาไทยอาหรับ สเปน จีน และเกาหลี และแบบการเรียนรู้แบบสัมพัสนิยมก็เป็นแบบการเรียนรู้ที่นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบ ซึ่งแตกต่างจากนักศึกษาที่เป็นเจ้าของภาษาที่ไม่ชอบแบบการเรียนรู้แบบสัมพัสนิยม นอกจากนี้ทุกกลุ่มแสดงความไม่ชอบแบบการเรียนรู้แบบเป็นกลุ่ม

สโตน (Stone, 1987 : 1130-A) ได้ศึกษาเรื่อง "แบบการเรียนรู้ที่ชอบ: การศึกษาของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาและระดับปริญญาตรี" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบการเรียนรู้ที่ชอบและสาขาวิชาเอกที่ระบุ กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีและระดับบัณฑิตศึกษาที่เรียนในสาขาวิชาเอก 5 สาขาวิชาคือ พยาบาล การศึกษา การเงิน ภาษาอังกฤษ และ วิศวกรรม โดยมีนักศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาวิชาละ 40 คน และนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาละ 40 คน รวมทั้งสิ้น 421 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสำรวจแบบการเรียนรู้ของแคนฟิลด์ (The Canfield Learning Style Inventory) ผลการวิจัย พบว่า มีความแตกต่างในด้านความชอบเนื้อหาวิชาอย่างเห็นได้ชัดเจน และมีแบบการเรียนรู้ที่คงที่ในระหว่างกลุ่มนักศึกษาต่างวิชาเอกกัน ความชอบของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาแตกต่างจากความชอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาเอกเดียวกัน นักศึกษาสาขาวิชาเอกการศึกษา มีความแตกต่างน้อยที่สุดจากสาขาวิชาเอกอื่น ๆ และนักศึกษาสาขาวิชาเอกพยาบาลมีความแตกต่างมากที่สุด ผลการวิจัยโดยสรุปพบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างแบบการเรียนรู้ที่ชอบกับสาขาวิชาเอกที่เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

เธเยอร์ (Thayer, 1987 : 872-A) ได้ศึกษาเรื่อง "ความสัมพันธ์ของความรู้เกี่ยวกับแบบการเรียนรู้ที่ชอบของผู้เรียน นิสัยในการเรียน และทัศนคติต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาชั้นปีที่หนึ่ง ณ มหาวิทยาลัยขนาดเล็กลงเมืองแห่งหนึ่ง" โดยมี

วัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของทักษะการเรียนรู้และแบบการเรียนรู้กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ความสัมพันธ์ระหว่างทักษะการเรียนรู้กับแบบการเรียนรู้ และความเป็นไปได้ในการแบ่งแยกนักเรียนที่ประสบความสำเร็จและไม่ประสบความสำเร็จโดยอาศัยพื้นฐานจากทักษะการเรียนรู้และแบบการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยเป็นนักศึกษามหาวิทยาลัยในเมืองจำนวน 231 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสำรวจทักษะการเรียนรู้และทัศนคติ และแบบสำรวจความชอบสภาพแวดล้อมที่ให้ผล (Productivity Environmental Preference Survey) แล้วจัดนักศึกษาออกเป็น 3 กลุ่ม โดยอาศัยคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในภาคเรียนก่อนเป็นเกณฑ์ ผลการวิจัยพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างแบบการเรียนรู้และนิสัยในการเรียนรู้และทัศนคติต่อการเรียนรู้กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอยู่ในระดับต่ำแม้ว่าจะมีนัยสำคัญทางสถิติ ตัวจากแรกที่เห็นได้ชัดที่สุดคือตัวระหว่าง นักเรียนที่ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้และนักเรียนที่ไม่ประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ได้แก่ ความรับผิดชอบ ความยืดหยุ่น การไม่ชอบแบบการเรียนรู้แบบสัมพัสนิยม และการใช้การหลีกเลี่ยงโดยทำให้ล่าช้า (Delay Avoidance)

อัจฉรา ธรรมภรณ์ (Achara Thummarpon, 1988 : 2820-A) ได้ศึกษาเรื่อง "แบบการเรียนรู้ที่ชอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่ศึกษาในมหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ประเทศไทย" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบการเรียนรู้ที่ชอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบการเรียนรู้กับคะแนนเฉลี่ย เสด และโปรแกรมการเรียนรู้ของนักศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสำรวจแบบการเรียนรู้ที่เบลและปรับปรุงมาจากแบบสำรวจแบบการเรียนรู้ของ แคนฟิลด์ (Canfield) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษามีแบบการเรียนรู้ที่ชอบอยู่ในสามตัวแปรกล่าวคือ ความใกล้ชิดกับอาจารย์ กับผู้คน และจากประสบการณ์ตรงจากการวิเคราะห์ความแปรปรวนพบว่า นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำชอบการเรียนรู้แบบภาพลักษณ์ (Iconic Mode) เมื่อเทียบกับนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยปานกลาง นักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยต่ำมีความคาดหวังความสำเร็จในระดับต่ำเมื่อเทียบกับนักศึกษาที่มีคะแนนเฉลี่ยสูง นักศึกษาชายชอบแบบการเรียนรู้แบบสิ่งที่ปราศจากชีวิต (Inanimate) นักศึกษาหญิง

ชอบแบบการเรียนรู้แบบการจัดการและคุณภาพ นักศึกษาวิชาเอกวิทยาศาสตร์ชอบรายละเอียด ตัวเลข การฟังและการอ่าน และมีความคาดหวังความสำเร็จในระดับสูงกว่า นักศึกษาวิชาเอกศิลปศาสตร์ ส่วนนักศึกษาวิชาเอกศิลปศาสตร์ชอบ แบบการเรียนรู้แบบที่มีความใกล้ชิดกับอาจารย์ผู้สอน คุณภาพ และแบบภาพลักษณ์ (Iconic Mode)

ไฮเนอร์ (Hainer, 1988 : 2559-A) ได้ศึกษาเรื่อง "แบบการคิดและแบบการเรียนรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีความสามารถต่ำและที่มีความสามารถสูงในวิชาภาษาอังกฤษ" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างแบบการคิดและแบบการเรียนรู้ของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาที่มีความสามารถต่ำ และที่มีความสามารถสูงในวิชาภาษาอังกฤษ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างเชื้อชาติ เพศ ความสามารถในวิชาภาษาอังกฤษและระดับภาษาอังกฤษ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบวัดแบบการคิดของ รัสกิน และวิทกิน (Raskin and Witkin, 1971) แบบสำรวจแบบการเขียนของโคลบ (Kolb, 1985) แบบทดสอบการอ่านและคณิตศาสตร์ และแบบทดสอบอิงเกณฑ์วิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง ผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างแบบการคิดและแบบการเรียนรู้ของนักเรียนที่มีความสามารถสูงและที่มีความสามารถต่ำในวิชาภาษาอังกฤษ นอกจากนี้ยังพบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างแบบการคิดของนักเรียนที่มีความสามารถต่ำในวิชาภาษาอังกฤษ และจากการวัดความสามารถทางวิชาการอ่าน คณิตศาสตร์ และความสามารถในวิชาภาษาอังกฤษ พบว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างแบบการคิดที่ในระหว่างกลุ่มนักศึกษาต่างวิชาเอกกัน ความชอบของนักศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาแตกต่างจากความชอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในสาขาวิชาเอกเดียวกัน นักศึกษาสาขาวิชาเอกการศึกษามีความแตกต่างน้อยที่สุดจากสาขาวิชาเอกอื่น ๆ และนักศึกษาสาขาวิชาเอกพยาบาลมีความแตกต่างมากที่สุด ผลการวิจัยได้สรุปพบว่ามี ความสัมพันธ์ระหว่างแบบการเรียนรู้ที่ชอบกับสาขาวิชาเอกที่เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

วิลลิง (Willing, 1988 : 23-25) ได้ศึกษาเรื่อง "แบบการเรียนรู้ของนักศึกษาผู้ใหญ่ซึ่งเป็นผู้อพยพ" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบการเขียนของผู้เรียนที่อพยพเข้าไปอยู่ในประเทศออสเตรเลียซึ่งเรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบ

สอบถามซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นเองเพื่อใช้ในการสัมภาษณ์ผู้เรียน ประกอบด้วยข้อความเกี่ยวกับวิธีการเรียนภาษาอังกฤษแบบมาตราส่วนประเมินค่า ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ เชื้อชาติ อายุ ระดับการศึกษาเดิม ระยะเวลาที่อยู่ในประเทศออสเตรเลีย ระดับความสามารถในการพูด และประเภทของหลักสูตรหรือวิชาที่เลือกเรียน ผลการวิจัยพบว่าผู้เรียนมีความเห็นว่าการแก้ไขข้อผิดพลาดเป็นหน้าที่ที่สำคัญมากของครูผู้สอนและตัวแปรด้านประวัติส่วนตัวของผู้เรียนไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติกับแบบการเรียน ผู้วิจัยได้แบ่งผู้เรียนออกเป็น 4 ประเภทตามลักษณะของแบบการเรียน กล่าวคือ ผู้เรียนแบบวัตถุนิยม (Concrete Learners) ผู้เรียนแบบวิเคราะห์นิยม (Analytical Learners) ผู้เรียนแบบสื่อสารนิยม (Communicative Learners) และ ผู้เรียนแบบอำนาจนิยม (Authority Oriented Learners) และจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้เรียนประมาณ ร้อยละ 40 มีแบบการเรียนแบบสื่อสารนิยม และร้อยละ 30 มีแบบการเรียนแบบอำนาจนิยม นอกนั้นมีแบบการเรียนแบบประสมประสานกัน

คิสสิค และ กร็อบ (Kissick and Grob, 1988 : 151-162) ได้ศึกษาเรื่อง "การวิเคราะห์แบบการเรียน : นักศึกษาสายวิชาการและสายวิชาชีพ" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างระหว่างแบบการเรียนของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงที่เรียนในสายวิชาการและสายวิชาชีพ และเพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบการเรียนแบบต่าง ๆ 9 แบบ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสำรวจแบบการเรียน ซึ่งแบ่งแบบการเรียนออกเป็น 9 แบบ ภายใต้กลุ่มใหญ่ 3 กลุ่ม คือ แบบการคิด (Cognitive Style) แบบสังคม (Social Style) และแบบการแสดงออก (Expressive Style) ผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างแบบการเรียนของนักศึกษาที่เรียนสายวิชาการและที่เรียนสายวิชาชีพ และระหว่างนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิงโดยพบว่า นักศึกษาหญิงชอบเรียนโดยการฟังภาษาพูด (Auditory Language) มากกว่านักศึกษาชาย นักศึกษาสายวิชาการเข้าวิชาคณิตศาสตร์ได้ดีกว่าหากได้เห็นโจทย์บนกระดาน (Visual Numerical) นักศึกษาหญิงชอบเรียนโดยประสบการณ์ตรง รวมทั้งการสัมผัสที่เป็นวัตถุ (Tactile Concrete) มากกว่านักศึกษาชาย นักศึกษาสายวิชาการคิดและจำได้ดีกว่าเมื่อทำงานตามลัทธิมากกว่า นักศึกษาสายวิชาชีพนักศึกษาสายวิชา

การและนักศึกษาสายวิชาชีพ ทึ่งชอบแสดงออกโดยการเขียนมากกว่านักศึกษาสายวิชาชีพชาย และจากการศึกษาเรื่องความสัมพันธ์พบว่า มีความสัมพันธ์ระหว่างคู่ของตัวแปรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

คาทซ์ (Katz, 1988 : 361-379) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "แบบการเรียนรายบุคคลของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในประเทศอิสราเอล" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยสองแห่งในประเทศอิสราเอล ซึ่งเรียนสาขาวิชาแตกต่างกันจำนวน 821 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสำรวจแบบการเรียนของโคลบ (Kolb) ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาคณิตศาสตร์ ชีววิทยา และประวัติศาสตร์ มีแบบการเรียนแบบปรับปรุงในระดับปานกลางและระดับต่ำ นักศึกษาสาขาวิชาอาชีวบำบัด มีแบบการเรียนแบบปรับปรุงอย่างเด่นชัด และนักศึกษาสาขาวิชาจิตวิทยามีแบบการเรียนแบบคิดอเนกนัย นอกจากนี้ยังพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาอาชีวบำบัดและสาขาวิชาวิศวกรรมไฟฟ้า มีแบบการเรียนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ นักศึกษาสาขาวิชาสังคมสงเคราะห์ สาขาวิชาวิศวกรรมเครื่องกล สาขาวิชาคณิตศาสตร์ และสาขาวิชาชีววิทยา มีแบบการเรียนที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อเปรียบเทียบกันระหว่างนักศึกษาชายกับนักศึกษาหญิง พบว่า นักศึกษาหญิงมีแบบการเรียนแบบวัตรธรรมมากกว่านักศึกษาชาย

ลาฟูน (Lam-Phoon, 1988: 2234-A) ได้ศึกษาเรื่อง "การศึกษาเปรียบเทียบแบบการเรียนของนักศึกษาชาวเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และนักศึกษาชาวอเมริกันผิวขาวในวิทยาเขตเซเวนเคย์แอ็ดเวนต์ส" โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความแตกต่างของแบบการเรียนระหว่างกลุ่มนักศึกษาชาวเอเชียในสิงคโปร์และกลุ่มนักศึกษาผิวขาวในสหรัฐอเมริกา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบวัด แบบการเรียน เรียกว่า "Productivity Environmental Preference Scale" ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาผิวขาวมีความชอบแบบการเรียนแบบอบอุ่น มีความรับผิดชอบ การทำความเข้าใจ การเรียนภาคเช้า และการเคลื่อนไหว และไม่ชอบแบบการเรียนแบบโสตนิยมและแบบจักษุนิยม นักศึกษาชายชอบแบบการเรียนแบบโสตนิยม แบบสัมผัสนิยม การทำความเข้าใจ มีความรับผิดชอบ และแบบอบอุ่น นักศึกษาผิวขาวชายเมื่อเทียบกับนักศึกษาชาวเอเชียชาย พบว่า

นักศึกษาผิวขาวชายชอบแบบการเรียนแบบอบอุ่น มีความรับผิดชอบ และมีความพยายามมากกว่า นักศึกษาชาวเอเชียชายและไม่ชอบแบบการเรียนแบบโสตนิยมและการเรียนในตอนสาย นักศึกษาผิวขาวหญิงชอบแบบการเรียนแบบมีความรับผิดชอบ แบบอบอุ่น แบบการเคลื่อนไหว การเรียนในภาคเช้าและการทำความเข้าใจมากกว่านักศึกษาหญิงชาวเอเชียและไม่ชอบแบบการเรียนแบบจักษุนิยมและแบบโสตนิยม

ฮัสซัน (Hassan, 1989 : 343) ได้ศึกษาวิจัยเรื่อง "แบบการคิดแบบฟังพา และแบบอิสระและความสามารถในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศของ นักศึกษาวิทยาลัยชาวอียิปต์" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบการคิดแบบฟังพาและแบบอิสระกับความสามารถในการเรียนวิชาภาษาอังกฤษของนักศึกษาชาวอียิปต์ กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักศึกษาชาวอียิปต์ทั้งชายและหญิง โดยแบ่งออกเป็นสองกลุ่มตามสาขาวิชาที่เรียนคือ ด้านอักษรศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาสาขาวิชาอักษรศาสตร์มีความสามารถสูงกว่านักศึกษาสาขาวิชาวิทยาศาสตร์

เยานท์ (Yount, 1989 : 3315-A) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "การวัดและการเปรียบเทียบแบบการเรียนโดยอาศัยตัวแปรด้านสาขาวิชาที่เรียน ระดับชั้น และเพศ" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความแตกต่างในการกระจายของการจัดลำดับของการวัดแบบการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัย ตามตัวแปรด้านสาขาวิชาที่เรียน เพศ และระดับชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบทดสอบความสัมพันธ์ของการเรียนแบบคู่หูคุณ กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักศึกษาจำนวน 48 คนที่เรียนในสาขาวิชาชีพ 3 สาขาวิชาและที่เรียนสาขาวิชาศิลปศาสตร์ แบบการเรียนที่วัดได้แก่ ความสามารถในการอ่านตัวพิมพ์ ความสามารถในการเรียนโดยประสาทสัมผัส ความสามารถในการเรียนจากเสียงและคำพูด ความสามารถในการเรียนจากสัญลักษณ์และรูปภาพ ความสามารถในการเรียนโดยการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น และความสามารถในการเรียนจากการเคลื่อนไหว ผลการวิจัยพบว่า มีการกระจายของการจัดลำดับแบบการเรียนของกลุ่มตัวอย่างเห็นได้ชัด และไม่มี ความแตกต่างในการกระจายของการจัดลำดับแบบการเรียน เมื่อเปรียบเทียบด้านเพศ ระดับชั้น หรือสาขาวิชาที่เรียนในกลุ่มตัวอย่างประชากรทั้งหมดไม่มีความแตกต่างในการกระจายของการจัดลำดับแบบการเรียนภายในสาขาวิชาเมื่อเปรียบเทียบด้านเพศหรือระดับชั้น

เทรเยอร์ (Trayer, 1989 : 1552-A) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "แบบการ เรียนและการลดความสนใจในการศึกษาภาษาต่างประเทศ" โดยมีจุดประสงค์ของการวิจัย เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบการ เรียนของนักศึกษาวิชาภาษาระดับชั้นปีที่สองกับความ ต่อเนื่องของการศึกษาวิชาภาษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสำรวจแบบการ เรียนของโคลบ (Kolb's Learning Style Inventory) นอกจากนี้ก็มีการรวบรวมข้อมูล ทางด้านระดับคะแนนที่ได้รับ ภาษาที่เรียน และความต่อ เนื่องในการศึกษาวิชาภาษา ผล การวิจัยพบว่ามีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ระหว่างแบบการ เรียนและความต่อ เนื่องในการศึกษาวิชาภาษา โดยนักศึกษาที่มีแบบการ เรียนแบบดูดซึมมีความแตกต่างมากที่สุด การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ในแต่ละภาษาปรากฏว่ามีนัยสำคัญทางสถิติในกลุ่มนักศึกษา ภาษาสเปน จากการวิเคราะห์ที่แบบการ เรียนของนักศึกษาพบว่า มีแบบดูดซึมและแบบคิด อเนกนัยมากกว่าแบบคิด เอกนัยและแบบปรับปรุงนักศึกษาภาษา เยอรมันมีความแตกต่างอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติจากนักศึกษาภาษาฝรั่งเศสและนักศึกษาภาษาสเปนในด้านความรู้สึก และ ความคิดตามแบบสำรวจแบบการ เรียนของโคลบ (Kolb) นอกจากนี้ยังพบอีกว่า มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างแบบการ เรียนของนักศึกษาที่เก่งทางด้านภาษาและ ที่ไม่เก่งทางด้านภาษาของนักศึกษาภาษาฝรั่งเศสและภาษาสเปน กลุ่มนักศึกษาภาษา สเปนที่ เรียนเก่งมีจำนวนร้อยละของนักศึกษาที่มีแบบการ เรียนแบบปรับปรุงมากกว่าที่คาด หวังไว้ และนักศึกษาภาษาฝรั่งเศสที่ เรียนเก่งมีจำนวนร้อยละของนักศึกษาที่มีแบบการ เรียน แบบดูดซึมมากกว่าที่คาดหวังไว้

เดิร์กเซน (Dirksen, 1990 : 29) ได้ศึกษาเรื่อง "แบบการ เรียนวิชา ภาษาอังกฤษของนักเรียนจีนบนผืนแผ่นดินใหญ่" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบการ เรียน ของนักเรียนจีนบนผืนแผ่นดินใหญ่ในวิชาภาษาอังกฤษว่าประ เພິการศึกษาแบบขงจื้อและ ระบบการสอนระดับชาติมีอิทธิพลต่อแบบการ เรียนของนักเรียนหรือไม่ ผลการวิจัยพบว่าแม้ จะมีอิทธิพลจากลัทธิขงจื้อในเรื่องวิธีการ เรียน แต่นักเรียนจีนยุคใหม่ก็มีใจเปิดกว้างต่อวิธี การสอนใหม่ ๆ และชอบแบบการ เรียนซึ่งแตกต่างไปจากประ เພິของจีน แบบการ เรียน ของนักเรียนจีนคือ แบบสัมพันธ์นิยมและแบบปฏิบัตินิยม และการ เรียนรู้เนื้อหาวิชาโดยอิสระ และจากการเปรียบเทียบกลุ่มตัวอย่างประชากรพบว่า นักเรียนที่มีโอกาสได้เรียนกับ

อาจารย์ชาวต่างประเทศมีลักษณะการเรียนที่ไม่เหมือนกับแบบการเรียนของชาวตะวันตก และมีความคล้ายคลึงกับวิธีการเรียนตามแบบประเพณีจีน

เมลตัน (Melton, 1990 : 29-44) ได้ศึกษาเรื่อง "การศึกษาแบบการเรียนที่ชอบของนักศึกษาจีน" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบการเรียนที่ชอบของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในประเทศไทยที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาต่างประเทศ ในสาขาวิชาเอก 4 สาขาวิชาคือ ภาษาอังกฤษ วารณคดีอังกฤษ ธุรกิจและเศรษฐศาสตร์ และแพทยศาสตร์กับวิทยาศาสตร์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับแบบการเรียนแบบมาตราส่วนประเมินค่าคัดแปลงมาจากแบบสอบถามของ เรด (Reid, 1987) ซึ่งแบ่งแบบการเรียนออกเป็น 6 แบบ คือ แบบจักษุนิยม (Visual) แบบโสตนิยม (Auditory) แบบปฏิบัตินิยม (Kinesthetic) แบบสัมผัสนิยม (Tactile) แบบเป็นกลุ่ม (Group) และแบบเป็นรายบุคคล (Individual) ผลการวิจัยพบว่า โดยส่วนรวมแล้วนักศึกษาจีนชอบแบบการเรียนแบบปฏิบัตินิยม แบบสัมผัสนิยม และแบบเป็นรายบุคคลในระดับมาก ชอบแบบการเรียนแบบจักษุนิยมและแบบโสตนิยมในระดับน้อยและไม่ชอบแบบการเรียนแบบเป็นกลุ่ม เมื่อวิเคราะห์ตัวแปรอื่น ๆ พบว่า นักศึกษาชายชอบแบบการเรียนแบบสัมผัสนิยมและแบบรายบุคคลในระดับมากและไม่ชอบแบบการเรียนแบบเป็นกลุ่ม ส่วนนักศึกษาหญิงชอบแบบการเรียนแบบปฏิบัตินิยมในระดับมาก ในด้านสาขาวิชาเอกที่แตกต่างกันผู้วิจัยพบว่า ทุกสาขาวิชาเอกเลือกแบบการเรียนแบบจักษุนิยมและแบบโสตนิยมในระดับน้อย และไม่ชอบแบบการเรียนแบบเป็นกลุ่ม มีความแตกต่างเฉพาะแบบการเรียนของนักศึกษาสาขาวิชาเอกภาษาอังกฤษและวารณคดีอังกฤษ ซึ่งเลือกแบบการเรียนแบบปฏิบัตินิยมในระดับมากแต่นักศึกษาสาขาวิชาเอกธุรกิจและเศรษฐศาสตร์ และ สาขาวิชาแพทยศาสตร์กับวิทยาศาสตร์ชอบแบบการเรียนแบบปฏิบัตินิยมในระดับน้อย

แซค (Zak, 1990 : 3843-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "ความแตกต่างของแบบการเรียนระหว่างนักเรียนที่เรียนสายวิชาชีพและนักเรียนที่ไม่ได้เรียนสายวิชาชีพ" เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสำรวจแบบการเรียนที่จัดทำโดย ดันน์ ดันน์ และไพร์ส (Dunn, Dunn and Price) ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่เรียนสายวิชาชีพมีความแตกต่างในแบบการเรียน นักเรียนที่เรียนสายวิชาชีพต้องการสภาพแวดล้อมที่เงียบสงบกว่า ไม่ต้อง

การแสงสว่างที่มากเกินไปและต้องการอุณหภูมิที่เป็นกว่า รวมทั้งต้องการให้มีผู้ใหญ่ออยู่ควบคุมดูแลขณะทำงาน สิ่งที่นักเรียนสายวิชาชีพไม่ชอบคือการเรียนตามลำพัง การเรียนกับเพื่อนหรือในบางกรณี การเรียนโดยมีผู้ใหญ่วควบคุมดูแล นักเรียนไม่ชอบเรียนในตอนเช้า แต่ชอบเรียนในตอนเย็นและมีลักษณะเชื่อฟังครูผู้สอนมากกว่าผู้ปกครอง ซึ่งแบบการเรียนดังกล่าวนี้แตกต่างจากนักเรียนที่ไม่ได้เรียนสายวิชาชีพ

เบเดอร์ และ มิลแมน (Bauder and Milman, 1990) ได้ศึกษาเรื่อง "แบบการเรียนและแบบการสอนวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในมหาวิทยาลัยแห่งอเมริกัน หูเอลา เม็กซิโก" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบการเรียนและแบบการสอนวิชาภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองในมหาวิทยาลัยแห่งหนึ่งในประเทศเม็กซิโก ผลการวิจัยพบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ชอบเรียนด้วยวิธีการ 4 แบบ คือ แบบใสदनนิยม แบบจักรูนิยม แบบปฏิบัตินิยม และแบบสัมพันธ์นิยม

แมทธิวส์ (Matthews, 1991 : 253-266) ได้ทำการศึกษาเรื่อง "ผลของแบบการเรียนที่มีต่อระดับคะแนนของนักศึกษาวิทยาลัยชั้นปีที่หนึ่ง" โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแบบการเรียนของนักศึกษาวิทยาลัยชั้นปีที่ 1 โดยใช้แบบสำรวจแบบการเรียนของแคนฟิลด์ (Canfield, 1988) ศึกษาแบบการเรียนของนักศึกษาที่มีเชื้อชาติและเพศแตกต่างกัน ศึกษาผลของวิชาเอกที่มีความสัมพันธ์กับเพศและแบบการเรียนและ เพื่อเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยของนักศึกษาที่มีแบบการเรียนต่างกัน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสำรวจแบบการเรียนของ แคนฟิลด์ (Canfield, 1988) แบ่งแบบการเรียนออกเป็น 9 แบบ ผลการวิจัยพบว่า แบบการเรียนที่นักศึกษาชอบคือ แบบสังคม และแบบสังคม/มนทัศน์ แบบการเรียนที่ไม่ชอบคือแบบอิสระ ไม่พบความแตกต่างในแบบการเรียนของนักศึกษาทั้งสองเชื้อชาติ แต่พบว่ามี ความแตกต่างในแบบการเรียนของนักศึกษาชายและนักศึกษาหญิง วิชาเอกมีความสัมพันธ์กับเพศและแบบการเรียนอยู่ในระดับปานกลาง ยกเว้นวิชาเอกคณิตศาสตร์ นักศึกษาผิวขาว มีผลการเรียนที่ดีกว่านักศึกษาผิวดำ นักศึกษาหญิงและนักศึกษาเชื้อชาติอื่น ๆ ที่มีแบบการเรียนแตกต่างกันมีผลการเรียนดีกกว่านักศึกษาชาย

ยู (Yu, 1991 : 784-785-A) ได้ศึกษาเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างแบบการเรียนและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่ชาวเอเชีย สเปน และคนผิวขาวในหลักสูตรภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สองสำหรับผู้ใหญ่" โดยมีจุดประสงค์เพื่อศึกษาแบบการเรียนของนักศึกษาผู้ใหญ่ชาวเอเชีย สเปน และคนผิวขาว ที่เรียนภาษาอังกฤษเป็นภาษาที่สอง เครื่องมือที่ใช้เป็นแบบวัดแบบการเรียนของคีเฟ และ มงค์ (the Learning Style Profile of Keefe & Monk, 1986) และแบบวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างแบบการเรียนของนักศึกษาชาวเอเชีย สเปน และ คนผิวขาว และระดับการศึกษาเป็นตัวแปรอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาภาษาอังกฤษด้วย

กาล็อตโต (Galotto, 1992 : 3162-A) ได้ทำการวิจัยเรื่อง "การเปรียบเทียบแบบการเรียนของนักศึกษาที่ลงทะเบียนเรียนในหลักสูตรการฝึกงานและนักศึกษาที่เรียนหลักสูตรสามัญ ณ วิทยาลัยชุมชนแบบประสม" เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสำรวจแบบการเรียนของโคลบ (Kolb) ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาที่เรียนหลักสูตรการฝึกงานมีคะแนนเฉลี่ยของแบบการเรียนที่ใกล้เคียงกับนักศึกษาหลักสูตรสามัญ (อ้างถึงใน วิชาดูแลศิลป, 2535)

สรุปจากงานวิจัยต่างประเทศ พบว่า ได้มีนักวิจัยต่าง ๆ ให้ความสนใจศึกษาวิจัยเกี่ยวกับเรื่องของแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นจำนวนมาก โดยศึกษาประเภทของแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนกลุ่มต่าง ๆ และศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบการเรียนรู้กับตัวแปรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ยังได้มีการเปรียบเทียบแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนที่ส่วน-าใหญ่จะเป็นระดับอุดมศึกษาที่มีสถานภาพต่าง ๆ เช่น เพศ อายุ เชื้อชาติ ระดับชั้นที่เรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน คะแนนเฉลี่ย ความสามารถทางภาษา ความสามารถทาง-คณิตศาสตร์ พื้นฐานความรู้ และสาขาวิชาที่เรียน เป็นต้น สำหรับเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาจะเป็นแบบสอบถามความคิดเห็น หรือแบบสำรวจเกี่ยวกับแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนตามความคิดเห็นของผู้เรียนหรือตามการรับรู้ของผู้เรียน

วิธีดำเนินการวิจัย

งานการวิจัยเรื่อง "การศึกษาแบบการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชา การศึกษานอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย" ครั้งนี้ ใช้ ระเบียบวิธีการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research Method) เพื่อมุ่งศึกษา รูปแบบการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชา การศึกษานอกระบบโรงเรียน คณะ- ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามแบบการเรียนรู้ของแคนฟิลด์ (Canfield) ใน ด้านเงื่อนไข เนื้อหา วิธีการ และความคาดหวังของผู้เรียน และเพื่อเปรียบเทียบแบบ การเรียนรู้จำแนกตามวิชาเอกของนิสิต ซึ่งผู้วิจัยได้ดำเนินงานตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไป นี้

1. การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
2. การกำหนดประชากรที่ใช้ในการวิจัย
3. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
4. การเก็บรวบรวมข้อมูล
5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษาดารานเอกสารและงานวิจัย ทั้งภาษาไทยและภาษาอังกฤษที่ เกี่ยวข้องกับแบบการเรียนรู้ แนวคิดเกี่ยวกับแบบการเรียนรู้ ลักษณะของแบบการเรียนรู้ ทฤษฎีเรียนรู้ ที่เกี่ยวข้องกับแบบของการเรียนรู้ แบบการเรียนตามแนวคิดของแคนฟิลด์ (Canfield) และลักษณะผู้เรียนระดับอุดมศึกษา เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาแบบ สอบถามเกี่ยวกับแบบการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชา การศึกษานอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การกำหนดประชากรที่ใช้ในการวิจัย

ประชากรของการวิจัยครั้งนี้เป็นนิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษา อก
ระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษา อกโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ซึ่งเป็นนิสิตตั้งแต่ชั้นปีที่ 1 - ชั้นปีที่ 4 ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ที่ลงทะเบียน
เรียนประจำปีการศึกษา 2538 มีทั้งหมด 76 คน จำแนกเป็นวิชาเอกต่าง ๆ 4 วิชา
เอก คือ เทคโนโลยีการศึกษา คอมพิวเตอร์ จิตวิทยาและภาษาอังกฤษ ซึ่งผู้วิจัยจะ
ศึกษาข้อมูลจากประชากรทั้งหมดจำนวน 76 คนนี้

การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ แบบสอบถามการเรียนรู้ของแคนฟิลด์ (Canfield)
เรียกว่า Canfield's Learning Styles Inventory (LST) โดยผู้วิจัยได้
ดำเนินการตามขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาแนวคิดทฤษฎีจากหนังสือ ตำรา เอกสาร วารสาร และงานวิจัยที่
เกี่ยวข้องกับแบบการเรียนรู้ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ
2. แปลแบบสอบถามการเรียนรู้ของแคนฟิลด์ (Canfield) ซึ่งประกอบด้วย
30 คำถาม ที่ครอบคลุมการเลือกชอบแบบการเรียนรู้ 4 ด้าน คือ ด้านเงื่อนไขการ
เรียนรู้ ด้านเนื้อหาการเรียนรู้ ด้านวิธีการเรียนรู้ และด้านความคาดหวัง โดยที่แต่ละ
คำถามจะประกอบด้วยคำตอบที่มี 4 ตัวเลือก และให้ผู้ตอบเลือกระดับการปฏิบัติแบบการ
เรียนรู้จากระดับ 1-4 (4 คือปฏิบัติบ่อยมาก และ 1 คือปฏิบัติเป็นประจํา)
3. ทหาความตรงทางด้านเนื้อหา (Content Validity) และความชัดเจน
ทางด้านภาษาของแบบสอบถามการเรียนรู้ โดยดำเนินการดังนี้
  - 3.1 นำแบบสอบถามการเรียนรู้ที่แปลขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 3 ท่านตรวจสอบ
สอบความชัดเจนของภาษา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขครั้งที่ 1 (รายชื่อในภาคผนวก ก.)

3.2 นำข้อความจากแบบสอบถามการเรียนรู้ที่ได้ปรับปรุงแล้วในข้อ 3.1 ไปให้นิสิตระดับบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน จำนวน 10 คนอ่าน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของภาษาว่าสามารถสื่อให้ผู้เรียนเข้าใจตรงกับที่ผู้วิจัยต้องการหรือไม่โดยผู้วิจัยได้ดำเนินการดังนี้

3.2.1 ให้นิสิตแสดงความรู้สึกต่อข้อความแต่ละข้อความโดยเขียนเครื่องหมาย (/) ลงในช่องขวามือของข้อความที่สอดคล้องกับความรู้สึกของผู้อ่าน คือ ช่องเข้าใจ และช่องไม่เข้าใจ หากนิสิตตอบว่าไม่เข้าใจ ให้นิสิตเขียนบอกด้วยว่าไม่เข้าใจตรงไหนและอย่างไร

3.2.2 คัดเลือกข้อความจากที่นิสิต 8 คน ใน 10 คนตอบว่าเข้าใจ สำหรับข้อความที่นิสิตตอบว่าไม่เข้าใจ ผู้วิจัยก็นำมาปรับปรุงแก้ไขใหม่ครั้งที่ 2

3.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ปรับปรุงใหม่แล้วไปทดลองใช้กับนิสิตระดับปริญญาตรี สาขาอื่น ๆ ที่ไม่ใช่สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน จำนวน 30 คน

3.4 นำผลการทดลองใช้มาหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α -Coefficient) ตามวิธีของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเที่ยง 0.90 ซึ่งนับว่าสูงพอที่จะใช้เป็นแบบสอบถามได้

3.5 นำแบบสอบถามที่สำเร็จแล้วไปใช้กับกลุ่มประชากรจริงครั้งต่อไป

ลักษณะแบบสอบถามการเรียนรู้

แบบสอบถามแบบการเรียนรู้ที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม มุ่งถามข้อเท็จจริงเกี่ยวกับเพศ ระดับชั้นปี และวิชาเอกที่เรียน

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับแบบการเรียนรู้ของผู้ตอบ เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) ของลิเคิร์ต (Likert) ที่ให้ผู้ตอบประเมินค่า

(1-4) เลือกเพียงคำตอบเดียว (1 คือปฏิบัติเป็นประจำ และ 4 คือปฏิบัติน้อยมาก)
โดยมีรายละเอียดดังนี้

1. ด้านเงื่อนไขการเรียนรู้

หมายถึงสภาพการณ์การเรียนรู้ที่ผู้เรียนชอบให้ปรากฏขึ้นในกระบวนการ
เรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ ซึ่งแบ่งเป็น 8 ประเภทคือ

1.1 การมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างเพื่อน (Peer - Affiliation)

ได้แก่ ชอบการทำงานร่วมกันระหว่างเพื่อนในห้อง ชอบสร้างสัมพันธ์อันดีกับเพื่อนทุกคนและ
มีเพื่อนเป็นจำนวนมาก

1.2 การมีระบบและการจัดโครงสร้าง (Organization- Structure)

ได้แก่ ชอบให้มีการเตรียมการจัดระบบและจัดโครงสร้างของแผนการเรียนการสอนใน
รายวิชาต่าง ๆ อย่างสมเหตุ สมผลและชัดเจน ชอบการให้รายงานหรือการบ้านแก่ผู้
เรียนอย่างมีความหมายและเหมาะสมกับผู้เรียน และชอบให้มีการจัดกิจกรรมการเรียน
การสอนอย่างเป็นลำดับขั้นตอน

1.3 การกำหนดเป้าหมายเพื่อสัมฤทธิ์ผล (Goal Setting -

Achievement) ได้แก่ ชอบระบุและกำหนดเป้าหมายการเรียนรู้ที่ตนสนใจ ชอบตัดสินใจ
และวางแผนการเรียนรู้ของตนเองตามความสามารถของตน ชอบประเมินสัมฤทธิ์ผลการ
เรียนรู้ด้วยตนเอง

1.4 การแข่งขันกับผู้อื่น (Competition - Eminance)

ได้แก่ ชอบที่จะเปรียบเทียบและแข่งขันผลการเรียนกับผู้เรียนคนอื่นในห้อง และชอบที่จะ
ทราบผลการเรียนของผู้อื่น

1.5 การมีสัมพันธภาพที่ดีกับครูผู้สอน (Instructor- Affiliation)

ได้แก่ ชอบให้มีสัมพันธภาพที่อบอุ่นและดีระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ชอบผู้สอนที่มีความเป็น
กันเองมีความเข้าใจผู้เรียนเป็นอย่างดี

1.6 การกำหนดรายละเอียดและโครงสร้าง (Detail Structure)

ได้แก่ ขอบให้ผู้สอนกำหนดรายละเอียดและโครงสร้างองค์ประกอบของรายวิชา รายงาน
กฎเกณฑ์ อย่างชัดเจนและเฉพาะเจาะจง

1.7 การมีอิสระเพื่อสัมฤทธิ์ผล (Independence Achievement)

ได้แก่ ขอบทำงานด้วยตนเองอย่างมีอิสระ ชอบตัดสินใจ กำหนดแผนการเรียนด้วย
ตนเองชอบทำสิ่งต่างเพื่อตนเอง

1.8 การมีอำนาจเหนือผู้อื่น (Authority - Eminence)

ได้แก่ ชอบความมีระเบียบ กฎเกณฑ์ ในห้องเรียนชอบให้ผู้สอนใช้อำนาจควบคุมผู้เรียน

ใน 8 ด้านนี้จะรวมสเกลเป็น 4 ประเภท คือ การมีสัมพันธภาพ (Affiliation)
การกำหนดโครงสร้าง (Structure) การมีสัมฤทธิ์ผล (Achievement) และการ
แข่งขัน (Eminence)

2. ด้านเนื้อหา

หมายถึงเนื้อหาวิชาที่ผู้เรียนสนใจ ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 ด้าน คือ

2.1 ตัวเลข (Numeric)

ได้แก่ ชอบเรียนหรือทำงาน เกี่ยวกับตัวเลขและหลักการเป็นเหตุเป็นผล การคำนวณ
การแก้ปัญหาคณิตศาสตร์ เป็นต้น

2.2 ภาษา (Qualitative)

ได้แก่ ชอบเรียนหรือทำงาน เกี่ยวกับคำ ภาษา การเขียน การแก้ไขความถูกต้องของ
ภาษาการพูด เป็นต้น

2.3 สัญลักษณ์ (Inanimate)

ได้แก่ชอบเรียนหรือทำงาน เกี่ยวกับสิ่งของ การก่อสร้าง การซ่อมแซม การออกแบบ
และการควบคุมเครื่องจักร เป็นต้น

2.4 คน (People)

ได้แก่ ชอบเรียนหรือทำงาน เกี่ยวกับคน การสัมภาษณ์ การให้คำปรึกษา การขาย และ การให้ความช่วยเหลือ เป็นต้น

3. ด้านวิธีการเรียนรู้

หมายถึงวิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนชอบใช้ในการเรียน ซึ่งแบ่งออกเป็น 4 วิธีคือ

3.1 การฟัง (Listening)

ได้แก่ ชอบการได้ยินข้อมูล การบรรยาย การฟังจากเทป การพูด เป็นต้น

3.2 การอ่าน (Reading)

ได้แก่ ชอบอ่านจากหนังสือ แผ่นพับ ชอบอ่านลายลักษณ์อักษร เป็นต้น

3.3 การแสดงสัญลักษณ์ (Iconic)

ได้แก่ ชอบการแสดงของสัญลักษณ์ ภาพยนตร์ สไลด์ รูปภาพ กราฟ เป็นต้น

3.4 การได้รับประสบการณ์ตรง (Direct Experience)

ได้แก่ ชอบการลงมือปฏิบัติ เข้าห้องปฏิบัติการ ทัศนศึกษาออกสถานที่ กิจกรรมที่มีการปฏิบัติ เป็นต้น

4. ด้านความคาดหวัง

หมายถึงความคาดหวังของผลการเรียน แบ่งเป็น 4 ระดับ คือ

4.1 ระดับเยี่ยม หรือระดับสูงสุด (A)

4.2 ระดับดี หรือระดับสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (B)

4.3 ระดับพอใจ หรือระดับคะแนนเฉลี่ย (C)

4.4 ระดับไม่เป็นที่พอใจ หรือระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย (D)

การให้คะแนน

ผู้วิจัยตรวจและให้คะแนนโดยการรวมระดับการปฏิบัติของคะแนนในแต่ละข้อจากระดับ 1-4 ดังนี้

- 1 คะแนน เท่ากับปฏิบัติเป็นประจำ
- 2 คะแนน เท่ากับปฏิบัติบ่อย
- 3 คะแนน เท่ากับปฏิบัติปานกลาง
- 4 คะแนน เท่ากับปฏิบัติน้อยมากหรือไม่ปฏิบัติเลย

สำหรับเกณฑ์ในการเทียบระดับคะแนนต่อ

- ค่ามัธยฐานเลขคณิต 1.00-2.49 หมายถึงใช้แบบการเรียนรู้แบบนั้นมาก
 ค่ามัธยฐานเลขคณิต 2.50-3.49 หมายถึงใช้แบบการเรียนรู้แบบนั้นปานกลาง
 ค่ามัธยฐานเลขคณิต 3.50-4.00 หมายถึงใช้แบบการเรียนรู้แบบนั้นน้อยมาก

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้น ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามการเรียนรู้แก่นิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้วยตนเอง โดยใช้เวลารวบรวมข้อมูลเดือนมิถุนายน - กรกฎาคม 2538 จากแบบสอบถามที่ส่งไปจำนวน 76 ฉบับได้แบบสอบถามกลับมาและเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ทั้งสิ้นจำนวน 72 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 94.74 จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไปและได้กลับมาสามารถแสดงได้ดังตารางที่ 1ต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนประชากรจำแนกตามวิชาเอกที่เรียน

วิชาเอก	แบบสอบถามที่เก็บข้อมูล	แบบสอบถามที่ได้รับคืน	ร้อยละ
เทคโนโลยีการศึกษา	26	20	96.15
คอมพิวเตอร์	12	20	91.67
จิตวิทยา	32	20	96.87
ภาษาอังกฤษ	6	20	83.33
รวม	76	72	94.74

การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลจากแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมานั้น ได้นำมาตรวจสอบความสมบูรณ์และความถูกต้องของข้อมูลแล้วโดยประมวลผลด้วยเครื่องไมโครคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS X (Statistical Package for the Social Science) แล้วนำมาวิเคราะห์ดังนี้

1. แบบสอบถามตอนที่ 1 ซึ่งถามเกี่ยวกับสถานะภาพของผู้ตอบแบบสอบถามได้นำมาวิเคราะห์จำแนกตามเพศและวิชาเอกที่เรียน โดยการหาค่าร้อยละ
2. แบบสอบถามตอนที่ 2 ซึ่งถามเกี่ยวกับแบบการเรียนรู้ของนิสิตได้นำมาวิเคราะห์หาค่ามัชฌิมเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อจัดแบ่งผู้เรียนออกเป็นผู้ใช้แบบการเรียนรู้แบบต่าง ๆ ทั้ง 6 ด้านตามเกณฑ์ที่แคนฟิลด์ (Canfield) ได้กำหนดไว้ และในการตรวจให้คะแนนการตอบแบบสอบถามแต่ละข้อ พิจารณาจากคำตอบของกลุ่มประชากรคือ ถ้าตอบว่า

ปฏิบัติเป็นประจำ	ให้ 1 คะแนน
ปฏิบัติบ่อย	ให้ 2 คะแนน
ปฏิบัติปานกลาง	ให้ 3 คะแนน
ปฏิบัติน้อยมากหรือไม่ปฏิบัติเลย	ให้ 4 คะแนน

สำหรับเกณฑ์ในการเทียบระดับคะแนน คือ

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 1.00 - 2.49 หมายถึง ใช้แบบการเรียนรู้แบบนั้นมาก

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 2.50 - 3.49 หมายถึง ใช้แบบการเรียนรู้แบบนั้นปานกลาง

ค่ามัชฌิมเลขคณิต 3.50 - 4.00 หมายถึง ใช้แบบการเรียนรู้แบบนั้นน้อยมาก

3. วิเคราะห์ความแตกต่างระหว่างแบบการเรียนรู้ของนิสิต จำแนกตามวิชาเอก 4 สาขาวิชา โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One Way ANOVA)

4. นำผลการวิเคราะห์ความแตกต่างในข้อ 3 มาทดสอบความแตกต่างค่ามัชฌิมเลขคณิต เป็นรายคู่โดยวิธีการของเชฟเฟ (Scheffe 's Test for all possible comparison)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเปรียบเทียบแบบการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เรียนวิชาเอกต่างกัน เพื่อสนองวัตถุประสงค์ดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับดังนี้

ตอนที่ 1 วิเคราะห์สถานการณ์ของผู้ตอบแบบสอบถามแบบการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามเพศ ชั้นปีที่เรียน และวิชาเอกที่เรียน

ตอนที่ 2 ศึกษาแบบการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยทั่วไปและจำแนกตามวิชาเอกที่เรียน ชั้นปี และ เพศ

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบแบบการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามวิชาเอกที่เรียน

การหาค่าสถิติต่าง ๆ ในการวิเคราะห์ข้อมูลครั้งนี้ใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS_x (Statistical Package for Social Science) แล้วนำมาเสนอในรูปแบบตารางประกอบความเรียง

- ตอนที่ 1 วิเคราะห์สภาพของผู้ตอบ แบบสอบถามแบบการเรียนรู้ ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จาแนกตามเพศ วิชาเอกที่เรียนและชั้นปีที่เรียน ดังแสดงไว้ในตารางที่ 2

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของผู้ตอบแบบสอบถามการเรียนรู้ของนิสิต
ปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามเพศ
วิชาเอกที่เรียน และชั้นปีที่เรียน

สถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม	จำนวน (n = 72)	ร้อยละ
1. เพศ		
ชาย	22	30.6
หญิง	50	69.4
2. วิชาเอกที่เรียน		
เทคโนโลยีการศึกษา	25	34.72
คอมพิวเตอร์ศึกษา	11	15.27
จิตวิทยา	31	43.05
ภาษาอังกฤษ	5	6.9
3. ชั้นปี		
ชั้นปีที่ 1	19	26.4
ชั้นปีที่ 2	20	27.8
ชั้นปีที่ 3	19	26.4
ชั้นปีที่ 4	14	19.4

จากตารางที่ 2 พบว่า สถานภาพของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษา นอกกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่ตอบแบบสอบถามมีจำนวน รวมทั้งสิ้น 72 คน แบ่งเป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย คือ เพศหญิงมี 50 คน คิดเป็นร้อยละ 69.4 และเพศชาย มี 22 คน คิดเป็นร้อยละ 30.6 เมื่อจำแนกตามวิชาเอกที่เรียน นิสิตที่เรียนวิชาเอกจิตวิทยา มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 43.05 วิชาเอก เทคโนโลยีการศึกษา มีจำนวน 25 คน คิดเป็นร้อยละ 34.72 วิชาเอกคอมพิวเตอร์ ศึกษา จำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 15.27 และวิชาเอกภาษาอังกฤษมีจำนวน 5 คน คิดเป็นร้อยละ 6.9 และเมื่อจำแนกตามชั้นปีที่เรียน ชั้นปีที่ 1 มีจำนวน 19 คน คิดเป็น ร้อยละ 26.4 ชั้นปีที่ 2 มีจำนวน 20 คน คิดเป็นร้อยละ 27.8 ชั้นปีที่ 3 จำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 19 คน และชั้นปีที่ 4 มีจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 19.4 ตาม ลำดับ

สถาบันวิทยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตอนที่ 2 ศึกษาแบบการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาจากระบบ
โรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยทั่วไปและจำแนก
ตามวิชาเอกที่เรียน ชั้นปีที่เรียน และ เพศ ดังแสดงผลการวิเคราะห์ข้อมูล
ไว้ในตารางที่ 3 4 5 และ 6

ตารางที่ 3 ค่ามัชฌิมเลขคณิต $\bar{X}$ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)
ของคะแนนแบบการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชา
การศึกษาจากระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

แบบการเรียนรู้	$\bar{X}$	แปลความ	S.D.
1. <u>เงื่อนไข</u>			
- การมีสัมพันธภาพ	2.2	มาก	1.18
- การกำหนดโครงสร้าง	2.77	ปานกลาง	1.0
- การมีสัมฤทธิ์ผล	2.27	มาก	1.0
- การแข่งขัน	2.76	ปานกลาง	1.15
2. <u>เนื้อหา</u>			
- ตัวเลข	3.03	ปานกลาง	1.11
- ภาษา	2.69	ปานกลาง	1.0
- สัญลักษณ์	2.28	มาก	.98
- คน	1.99	มาก	1.09

ตารางที่ 3 (ต่อ)

แบบการเรียนรู้	$\bar{X}$	แปลความ	S.D.
3. วิธีการเรียนรู้			
- การฟัง	2.70	ปานกลาง	1.06
- การอ่าน	3.20	ปานกลาง	.91
- การแสดงสัญลักษณ์	2.05	มาก	.91
- การได้รับประสบการณ์ตรง	2.05	มาก	1.13
4. ความคาดหวัง			
- ระดับเยี่ยมหรือระดับสูงสุด (A)	2.49	มาก	1.08
- ระดับดีหรือระดับสูงกว่าคะแนน เฉลี่ย (B)	1.81	มาก	.78
- ระดับพอใจหรือระดับคะแนน เฉลี่ย (C)	2.17	มาก	.90
- ระดับไม่เป็นที่พอใจหรือระดับ ต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย (D)	3.53	น้อยมาก	.88

จากตารางที่ 3 พบว่า นิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ด้านเงื่อนไข
เกี่ยวกับการมีสัมพันธภาพ ($\bar{X} = 2.20$) และรองลงมาได้แก่ การมีสัมฤทธิ์ผล ($\bar{X} = 2.27$)
สำหรับด้านเนื้อหา นิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับคน ($\bar{X} = 1.99$)
รองลงมาได้แก่ เนื้อหาเกี่ยวกับสัญลักษณ์ ($\bar{X} = 2.28$) ด้านวิธีการเรียนรู้ นิสิตส่วนใหญ่
ชอบแบบการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการแสดงสัญลักษณ์ ($\bar{X} = 2.05$) การได้รับประสบการณ์ตรง

$\bar{X} = 2.5$) และด้านความคาดหวัง นิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับดี หรือระดับสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (B) ($\bar{X} = 1.81$) รองลงมาได้แก่ ระดับพอใจ หรือระดับคะแนนเฉลี่ย (C) ($\bar{X} = 2.17$) และระดับเยี่ยมหรือระดับสูงสุด (A) ($\bar{X} = 2.49$) และนิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับไม่เป็นที่พอใจ หรือระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย (D) น้อยมาก ($\bar{X} = 3.53$)

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 4 ค่ามัธยฐานอันดับ ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคะแนนแบบการเขียนของผู้สอนนิสิตวิชาตรี

สาขาวิชาการศึกษาของระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จาแนกตามวิชาเอกที่เรียน

วิชาเอก	ภาษาอังกฤษ			จิตวิทยา			เทคโนโลยีศึกษา			คอมพิวเตอร์ศึกษา		
	$\bar{X}$	ผลรวม	S.D.	$\bar{X}$	ผลรวม	S.D.	$\bar{X}$	ผลรวม	S.D.	$\bar{X}$	ผลรวม	S.D.
1. เงื่อนไข												
- การมีสัมพันธภาพ	2.3667	มาก	1.2483	2.1733	มาก	1.1901	2.2222	มาก	1.1615	2.1364	มาก	1.1576
- การกำหนดโครงสร้าง	2.7833	ปานกลาง	.9037	2.7867	ปานกลาง	1.0171	2.7138	ปานกลาง	1.0011	2.8485	ปานกลาง	.9999
- การมีสื่อที่ผสม	1.9000	มาก	.8963	2.2347	มาก	.9413	2.3401	มาก	1.0569	2.3636	มาก	1.0284
- การแข่งขัน	2.9500	ปานกลาง	1.1112	2.8053	ปานกลาง	1.1502	2.7239	ปานกลาง	1.1615	2.6515	ปานกลาง	1.1590
2. เนื้อหา												
- คำเลข	3.1333	ปานกลาง	1.0417	3.0000	ปานกลาง	1.1308	2.9868	ปานกลาง	1.1546	3.1642	ปานกลาง	.9939
- ภาษา	2.4000	มาก	1.1017	2.7120	ปานกลาง	1.0074	2.7748	ปานกลาง	.9534	2.5970	ปานกลาง	1.0453
- สัญลักษณ์	2.5667	ปานกลาง	.8976	2.4298	มาก	.9498	2.1589	มาก	.9528	2.0448	มาก	1.0650
- คน	1.9000	มาก	1.1250	1.8587	มาก	1.0567	2.0728	มาก	1.1261	2.1940	มาก	1.0479
3. วิธีการเรียนรู้												
- การฟัง	2.7733	ปานกลาง	.8277	2.7405	ปานกลาง	1.0873	2.5533	ปานกลาง	1.0589	2.9254	ปานกลาง	1.0490
- การอ่าน	3.2333	ปานกลาง	.8584	3.1081	ปานกลาง	.9720	3.2800	ปานกลาง	.8756	3.2687	ปานกลาง	.8087
- การมองสัญลักษณ์	1.9000	มาก	.9595	2.2108	มาก	.8992	1.9200	มาก	.9087	1.9403	มาก	.8856
- การให้ข้อเสนอแนะ	2.1333	มาก	1.3060	1.9405	มาก	1.1237	2.2467	มาก	1.1407	1.8657	มาก	1.0135
ตรง												

รายการวิชา	ภาษาอังกฤษ			จิตวิทยา			เทคโนโลยีการศึกษา			คอมพิวเตอร์ศึกษา		
	$\bar{X}$	ช่วงความ	S.D.	$\bar{X}$	ช่วงความ	S.D.	$\bar{X}$	ช่วงความ	S.D.	$\bar{X}$	ช่วงความ	S.D.
5. ความคาดหวัง												
- ระดับเรียนหรือระดับสูงสุด (A)	2.5000	ปานกลาง	1.0034	2.4247	มาก	1.0990	2.5733	ปานกลาง	1.1012	2.4545	มาก	1.0255
- ระดับดีหรือระดับสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (B)	1.5000	ปานกลาง	.6215	1.8387	มาก	.7958	1.9133	มาก	.8349	1.5758	มาก	.6092
- ระดับพอใจหรือระดับคะแนนเฉลี่ย (C)	2.0333	มาก	.8087	2.2204	มาก	.9240	2.1200	มาก	.9190	2.2121	มาก	.8323
- ระดับไม่เป็นที่พอใจหรือระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย (D)	3.7667	น้อยมาก	.6261	3.5161	น้อยมาก	.8775	3.3933	น้อยมาก	.9892	3.7576	น้อยมาก	.6339

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 4 พบว่า นิสิตที่เรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษส่วนใหญ่นิยมชอบแบบการ เรียนรู้ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการมีสัมฤทธิ์ผล ($\bar{X} = 1.9000$) และรองลงมาได้แก่ การ มีสัมพันธภาพ ($\bar{X} = 2.3667$) สำหรับด้านเนื้อหา นิสิตเอกภาษาอังกฤษส่วนใหญ่นิยมชอบแบบ การเรียนรู้ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับคน ($\bar{X} = 1.9000$) และรองลงมาได้แก่ ภาษา ($\bar{X} = 2.4000$) ด้านวิธีการเรียน นิสิตส่วนใหญ่นิยมชอบแบบการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับสัญลักษณ์ ($\bar{X} = 1.9000$) และรองลงมาได้แก่ การได้รับประสบการณ์ตรง ($\bar{X} = 2.1333$) และ ด้านความคาดหวัง นิสิตส่วนใหญ่นิยมชอบแบบการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับดี หรือระดับสูงกว่า คะแนนเฉลี่ย (A) ($\bar{X} = 1.6000$) และรองลงมาได้แก่ ระดับพอจหรือระดับคะแนน เฉลี่ย (C) ($\bar{X} = 2.0333$) และนิสิตส่วนใหญ่นิยมชอบแบบการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับไม่เป็น ที่พอจหรือระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย (D) ($\bar{X} = 3.7667$) น้อยมาก นิสิตที่เรียนวิชา เอกจิตวิทยาส่วนใหญ่นิยมชอบแบบการเรียนรู้ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการมีสัมพันธภาพ ($\bar{X} = 2.1733$) สำหรับด้านเนื้อหา นิสิตส่วนใหญ่นิยมชอบแบบการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคน ($\bar{X} = 1.8587$) และรองลงมา ได้แก่ สัญลักษณ์ ($\bar{X} = 2.4293$) ด้านวิธีการเรียนรู้ นิสิต ส่วนใหญ่นิยมชอบแบบการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการได้รับประสบการณ์ตรง ($\bar{X} = 1.9405$) และ รองลงมาได้แก่ การแสดงสัญลักษณ์ ($\bar{X} = 2.2108$) และด้านความคาดหวัง นิสิตส่วนใหญ ชอบแบบการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับดีหรือระดับสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (B) ($\bar{X} = 1.8387$) และรองลงมาได้แก่ ระดับพอจหรือระดับคะแนนเฉลี่ย (C) ($\bar{X} = 2.2204$) และระดับ เยี่ยมหรือระดับสูงสุด (A) ($\bar{X} = 2.4247$) ตามลำดับ และนิสิตส่วนใหญ่นิยมชอบแบบการ เรียนรู้ที่คาดหวังระดับไม่เป็นที่พอจหรือระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย (D) น้อยมาก

นิสิตที่เรียนวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษาส่วนใหญ่นิยมชอบแบบการเรียนรู้ด้าน เงื่อนไขเกี่ยวกับการมีสัมพันธภาพ ($\bar{X} = 2.2222$) และรองลงมาได้แก่ สัมฤทธิ์ผล ($\bar{X} = 2.3401$) สำหรับด้านเนื้อหา นิสิตส่วนใหญ่นิยมชอบแบบการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคน ($\bar{X} = 2.0728$) และรองลงมาได้แก่ สัญลักษณ์ ($\bar{X} = 2.1589$) ด้านวิธีการเรียนรู้ นิสิตส่วนใหญ่นิยมชอบแบบการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการแสดงสัญลักษณ์ ($\bar{X} = 1.9200$) และรองลง มาได้แก่ การได้รับประสบการณ์ตรง ($\bar{X} = 2.2467$) และด้านความคาดหวัง นิสิตส่วน ใหญ่นิยมชอบแบบการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับดีหรือระดับสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (B)

($\bar{X} = 1.9133$) และรองลงมาได้แก่ ระดับพอใจ หรือระดับคะแนนเฉลี่ย (C)

($\bar{X} = 2.1200$) และนิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่คาดหวัง ระดับไม่เป็นที่พอใจหรือระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย (D) น้อยมาก

นิสิตที่เรียนวิชาเอกคอมพิวเตอร์ศึกษาส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการมีสัมพันธภาพ ($\bar{X} = 2.1364$) และรองลงมาได้แก่ การมีสัมฤทธิ์ผล ($\bar{X} = 2.3636$) สำหรับด้านเนื้อหา นิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้เกี่ยวกับสัญลักษณ์ ($\bar{X} = 2.0448$) และรองลงมา ได้แก่ คน ($\bar{X} = 2.1940$) ด้านวิธีการเรียนรู้ นิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการได้รับประสบการณ์ตรง ($\bar{X} = 1.8657$) และรองลงมาได้แก่ การแสดงสัญลักษณ์ ($\bar{X} = 1.9403$) และด้านความคาดหวัง นิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับดีหรือระดับสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (B) ($\bar{X} = 1.5758$) และรองลงมาได้แก่ ระดับพอใจหรือระดับคะแนนเฉลี่ย (C) ($\bar{X} = 2.2121$) และระดับเยี่ยมหรือระดับสูงสุด (A) ($\bar{X} = 2.4545$) และนิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับไม่เป็นที่พอใจหรือระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย (D) น้อยมาก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ชนิดการเขียนรู้	ชั้นปี			ชั้นปีที่ 1			ชั้นปีที่ 2			ชั้นปีที่ 3			ชั้นปีที่ 4		
	$\bar{X}$	แปลความ	S.D.	$\bar{X}$	แปลความ	S.D.	$\bar{X}$	แปลความ	S.D.	$\bar{X}$	แปลความ	S.D.	$\bar{X}$	แปลความ	S.D.
4. ความคาดหวัง															
- ระดับเอ็สมหรือระดับสูงสุด (A)	2.7105	ปานกลาง	1.1345	2.4000	มาก	1.1031	2.4474	มาก	1.1451	2.3929	มาก	.8362			
- ระดับดีหรือระดับสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (B)	1.8158	มาก	.6985	2.0000	มาก	.9258	1.8860	มาก	.7614	1.4167	มาก	.5197			
- ระดับพอจหรือระดับคะแนนเฉลี่ย (C)	2.0614	มาก	.9892	2.2917	มาก	.9203	2.0965	มาก	.8619	2.2500	มาก	.7742			
- ระดับไม่เป็นที่พอใจหรือระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย (D)	3.4123	ปานกลาง	.8602	3.3083	ปานกลาง	1.0753	3.5702	น้อยมาก	.8411	3.9405	น้อยมาก	.3591			

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 5 พบว่า นิสิตที่เรียนชั้นปีที่ 1 ส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ออนไลน์เกี่ยวกับการมีสัมพันธภาพ ($\bar{X} = 2.0921$) และรองลงมาได้แก่ การมีสัมฤทธิ์ผล ($\bar{X} = 2.4342$) สำหรับด้านเนื้อหา นิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ออนไลน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคน ($\bar{X} = 1.9561$) และรองลงมาได้ สัตว์ลักษณะ ($\bar{X} = 2.2895$) ด้านวิธีการเรียนรู้ออนไลน์ นิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ออนไลน์ที่เกี่ยวกับแสดงสัญลักษณ์ ($\bar{X} = 2.0702$) และรองลงมาได้แก่ การได้รับประสบการณ์ตรง ($\bar{X} = 2.1491$) และด้านความคาดหวังนิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ออนไลน์ที่คาดหวังระดับดีหรือระดับสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (B) ($\bar{X} = 1.8158$) และรองลงมาได้แก่ ระดับพอใจหรือระดับคะแนนเฉลี่ย (C) ($\bar{X} = 2.0614$)

นิสิตที่เรียนชั้นปีที่ 2 ส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ออนไลน์เกี่ยวกับการมีสัมพันธภาพ ($\bar{X} = 2.1958$) สำหรับด้านเนื้อหา นิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ออนไลน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคน ($\bar{X} = 2.1417$) และรองลงมาได้แก่ สัตว์ลักษณะ ($\bar{X} = 2.3333$) ด้านวิธีการเรียนรู้ออนไลน์ นิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ออนไลน์ที่เกี่ยวกับการได้รับประสบการณ์ตรง ($\bar{X} = 2.2083$) และรองลงมาได้แก่ การแสดงสัญลักษณ์ ($\bar{X} = 2.2250$) และด้านความคาดหวัง นิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ออนไลน์ที่คาดหวังระดับดีหรือระดับสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (B) ($\bar{X} = 2.000$) รองลงมาได้แก่ ระดับพอใจ หรือระดับคะแนนเฉลี่ย (C) ($\bar{X} = 2.2917$) และระดับเยี่ยมหรือระดับสูงสุด (A) ($\bar{X} = 2.4000$)

นิสิตที่เรียนชั้นปีที่ 3 ส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ออนไลน์เกี่ยวกับการมีสัมฤทธิ์ผล ($\bar{X} = 2.0175$) และรองลงมาได้แก่ การมีสัมพันธภาพ ($\bar{X} = 2.2500$) สำหรับด้านเนื้อหา นิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ออนไลน์ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคน ($\bar{X} = 1.9561$) และรองลงมาได้แก่ สัตว์ลักษณะ ($\bar{X} = 2.2193$) ด้านวิธีการเรียนรู้ออนไลน์ นิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ออนไลน์ที่เกี่ยวกับการได้รับประสบการณ์ตรง ($\bar{X} = 1.7895$) และรองลงมาได้แก่ การแสดงสัญลักษณ์ ($\bar{X} = 2.000$) และด้านความคาดหวังนิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ออนไลน์ที่คาดหวังระดับดีหรือระดับสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (B) ($\bar{X} = 1.8860$) และรองลงมาได้แก่ ระดับพอใจหรือระดับคะแนนเฉลี่ย (C) ($\bar{X} = 2.0965$) และระดับเยี่ยมหรือระดับสูงสุด (A) ($\bar{X} = 2.4474$) และนิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ออนไลน์ที่คาดหวังระดับไม่เป็นที่พอใจ

หรือระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย (D) น้อยมาก

นิสิตที่เรียนชั้นปีที่ 4 ส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการมีสัมฤทธิ์ผล ($\bar{X} = 1.9881$) และรองลงมาได้แก่ การมีสัมพันธภาพ ($\bar{X} = 2.2738$) สำหรับด้านเนื้อหา นิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับคน ($\bar{X} = 1.8571$) และรองลงมาได้แก่ สัญลักษณ์ ($\bar{X} = 2.2976$) ด้านวิธีการเรียนรู้ นิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการแสดงสัญลักษณ์ ($\bar{X} = 1.8214$) และรองลงมาได้แก่ การได้รับประสบการณ์ตรง ($\bar{X} = 2.0357$) และด้านความคาดหวัง นิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับดีหรือระดับสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (B) ($\bar{X} = 1.4167$) และรองลงมาได้แก่ ระดับพอใจหรือระดับคะแนนเฉลี่ย (C) ($\bar{X} = 2.2500$) และระดับเยี่ยมหรือระดับสูงสุด (A) ($\bar{X} = 2.3929$) และนิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับไม่เป็นที่พอใจหรือระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย (D) น้อยมาก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 6 ค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนแบบการเขียนผู้
 ร้องนิสิตชั้นปีที่ ๑ สาขาวิชาการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย จำนวนตามเพศ

แบบการเขียนผู้	เพศ	เพศชาย		เพศหญิง			
		$\bar{X}$	แปลความ	S.D.	$\bar{X}$	แปลความ	S.D.
1. เจื่อมั่ว							
- การเขียนพจนานุกรม		2.1894	มาก	1.1545	2.2017	มาก	1.1902
- การศึกษาแนวคิดโครงสร้าง		3.9432	ปานกลาง	.9595	2.6950	ปานกลาง	1.0101
- การเขียนนิพนธ์		2.1212	มาก	1.0059	2.3317	มาก	.9882
- การเรียงขั้น		2.7462	ปานกลาง	1.1202	2.7717	ปานกลาง	1.1687
2. เนื้อหา							
- คำเรียง		3.0379	ปานกลาง	1.1419	3.0267	ปานกลาง	1.1000
- กษา		2.8864	ปานกลาง	.9858	2.6100	ปานกลาง	1.0006
- สัญลักษณ์		2.0909	มาก	.9607	2.3700	มาก	.9745
- คน		1.9773	มาก	.9766	1.9933	มาก	1.1362
3. วิธีการเขียนผู้							
- การฟัง		2.6970	ปานกลาง	1.0407	2.7067	ปานกลาง	1.0698
- การอ่าน		3.2045	ปานกลาง	.9225	3.2000	ปานกลาง	.9034
- การแสดงสัญลักษณ์		2.0758	มาก	.8616	2.0333	มาก	.9355
- การไม่รับประสบการณ์		2.0227	มาก	1.1881	2.0600	มาก	1.1108
ตรง							

แบบการเขียนผู้	เพศชาย			เพศหญิง		
	$\bar{X}$	แปลความ	S.D.	$\bar{X}$	แปลความ	S.D.
๔. ความคาดหวัง						
- ระดับเชื่อมหรือระดับ สูงสุด (A)	2.5802	ปานกลาง	1.0810	2.4551	มาก	1.0811
- ระดับดีหรือระดับสูงกว่า คะแนนเฉลี่ย (B)	1.7328	มาก	.7215	1.8405	มาก	.8049
- ระดับพอหรือระดับ คะแนนเฉลี่ย (C)	2.1145	มาก	.8651	2.1960	มาก	.9155
- ระดับไม่เป็นที่พอใจหรือ ระดับต่ำกว่าคะแนน เฉลี่ย (D)	3.5725	น้อย	.8323	3.5083	น้อย	.9004

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 6 พบว่า นิสิตเพศชายส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ด้านเงื่อนไข
เกี่ยวกับการมีสัมฤทธิ์ผล ($\bar{X} = 2.1212$) และรองลงมาได้แก่ การมีสัมพันธภาพ
($\bar{X} = 2.1894$)

สำหรับด้านเนื้อหา นิสิตเพศชายส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับคน
($\bar{X} = 1.9773$) และรองลงมาได้แก่ สัญลักษณ์ ($\bar{X} = 2.0909$) ด้านวิธีการเรียนรู้ นิสิต
เพศชายส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการได้รับประสบการณ์ตรง ($\bar{X} = 2.0227$)
และรองลงมาได้แก่ การแสดงสัญลักษณ์ ($\bar{X} = 2.0758$) และด้านความคาดหวัง นิสิตเพศ
ชายส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับดีหรือระดับสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (B)
($\bar{X} = 1.7328$) และรองลงมาได้แก่ ระดับพอใจหรือระดับคะแนนเฉลี่ย (C)
($\bar{X} = 2.1145$) และ นิสิตเพศชายส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับไม่เป็นที่พอใจ
หรือระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย (D) น้อยมาก ($\bar{X} = .35725$)

นิสิตเพศหญิงส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ด้านการมีสัมพันธภาพ ($\bar{X} = 2.2017$)
และรองลงมาได้แก่ การมีสัมฤทธิ์ผล ($\bar{X} = 2.3317$) สำหรับด้านเนื้อหา นิสิตเพศหญิง
ส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับคน ($\bar{X} = 1.9933$) และรองลงมาได้แก่ สัญลักษณ์
($\bar{X} = 2.3700$) ด้านวิธีการเรียนรู้ นิสิตเพศหญิงส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับ
การแสดงสัญลักษณ์ ($\bar{X} = 2.0333$) และรองลงมาได้แก่ การได้รับประสบการณ์ตรง
($\bar{X} = 2.0600$) ด้านความคาดหวัง นิสิตเพศหญิงส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่คาดหวัง
ระดับดีหรือระดับสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (B) ($\bar{X} = 1.8405$) และรองลงมาได้แก่ ระดับพอใจ
หรือระดับคะแนนเฉลี่ย (C) ($\bar{X} = 2.1960$) และระดับเยี่ยมหรือระดับสูงสุด (A)
($\bar{X} = 2.4551$) และ นิสิตเพศหญิงส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่คาดหวังไม่เป็นที่พอใจ
หรือระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย (D) น้อยมาก ($\bar{X} = 3.5083$)

ตอนที่ 3 เปรียบเทียบแบบการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จาแนกตามวิชาเอกที่เรียน ดังตารางที่ 7 - 26

ตารางที่ 7 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบการเรียนรู้ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการมีสัมพันธภาพของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จาแนกตามวิชาเอกที่เรียน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	FRatio	FProb
ระหว่างกลุ่ม	3	2.6108	.08703	.6255	.5986
ภายในกลุ่ม	860	1196.5455	1.3913		
รวม	863	1199.1562			

$P > .05$

จากตารางที่ 7 พบว่า นิสิตที่เรียนวิชาเอกแตกต่างกันใช้แบบการเรียนรู้ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการมีสัมพันธภาพไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบการ
เรียนรู้ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการกำหนดโครงสร้างของนิสิต
ปริญญาตรี สาขาวิชาศึกษานอกระบบโรงเรียน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามวิชาเอกที่
เรียน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	3	1.8652	.62173	.6198	.6023
ภายในกลุ่ม	860	862.7598	1.0032		
รวม	863	864.6250			

$P > .05$

จากตารางที่ 8 พบว่า นิสิตที่เรียนวิชาเอกแตกต่างกัน ใช้แบบการเรียนรู้ด้าน
เงื่อนไขเกี่ยวกับการกำหนดโครงสร้าง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 9 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบการ
เรียนรู้ด้านเงื่อนไข เกี่ยวกับการมีสัมฤทธิ์ผลของนิสิตปริญญาตรี
สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามวิชาเอกที่เรียน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F _{Ratio}	F _{Prob}
ระหว่างกลุ่ม	3	11.2916	3.7639	3.8174	.0098*
ภายในกลุ่ม	860	847.9480	.9860		
รวม	863	859.2396			

* $p < .05$

จากตารางที่ 9 พบว่า นิสิตที่เรียนวิชาเอกแตกต่างกัน ใช้แบบการเรียนรู้ด้าน
เงื่อนไข เกี่ยวกับการมีสัมฤทธิ์ผลแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่ง
สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ 10 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบ
การเรียนรู้ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการแข่งขันของนิสิตปริญญาตรี
สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามวิชาเอกที่เรียน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F _{Ratio}	F _{Prob}
ระหว่างกลุ่ม	3	4.8640	1.6213	1.2199	.3013
ภายในกลุ่ม	860	1142.9693	1.3290		
รวม	863	1147.8333			

$P > .05$

จากตารางที่ 10 พบว่า นิสิตที่เรียนวิชาเอกแตกต่างกัน ใช้แบบการเรียนรู้ด้าน
เงื่อนไขเกี่ยวกับการแข่งขัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 11 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบการ
เรียนรู้ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับตัวเลขของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชา
การศึกษานอกกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหา-
วิทยาลัย จำแนกตามวิชาเอกที่เรียน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F _{Ratio}	F _{Prob}
ระหว่างกลุ่ม	3	1.9746	.6582	.5309	.6613
ภายในกลุ่ม	428	530.6342	1.2398		
รวม	431	532.6088			

$P > .05$

จากตารางที่ 11 พบว่า นิสิตที่เรียนวิชาเอกแตกต่างกัน ใช้แบบการเรียนรู้
ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับตัวเลข ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบ
การเรียนรู้ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา ของนิสิตปริญญาตรีสาขา
วิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย จำแนกตามวิชาเอกที่เรียน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	FRatio	FProb
ระหว่างกลุ่ม	3	4.2692	1.4231	1.4184	.2368
ภายในกลุ่ม	428	429.3975	1.0033		
รวม	431	433.6667			

$P > .05$

จากตารางที่ 12 พบว่า นิสิตที่เรียนวิชาเอกแตกต่างกัน ใช้แบบการเรียนรู้
ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับภาษา ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 13 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบ
การเรียนรู้ด้านเนื้อหา เกี่ยวกับสัญลักษณ์ ของนิสิตปริญญาตรี
สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามวิชาเอกที่เรียน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	FRatio	FProb
ระหว่างกลุ่ม	3	12.4799	4.1600	4.4567	.0043*
ภายในกลุ่ม	428	399.4993	.9334		
รวม	431	411.9792			

* $P < .05$

จากตารางที่ 13 พบว่า นิสิตที่เรียนวิชาเอกแตกต่างกัน ใช้แบบการเรียนรู้
ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับสัญลักษณ์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ 14 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบ
การเรียนรู้ ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับคน ของนิสิตปริญญาตรี
สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามวิชาเอกที่เรียน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F _{Ratio}	F _{Prob}
ระหว่างกลุ่ม	3	7.2398	2.4133	2.0506	.1061
ภายในกลุ่ม	428	503.7024	1.1769		
รวม	431	510.9421			

$P > .05$

จากตารางที่ 14 พบว่า นิสิตที่เรียนวิชาเอกแตกต่างกัน ใช้แบบการเรียนรู้
ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับคน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 15 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบการ
เรียนรู้ด้านวิธีการเรียนรู้เกี่ยวกับการฟัง ของนิสิตปริญญาตรี
สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามวิชาเอกที่เรียน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F _{Ratio}	F _{Prob}
ระหว่างกลุ่ม	3	6.9613	2.3204	2.0816	.1020
ภายในกลุ่ม	428	477.1128	1.1147		
รวม	431	484.0741			

$P > .05$

จากตารางที่ 15 พบว่า นิสิตที่เรียนวิชาเอกแตกต่างกัน ใช้แบบการเรียนรู้
ด้านวิธีการเรียนรู้เกี่ยวกับการฟัง ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 16 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบการ
เรียนรู้ด้านวิธีการเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่าน ของนิสิตปริญญาตรี
สาขาการศึกษานอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย จำแนกตามวิชาเอกที่เรียน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	FRatio	FProb
ระหว่างกลุ่ม	3	2.8705	.9568	1.1614	.3241
ภายในกลุ่ม	428	352.6087	1.8239		
รวม	431	355.4792			

$P > .05$

จากตารางที่ 16 พบว่า นิสิตที่เรียนวิชาเอกแตกต่างกันใช้แบบการเรียนรู้ด้าน
วิธีการเรียนรู้เกี่ยวกับการอ่านไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 17 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบการ
เรียนรู้ด้านเรียนรู้เกี่ยวกับการแสดงสัญลักษณ์ของนิสิตปริญญา
ตรี สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามวิชาเอกที่เรียน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	3	8.7945	2.9315	3.5819	.0139*
ภายในกลุ่ม	428	350.2796	.8184		
รวม	431	359.0741			

* $p < .05$

จากตารางที่ 17 พบว่า นิสิตที่เรียนวิชาเอกแตกต่างกัน ใช้แบบการเรียนรู้

ด้านวิธีการเรียนรู้เกี่ยวกับการแสดงสัญลักษณ์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05
ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ 18 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบการ
เรียนรู้ด้านวิธีการเรียนรู้เกี่ยวกับการได้รับประสบการณ์ตรง
ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาเอกระบบโรงเรียน
ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามวิชาเอกที่เรียน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	3	10.5022	3.5007	2.7569	.0420*
ภายในกลุ่ม	428	543.4770	1.2698		
รวม	431	553.9792			

*P < .05

จากตารางที่ 18 พบว่า นิสิตที่เรียนวิชาเอกแตกต่างกัน ใช้แบบการเรียนรู้
ด้านวิธีการเรียนรู้เกี่ยวกับการได้รับประสบการณ์ตรง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 19 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบ
การเรียนรู้ด้านความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับคะแนนระดับ
เยี่ยมหรือระดับสูงสุด (A) ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการ
ศึกษานอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
จำแนกตามวิชาเอกที่เรียน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	FRatio	FProb
ระหว่างกลุ่ม	3	2.2760	.7587	.6472	.5851
ภายในกลุ่ม	428	501.7032	1.1722		
รวม	431	503.9792			

$P > .05$

จากตารางที่ 19 พบว่า นิสิตที่เรียนวิชาเอกแตกต่างกันใช้แบบการเรียนรู้
ด้านความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับคะแนนระดับเยี่ยมหรือระดับสูงสุด (A) ไม่แตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 20 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบการ
เรียนรู้ด้านความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับคะแนนระดับดีหรือ
ระดับสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (B) ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชา
ศึกษานอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหา-
วิทยาลัย จำแนกตามวิชาเอกที่เรียน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	3	6.6974	2.2325	3.7272	.0115*
ภายในกลุ่ม	428	256.3558	.5990		
รวม	431	263.0532			

*p < .05

จากตารางที่ 20 พบว่า นิสิตที่เรียนวิชาเอกแตกต่างกันใช้แบบการเรียนรู้
ด้านความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับคะแนนระดับดี หรือระดับสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (B)
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ 21 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบการ
เรียนรู้ด้านความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับคะแนนระดับพอใจ
หรือระดับคะแนนเฉลี่ย (C) ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการ
ศึกษานอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มหาวิทยาลัย จาแนกตามวิชาเอกที่เรียน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	FRatio	FProb
ระหว่างกลุ่ม	3	1.5247	.5082	.6254	.5989
ภายในกลุ่ม	428	347.7993	.8126		
รวม	431	349.3241			

$P > .05$

จากตารางที่ 21 พบว่า นิสิตที่เรียนวิชาเอกแตกต่างกัน ใช้แบบการเรียนรู้
ด้านความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับคะแนนระดับพอใจหรือระดับคะแนนเฉลี่ย (C) ไม่
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 22 ผลการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวของคะแนนแบบ การเรียนรู้ด้านความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับคะแนนระดับ ไม่เป็นที่พอใจหรือระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย (D) ของนิสิต ปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน จุฬาลง- กรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามวิชาเอกที่เรียน

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F Ratio	F Prob
ระหว่างกลุ่ม	3	7.9338	2.6446	3.4749	.0161*
ภายในกลุ่ม	428	325.7328	.7611		
รวม	431	333.6667			

* $p < .05$

จากตารางที่ 22 พบว่า นิสิตที่เรียนวิชาเอกแตกต่างกัน ใช้แบบการเรียนรู้ ด้านความคาดหวัง เกี่ยวกับการได้รับคะแนนระดับไม่เป็นที่พอใจหรือระดับต่ำกว่าคะแนน เฉลี่ย (D) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐาน การวิจัยที่ตั้งไว้

ตารางที่ 23

ผลการทดสอบความแตกต่างของค่ามัธยฐานเลขคณิตคะแนน
ของแบบการเรียนรู้ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการมีสัมฤทธิ์ผล
ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาอกระบบโรงเรียน
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามวิชาเอก
ที่เรียน

ค่ามัธยฐานเลขคณิต (X̄) ของคะแนนแบบการเรียนรู้ ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการ มีสัมฤทธิ์ผล	กลุ่มวิชาเอก	ภาษาอังกฤษ	จิตวิทยา	เทคโนโลยี การศึกษา	คอมพิวเตอร์ ศึกษา
1.9000	ภาษาอังกฤษ	-	-	-	-
2.2347	จิตวิทยา	-	-	-	-
2.3401	เทคโนโลยี การศึกษา	*	-	-	-
2.3636	คอมพิวเตอร์ ศึกษา	*	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 23 พบว่า นิสิตที่เรียนวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา ใช้แบบการ
เรียนรู้ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการมีสัมฤทธิ์ผลแตกต่างจากนิสิตที่เรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษ
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนิสิตที่เรียนวิชาเอกคอมพิวเตอร์ศึกษา ใช้แบบการ
เรียนรู้ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการมีสัมฤทธิ์ผล แตกต่างจากนิสิตที่เรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษ
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 24 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิต คะแนนของ
 แบบการเรียนรู้ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับสัญลักษณ์ ของนิสิตปริญญาตรี
 สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามวิชาเอกที่เรียน

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ของคะแนนแบบการเรียนรู้ ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับ สัญลักษณ์	กลุ่มวิชาเอก	ภาษาอังกฤษ	เทคโนโลยี การศึกษา	คอมพิวเตอร์ ศึกษา	จิตวิทยา
1.9000	ภาษาอังกฤษ	-	-	-	-
1.9200	เทคโนโลยี การศึกษา	-	-	-	-
1.9403	คอมพิวเตอร์ ศึกษา	-	-	-	-
2.2108	จิตวิทยา	-	*	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 24 พบว่า นิสิตที่เรียนวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษาใช้แบบการ
 เรียนรู้ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับสัญลักษณ์ แตกต่างจากนิสิตที่เรียนวิชาเอกจิตวิทยา อย่างมีนัย
 สำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ตารางที่ 25 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่ามัธยฐานเลขคณิตคะแนนของแบบ การเรียนรู้ ด้านความคาดหวัง เกี่ยวกับการได้รับคะแนนระดับดี หรือระดับสูงกว่า คะแนนเฉลี่ย (B) ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชา การศึกษานอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหา- วิทยาลัย จำแนกตามวิชาเอกที่เรียน

ค่ามัธยฐานเลขคณิต (X) ของคะแนนแบบการเรียนรู้ ด้านความคาดหวัง เกี่ยวกับการได้รับคะแนนระดับดี หรือระดับสูงกว่าคะแนน เฉลี่ย (B)	กลุ่มวิชาเอก	คอมพิวเตอร์ ศึกษา	ภาษา อังกฤษ	จิตวิทยา	เทคโนโลยี การศึกษา
1.5758	คอมพิวเตอร์ ศึกษา	-	-	-	-
1.6000	ภาษาอังกฤษ	-	-	-	-
1.8387	จิตวิทยา	-	-	-	-
1.9133	เทคโนโลยี การศึกษา	*	-	-	-

* $P < .05$

จากตารางที่ 25 พบว่า นิสิตที่เรียนวิชาเอกคอมพิวเตอร์ศึกษา ใช้แบบการ
เรียนรู้ด้านความคาดหวัง เกี่ยวกับการได้รับคะแนนระดับดีหรือระดับสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย
(B) แตกต่างจากนิสิตที่เรียนวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ 26 ผลการทดสอบความแตกต่างของค่ามัชฌิมเลขคณิตคะแนนของแบบ
การเรียนรู้ ด้านความคาดหวัง เกี่ยวกับการได้รับคะแนนระดับไม่
เป็นที่พอใจหรือระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย (D) ของนิสิตปริญญาตรี
สาขาวิชาการศึกษาเอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์-
มหาวิทยาลัย จำแนกตามวิชาเอกที่เรียน

ค่ามัชฌิมเลขคณิต ($\bar{X}$) ของคะแนนแบบการเรียนรู้ ด้านความคาดหวังเกี่ยวกับการ ได้รับคะแนนไม่เป็นที่ พอใจหรือระดับต่ำกว่า คะแนนเฉลี่ย (D)	กลุ่มวิชาเอก	เทคโนโลยี การศึกษา	จิตวิทยา	คอมพิวเตอร์ ศึกษา	ภาษา อังกฤษ
3.3933	เทคโนโลยี การศึกษา	-	-	-	-
3.5161	จิตวิทยา	-	-	-	-
3.7576	คอมพิวเตอร์ ศึกษา	*	-	-	-
3.7667	ภาษาอังกฤษ	-	-	-	-

* $p < .05$

จากตารางที่ 26 พบว่า นิสิตที่เรียนวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา ใช้แบบการ
เรียนรู้ด้านความคาดหวัง เกี่ยวกับการได้รับคะแนนระดับไม่เป็นที่พอใจหรือระดับต่ำกว่า
คะแนนเฉลี่ย (D) แตกต่างจากนิสิตที่เรียนวิชาคอมพิวเตอร์ศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่
ระดับ .05

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สรุปผลการวิจัย อภิปราย และข้อเสนอแนะ

ผลการวิจัยเรื่อง การศึกษาแบบการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สามารถสรุปผลและอภิปรายผลได้ ดังนี้

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาแบบการเรียนรู้ของนิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามแบบการเรียนรู้ของ แคนฟิลด์ (Canfield) ในด้านเงื่อนไขการเรียนรู้ ด้านเนื้อหา ด้านวิธีการเรียนรู้และด้านความคาดหวังของผู้เรียน
2. เพื่อเปรียบเทียบแบบการเรียนรู้ ทั้ง 4 ด้านของนิสิตสาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำแนกตามวิชาเอกที่เรียน

สมมติฐานของการวิจัย

นิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษานอกระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ที่เรียนวิชาเอกแตกต่างกัน ใช้แบบการเรียนรู้แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

วิธีดำเนินการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถาม จำนวน 1 ชุด ที่ผู้วิจัยแปลและดัดแปลงจาก Canfield Learning Styles Inventory ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ ตอนที่ 1 มีลักษณะเป็นแบบเติมคำ ตามเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2

มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) จำนวน 30 ข้อ สอบถามแบบ การเรียนรู้ 4 ด้าน คือ ด้านเงื่อนไขการเรียนรู้ ด้านเนื้อหา ด้านวิธีการเรียนรู้ และด้าน ความคาดหวังของผู้เรียน ซึ่งแบบสอบถามชุดนี้ได้ผ่านการตรวจแก้ไขจากผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 3 ท่าน (รายชื่อในภาคผนวก) และได้นำไปทดลองใช้กับนิสิตระดับปริญญาตรี สาขาอื่น ๆ ที่ไม่ใช่สาขาวิชาการศึกษาณระบบโรงเรียนของคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน 30 คน ซึ่งมีในกลุ่มประชากรจริง แล้ว วิเคราะห์หาค่าความเที่ยงของแบบสอบถามได้ ค่าความเที่ยง 0.90 สำหรับกลุ่มประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นิสิตปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาณระบบโรงเรียน ภาควิชาการศึกษาณโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นนิสิตตั้งแต่ปี 1 - ปี 4 ที่กำลังเรียนอยู่ในภาคเรียนที่ 1 ที่ลงทะเบียนเรียน ประจำปีการศึกษา 2538 จำนวนทั้งหมด 76 คน จำแนกเป็นวิชาเอกต่าง ๆ 4 วิชาเอก คือ เทคโนโลยีการศึกษา คอมพิวเตอร์ จิตวิทยา และภาษาอังกฤษ โดยผู้ตอบแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ สามารถนำไปวิเคราะห์ข้อมูลได้ จำนวน 72 ชุด คิดเป็นร้อยละ 94.74 ของจำนวน ประชากรทั้งหมด

การวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพภาพของผู้ตอบแบบสอบถามที่มีลักษณะเป็นการเติมคำตอบ ใช้วิธีแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละสำหรับข้อมูลเกี่ยวกับแบบการเรียนรู้ของนิสิตที่เป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า ใช้วิธีคำนวณหาค่ามัธยฐานเลขคณิต และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน จากนั้นจึงนำผลที่ได้มาวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียวของคะแนนแบบการเรียนรู้ จำแนกตามวิชาเอกที่เรียนพร้อมทั้งเสนอผลการทดสอบภายหลังเป็นรายคู่ โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's) เมื่อปรากฏว่า พบความแตกต่างระหว่างแบบการเรียนรู้ของนิสิตจำแนกตามวิชาเอกที่เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยการวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS_X (Statistical Package for Social Science)

สรุปผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์ข้อมูลสรุปได้ ดังนี้

1. นิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการมีสัมพันธภาพ และรองลงมาได้แก่ การมีสัมฤทธิ์ผล สำหรับด้านเนื้อหา นิสิตส่วนใหญ่ ชอบแบบการเรียนรู้ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับคน และรองลงมาได้แก่ เนื้อหาเกี่ยวกับสัญลักษณ์ ด้านวิธีการเรียนรู้ นิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการแสดงสัญลักษณ์ และรองลงมาได้แก่ การได้รับประสบการณ์ตรง และด้านความคาดหวัง นิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับดีหรือระดับสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (B) และรองลงมาได้แก่ ระดับพอใจ หรือระดับคะแนนเฉลี่ย (C) และระดับเยี่ยมหรือระดับสูงสุด (A) และนิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับไม่เป็นที่พอใจหรือระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย (D) น้อยมาก

2. นิสิตที่เรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษ สาขาวิชาการศึกษา นอกระบบโรงเรียน ชอบแบบการเรียนรู้ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการมีสัมฤทธิ์ผลและรองลงมาได้แก่ การมีสัมพันธภาพ นิสิตที่เรียนวิชาเอกจิตวิทยา วิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา และวิชาเอกคอมพิวเตอร์ศึกษา ส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ด้านเงื่อนไข เกี่ยวกับการมีสัมพันธภาพ และรองลงมาได้แก่ การมีสัมฤทธิ์ผล

สำหรับด้านเนื้อหา นิสิตที่เรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคน และรองลงมาได้แก่ภาษา นิสิตที่เรียนวิชาเอกจิตวิทยา และนิสิตที่เรียนวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา ส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคน และรองลงมาได้แก่ สัญลักษณ์ ส่วนนิสิตที่เรียนวิชาเอกคอมพิวเตอร์ศึกษาส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้เกี่ยวกับสัญลักษณ์ และรองลงมาได้แก่ คน

ด้านวิธีการเรียนรู้ นิสิตที่เรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษ และเอกเทคโนโลยีการศึกษา ส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการแสดงสัญลักษณ์ และรองลงมาได้แก่ การได้รับประสบการณ์ตรง นิสิตที่เรียนวิชาเอกจิตวิทยา และเอกคอมพิวเตอร์ศึกษาส่วน

ใหญ่ ชอบแบบการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการได้รับประสบการณ์ตรงและรองลงมาได้แก่ การแสดงสัญลักษณ์

ด้านความคาดหวัง นิสิตที่เรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับดี หรือระดับสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (A) และรองลงมาได้แก่ ระดับพอใจหรือระดับคะแนนเฉลี่ย (C) ส่วนนิสิตที่เรียนวิชาเอกจิตวิทยา เทคโนโลยีการศึกษา และคอมพิวเตอร์ศึกษา ส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับดีหรือระดับสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (B) และรองลงมาได้แก่ ระดับพอใจหรือระดับคะแนนเฉลี่ย (C) และนิสิตที่เรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษ จิตวิทยา เทคโนโลยีการศึกษา และคอมพิวเตอร์ศึกษา ชอบแบบการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับไม่เป็นที่พอใจหรือระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย (D) น้อยมาก

3. นิสิตที่เรียนชั้นปีที่ 1 และ ปีที่ 2 สาขาวิชาการศึกษาอกระบบโรงเรียน ส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการมีสัมพันธภาพ และรองลงมาได้แก่การมีสัมฤทธิ์ผล นิสิตที่เรียนชั้นปีที่ 3 และปีที่ 4 ส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการมีสัมฤทธิ์ผล และรองลงมาได้แก่ การมีสัมพันธภาพ

สำหรับด้านเนื้อหา นิสิตชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และ ปีที่ 4 ส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่มีเนื้อหาเกี่ยวกับคน และรองลงมาได้แก่ สัญลักษณ์

ด้านวิธีการเรียนรู้ นิสิตชั้นปีที่ 1 และปีที่ 4 ส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการแสดงสัญลักษณ์และรองลงมาได้แก่ การได้รับประสบการณ์ตรง นิสิตชั้นปีที่ 2 และปีที่ 3 นิสิตส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการได้รับประสบการณ์ตรง และรองลงมาได้แก่ การแสดงสัญลักษณ์

ด้านความคาดหวัง นิสิตชั้นปีที่ 1 ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 ส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับดีหรือระดับสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (B) และรองลงมาได้แก่ระดับพอใจหรือระดับคะแนนเฉลี่ย (C)

4. นิสิตเพศชาย สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน ส่วนใหญ่ชอบแบบ การเรียนรู้ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการมีสัมฤทธิ์ผล และรองลงมาได้แก่ การมีสัมพันธภาพ นิสิตเพศหญิงส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ด้านการมีสัมพันธภาพและรองลงมาได้แก่การมี สัมฤทธิ์ผล สำหรับด้านเนื้อหา นิสิตเพศชายและเพศหญิงส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่เกี่ยว คน รองลงมาได้แก่ สัญลักษณ์ ด้านวิธีการเรียนรู้ นิสิตเพศชายส่วนใหญ่ชอบแบบการ เรียนรู้ที่เกี่ยวกับการได้รับประสบการณ์ตรง และรองลงมาได้แก่ การแสดงสัญลักษณ์ นิสิต เพศหญิงส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ที่เกี่ยวกับการได้แสดงสัญลักษณ์ และรองลงมาได้แก่ การได้รับประสบการณ์ตรง และด้านความคาดหวัง นิสิตเพศชายและเพศหญิงส่วนใหญ่ชอบ แบบการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับดีหรือระดับสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (B) และรองลงมาได้แก่ ระดับพอใจ หรือระดับคะแนน เฉลี่ย (C) และ นิสิตเพศชายและเพศหญิงส่วนใหญ่ชอบแบบ การเรียนรู้ที่คาดหวังระดับไม่เป็นที่พอใจ หรือระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย (D) น้อยมาก

5. นิสิตที่เรียนวิชาเอกแตกต่างกันใช้แบบการเรียนรู้ ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการ มีสัมพันธภาพ การกำหนดโครงสร้างและการแข่งขัน ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับตัวเลข ภาษาและคน ด้านวิธีการเรียนรู้ เกี่ยวกับการฟัง และการอ่าน ด้านความคาดหวัง เกี่ยวกับการได้รับคะแนนระดับเยี่ยมหรือระดับสูงสุด (A) การได้รับคะแนนพอใจหรือ ระดับคะแนนเฉลี่ย (C) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นิสิตที่เรียนวิชาเอกแตกต่างกันใช้แบบการเรียนรู้ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการมี สัมฤทธิ์ผล ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับสัญลักษณ์ ด้านวิธีการเรียนรู้เกี่ยวกับการแสดงสัญลักษณ์ และการได้รับประสบการณ์ตรง ด้านความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับคะแนนระดับดี ไม่ เป็นที่พอใจหรือระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย (D) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ .05

6. นิสิตที่เรียนวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา ใช้แบบการเรียนรู้ด้านเงื่อนไข เกี่ยวกับการมีสัมฤทธิ์ผลแตกต่างจากนิสิตที่เรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทาง สถิติที่ระดับ .05

นิสิตที่เรียนวิชาเอกคอมพิวเตอร์ศึกษาใช้แบบการเรียนรู้ด้านเงื่อนไข เกี่ยวกับการมีสัมฤทธิ์ผล แตกต่างจากนิสิตที่เรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

7. นิสิตที่เรียนวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษาใช้แบบการเรียนรู้ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับสัญลักษณ์ แตกต่างจากนิสิตที่เรียนวิชาเอกจิตวิทยา อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

8. นิสิตที่เรียนวิชาเอกคอมพิวเตอร์ศึกษา ใช้แบบการเรียนรู้ด้านความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับคะแนนระดับดีหรือระดับสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (B) แตกต่างจากนิสิตที่เรียนวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

9. นิสิตที่เรียนวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษาใช้แบบการเรียนรู้ด้านความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับคะแนนไม่เป็นที่พอใจหรือระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย (D) แตกต่างจากนิสิตที่เรียนวิชาเอกคอมพิวเตอร์ศึกษาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผล

1. จากผลการวิจัยพบว่า นิสิตสาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียนส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการมีสัมพันธภาพ ซึ่งได้แก่ การมีความสัมพันธ์อันดีกับครูผู้สอน และเพื่อนร่วมห้อง ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ชอบการทำงานร่วมกันระหว่างเพื่อนในห้อง นอกจากนี้ยังชอบให้มีสัมพันธภาพที่อบอุ่น และดีระหว่างผู้สอนและผู้เรียน ชอบผู้สอนที่มีความเป็นกันเองกับผู้เรียนตลอดจนผู้สอนที่มีความเข้าใจผู้เรียนเป็นอย่างดี รองลงมา ที่นิสิตชอบแบบการเรียนรู้ด้านเงื่อนไข คือ เงื่อนไขเกี่ยวกับการมีการมีสัมฤทธิ์ผล ซึ่งได้แก่ มีการกำหนดเป้าหมายเพื่อสัมฤทธิ์ผลที่ต้องการ ชอบระบุและกำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ตามที่ตนสนใจ และต้องการ ชอบการตัดสินใจด้วยตนเอง ชอบวางแผนการเรียนรู้ของตนเองตามความสามารถของตน ชอบประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง ซึ่งแบบการเรียนรู้ที่นิสิตชอบเลือกเหล่านี้ ได้สอดคล้องกับหลักการของการศึกษานอกระบบโรงเรียน ในการจัดกิจกรรมการศึกษานอกระบบโรงเรียน คือ การจัด

กิจกรรมควรถูกจัดให้ผู้เรียนตามลักษณะความต้องการและความสนใจของผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้เรียนส่วนใหญ่จะเป็นผู้ที่เป็นผู้ใหญ่ จึงมีความเป็นผู้นำในตนเองสูง เป็นผู้ที่มีลักษณะของการเรียนรู้ด้วยการชี้นำตนเอง (Self-Directed Learning) ดังเช่นที่ โนลส์ (Knowles) ได้นำเสนอทฤษฎี ศิลปะและศาสตร์ของการสอนผู้ใหญ่ ((Andragogy) ด้วยเหตุนี้ การที่นิสิตสาขาวิชาการศึกษาอกระบบโรงเรียนส่วนใหญ่ชอบแบบการเรียนรู้ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครู และผู้เรียนด้วยกัน และชอบแบบการเรียนรู้ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการมีสัมฤทธิ์ผล จึงมีความเหมาะสมซึ่งต่อไปเมื่อสำเร็จการศึกษาออกไปแล้ว ก็จะได้สามารถจัดกิจกรรมการศึกษาอกระบบโรงเรียนได้อย่างเหมาะสมและสอดคล้องกับธรรมชาติและความต้องการของผู้ใหญ่ได้อย่างเหมาะสม

สำหรับเนื้อหาที่นิสิตสาขาวิชาการศึกษาอกระบบโรงเรียนชอบ ส่วนใหญ่จะเป็นเนื้อหาที่เกี่ยวข้องกับคน ชอบการทำงานกับคน ชอบการสัมภาษณ์ การขาย การให้คำปรึกษา และการให้ความช่วยเหลือคนอื่น ๆ ซึ่งเนื้อหาเหล่านี้สอดคล้องกับผู้ที่ประสบความสำเร็จเป็นนักการศึกษาอกระบบโรงเรียน ซึ่งต้องทำงานเกี่ยวข้องกับคนเป็นส่วนใหญ่ ส่วนเนื้อหาที่ชอบรองลงมาคือ เนื้อหาเกี่ยวกับสัญลักษณ์ กล่าวคือ ชอบเรียน หรือชอบทำงานที่เกี่ยวข้องกับวัตถุสิ่งของ การก่อสร้าง การซ่อมแซม การออกแบบ และการควบคุมเครื่องจักร เป็นต้น ซึ่งเนื้อหาเหล่านี้จะเกี่ยวข้องกับการได้ลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง เกิดการเรียนรู้จากการได้มีโอกาสฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ซึ่งได้สอดคล้องกับวิธีการเรียนรู้ที่นิสิตสาขาวิชาการศึกษาอกระบบโรงเรียนส่วนใหญ่ชอบคือ ชอบชมการแสดงสัญลักษณ์ ชอบชมภาพยนตร์ สไลด์ รูปภาพ และกราฟ เป็นต้น

ส่วนด้านความคาดหวังที่นิสิตสาขาวิชาการศึกษาอกระบบโรงเรียน ส่วนใหญ่ชอบคือแบบการเรียนรู้ที่คาดหวังระดับดี หรือระดับสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (B) ซึ่งอาจจะเนื่องจากเป็นระดับของคะแนนที่เป็นไปได้มากที่สุดของนิสิตระดับปริญญาตรีส่วนใหญ่จะได้รับ

2. จากผลการวิจัยที่พบว่า นิสิตที่เรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษ สาขาวิชาการศึกษาอกระบบโรงเรียน ชอบแบบการเรียนรู้ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการมีสัมฤทธิ์ผล เป็นอันดับแรก และรองลงมาได้แก่ การมีสัมพันธภาพ อาจเนื่องมาจากนิสิตที่เรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษ

าให้ความสำคัญต่อการกำหนดเป้าหมาย การเรียนรู้เพื่อสัมฤทธิ์ผลที่ตนต้องการ การระบุและกำหนดเป้าประสงค์ของการเรียนรู้ตามที่ตนต้องการ การตัดสินใจด้วยตนเอง การวางแผนการเรียนการสอนด้วยตนเอง และประเมินผลสัมฤทธิ์การเรียนการสอนด้วยตนเอง เพื่อนำไปสู่การเรียนการสอนภาษาอังกฤษที่มีประสิทธิภาพ และจากการวิจัยของ วัชรศักดิ์พิฆานพร (2532) ที่ได้ศึกษาปัญหาในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษของอาจารย์และนักศึกษาสาขาเทคนิคช่าง ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 1 ในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน พบว่า ครูผู้สอน วิชาภาษาอังกฤษไม่ค่อยใช้รูปแบบการสอนประกอบ ครูจัดกิจกรรมเกี่ยวกับภาษาอังกฤษทั้งในและนอกห้องเรียนน้อยมาก ครูค่อนข้างเข้มงวด ไม่เข้าใจวิธีสอนและชอบว่ากล่าวตีสอน เรื่องการเรียนของนักศึกษา ครูผู้สอน สอนไม่ครอบคลุมทักษะการฟังการพูด การอ่านและการเขียน ด้วยเหตุนี้จึงอาจเป็นสาเหตุหนึ่งที่นิสิตเอกภาษาอังกฤษต้องการกำหนดมีเป้าหมายเพื่อพัฒนาตนเอง และเพื่อความมีสัมฤทธิ์ผลของตนเองเป็นอันดับแรก

นอกจากนี้ นิสิตเอกจิตวิทยา เทคโนโลยีการศึกษา และคอมพิวเตอร์ศึกษาชอบแบบการเรียนรู้ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการมีสัมพันธภาพเป็นสำคัญ ก็อาจเนื่องมาจากว่านิสิตต้องการที่จะมีสัมพันธภาพที่ดีระหว่างครูผู้สอน และระหว่างเพื่อนร่วมห้องเป็นสำคัญ ซึ่งเรื่องดังกล่าวนี้ เป็นปัจจัยพื้นฐานประการหนึ่งที่สำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนที่มีประสิทธิภาพในระดับอุดมศึกษาก่อนที่จะมีการลงมือเรียนเนื้อหาวิชาตามที่ต้องการ

3. จากผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่เรียนวิชาเอกแตกต่างกันใช้แบบการเรียนรู้ด้านเงื่อนไขเกี่ยวกับการมีสัมฤทธิ์ผล ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับสัญลักษณ์ ด้านวิธีการเรียนรู้เกี่ยวกับการแสดงสัญลักษณ์ และการได้รับประสบการณ์ตรง ด้านความคาดหวังเกี่ยวกับการได้รับคะแนนระดับดีหรือระดับสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (B) การได้รับคะแนนระดับไม่เป็นที่พอใจหรือระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย (D) แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่ผ่านมา เช่น ดาร์รงค์ นิฆมานพิสุทธิ์ (2536) เรด (Reid, 1987) ชวนสิทธิ์ สุชาติ (2532) อัจรา ธรรมภรณ์ (1988) ที่พบว่า นักศึกษาที่เรียนสาขาวิชาที่แตกต่างกันมีแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

นิสิตที่เรียนวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา ใช้แบบการเรียนรู้ด้านเงื่อนไข เกี่ยวกับการมีสัมฤทธิ์ผลแตกต่างจากนิสิตที่เรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษ นิสิตที่เรียนวิชาเอกคอมพิวเตอร์ศึกษาใช้แบบการเรียนรู้ด้านเงื่อนไข เกี่ยวกับการมีสัมฤทธิ์ผล แตกต่างจากนิสิตที่เรียนวิชาเอกภาษาอังกฤษ นิสิตที่เรียนวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษาใช้แบบการเรียนรู้ด้านเนื้อหา เกี่ยวกับสัญลักษณ์แตกต่างจากนิสิตที่เรียนวิชาเอกจิตวิทยา นิสิตที่เรียนวิชาเอกคอมพิวเตอร์ศึกษาใช้แบบการเรียนรู้ด้านความคาดหวัง เกี่ยวกับการได้รับคะแนนระดับดี หรือระดับสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (B) แตกต่างจากนิสิตที่เรียนวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษา และนิสิตที่เรียนวิชาเอกเทคโนโลยีการศึกษาใช้แบบการเรียนรู้ด้านความคาดหวัง เกี่ยวกับการได้รับคะแนนไม่เป็นที่พอใจหรือระดับต่ำกว่าคะแนนเฉลี่ย (D) แตกต่างจากนิสิตที่เรียนวิชาเอกคอมพิวเตอร์ศึกษา อาจเนื่องจากว่า นิสิตเอกเทคโนโลยีการศึกษา และนิสิตเอกคอมพิวเตอร์ศึกษาจำเป็นต้องมีการลงมือฝึกปฏิบัติมากกว่าวิชาเอกภาษาอังกฤษและวิชาเอกจิตวิทยา จึงอาจทำให้นิสิตมีการรับรู้ต่อแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกันออกไป

4. จากผลการวิจัยพบว่า นิสิตที่เรียนวิชาเอกแตกต่างกัน ใช้แบบการเรียนรู้ด้านเงื่อนไข เกี่ยวกับการมีสัมพันธภาพ การกำหนดโครงสร้าง และการแข่งขันไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจจะเนื่องมาจากนิสิตสาขาวิชาการศึกษา นอกระบบของโรงเรียนโดยทั่วไปน่าจะเรียนวิชาเอกใดของคณะครุศาสตร์ จะมีธรรมชาติพื้นฐานวิชาเอกที่คล้ายคลึงกันจึงมีความต้องการที่จะมีสัมพันธภาพที่ดีกับเพื่อนและครูต้องการรายวิชาที่มีการกำหนดโครงสร้างที่ชัดเจนเป็นขั้นตอนอย่างละเอียด และต้องการข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการเรียนการสอน และการปฏิบัติงาน การทำรายงานที่มีรายละเอียดอย่างแน่ชัด นอกจากนี้แล้วว่า นิสิตส่วนใหญ่ต้องการที่จะเปรียบเทียบผลการเรียนของตนเองกับเพื่อนร่วมห้องและต้องการครูผู้สอนที่มีความรู้ในเนื้อหาที่สอน เป็นอย่างดีต้องการทำรายงานอย่างเป็นระบบละเอียดและแน่ชัด ซึ่งปัจจัยเหล่านี้จะมีผลต่อสัมฤทธิ์ผลของการเรียนของนิสิต

สำหรับผลการวิจัยที่พบว่า นิสิตที่เรียนวิชาเอกแตกต่างกัน ใช้แบบการเรียนรู้ด้านเนื้อหาเกี่ยวกับตัวเลข ภาษา และคนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 อาจจะเป็นเนื่องมาจากว่านิสิตที่เรียนต่างวิชาเอกกัน หากเป็นวิชาเอกที่มีพื้นฐานร่วมกันคือ เป็นวิชาเอกภายใต้คณะครุศาสตร์ ซึ่งมีบริบทและวัตถุประสงค์การศึกษาาร่วมกัน นอกจากนี้แล้วนิสิตที่เรียนส่วนใหญ่ก็จะมีพื้นความรู้เดิมที่ใกล้เคียงกัน จึงสนใจเนื้อหาเกี่ยวกับตัวเลข ภาษา และคนที่ไม่แตกต่างกัน ส่วนวิธีการเรียนรู้ที่ใช้ การฟัง และการอ่านที่พบว่า ไม่แตกต่างกัน ก็อาจเนื่องมาจากว่า การฟังและการอ่านเป็นทักษะวิธีการเรียนรู้ทั่วไปของนิสิตระดับอุดมศึกษาใช้ในการแสวงหาความรู้จากครูผู้สอน ซึ่งครูผู้สอนส่วนใหญ่ก็จะใช้การบรรยายและการกำหนดหนังสือให้นิสิตอ่าน เพื่อศึกษาค้นคว้าด้วยตนเองเป็นสำคัญ

ส่วนด้านความคาดหวังของนิสิตพบว่า นิสิตที่เรียนวิชาเอกแตกต่างกันใช้แบบการเรียนรู้ด้านความคาดหวัง เกี่ยวกับการได้รับคะแนนระดับเยี่ยมหรือระดับสูงสุด (A) การได้รับคะแนนระดับพอใจ หรือระดับคะแนนเฉลี่ย (C) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ก็อาจจะเนื่องมาจากว่านิสิตส่วนใหญ่ไม่ว่าจะเรียนวิชาเอกใดในระดับปริญญาตรี ก็จะคาดหวังผลการเรียนการสอนเพียงอยู่ในระดับที่พอใจ หรือระดับคะแนนเฉลี่ย (C) ตนเองก็จะมีความรู้สึกว่าเพียงพอแล้ว

ข้อเสนอแนะ

จากผลการวิจัยดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยขอเสนอแนะข้อคิดเห็นเพื่อนำไปสู่การปรับปรุงการเรียนการสอนนิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษาในระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดังต่อไปนี้

1. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

ในการจัดทำหรือปรับปรุงหลักสูตรการเรียนการสอน สาขาวิชาการศึกษาในระบบโรงเรียน ควรคำนึงถึงการศึกษาแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อที่จะ

สามารถจัดและปรับปรุงหลักสูตรให้สนองต่อความสนใจความต้องการและความชอบในการเรียนของผู้เรียนได้อย่างทั่วถึง ผู้บริหารในระดับคณะและระดับภาควิชาก็ควรสนับสนุนและส่งเสริมให้คณาจารย์ ผู้สอนทุกวิชาได้ทำการศึกษาแบบการเรียนรู้ของผู้เรียน ก่อนที่จะได้ลงมือสอน เพื่อจะได้เป็นข้อมูลนำไปสู่การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนของวิชาต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับความชอบแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้แล้วผู้บริหารควรมีการจัดสรรงบประมาณให้คณาจารย์ผู้สอนได้สามารถจัดเงื่อนไขกิจกรรมการเรียนการสอนที่มีลักษณะหลากหลายให้ครอบคลุมกับความชอบ แบบการเรียนรู้ที่ผู้เรียนต้องการ ซึ่งจะสามารถทำให้การเรียนการสอนมีความน่าสนใจ และมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะสำหรับคณาจารย์ผู้สอนนิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาการศึกษา

นอกระบบโรงเรียน

ถึงแม้ว่า จากผลการวิจัยพบว่า นิสิตในวิชาเอกต่าง ๆ กัน ไม่มีความแตกต่างกันในเรื่องของแบบการเรียนรู้ แต่อย่างไรก็ตาม นิสิตแต่ละคนมีแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกันออกไป ทั้งนี้เนื่องจาก นิสิตแต่ละคนมีธรรมชาติ ความถนัด และความสนใจในการเรียนรู้ที่มีลักษณะเฉพาะตัว คณาจารย์ผู้สอนจึงจำเป็นต้องคำนึงถึงความแตกต่างของผู้เรียน โดยเฉพาะเรื่องของแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของผู้เรียนด้วยเหตุนี้ คณาจารย์ผู้สอน จึงควรพยายามจัดกิจกรรมที่มีลักษณะหลากหลาย เพื่อตอบสนองต่อความแตกต่างของแบบการเรียนรู้ ตัวอย่างเช่น มีการจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมการฟัง การอ่าน การเขียน การพูด โดยควรเน้นกิจกรรมที่เป็นกิจกรรมรายบุคคล หรือ กิจกรรมกลุ่ม เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเลือกกิจกรรมที่ตนสนใจ สามารถกำหนดเป้าหมายที่ตนต้องการด้วยตนเอง เป็นต้น ทั้งนี้กิจกรรมภายใต้เงื่อนไขที่หลากหลายเหล่านี้ จะช่วยสนับสนุนให้ผู้เรียนประสบความสำเร็จในการเรียนวิชาต่าง ๆ ได้มากขึ้น และเมื่อนิสิตได้สำเร็จการศึกษาออกไปก็จะสามารถพัฒนาตนเองให้เป็นผู้ที่มีความเข้าใจในธรรมชาติและมีความต้องการกลุ่มเป้าหมายการศึกษานอกระบบโรงเรียนได้ชัดเจนยิ่งขึ้น

หากเป็นไปได้คณาจารย์ผู้สอนนิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศึกษานอกระบบ-โรงเรียนควรที่จะทำการศึกษา สืบหาความชอบ ความสนใจ แบบการเรียนรู้ของผู้เรียน

ทุกคนก่อนที่จะได้ลงมือสอน เพื่อที่จะได้สามารถจัดเตรียมเงื่อนไข บรรยากาศ เนื้อหาวิชา กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผลให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้เรียน ซึ่งจะส่งผลให้การเรียนรู้ของนิสิตระดับปริญญาตรี สาขาวิชาศึกษานอกระบบโรงเรียน ประสบความสำเร็จในระดับที่ดียิ่งขึ้น

นอกจากนี้ผู้สอนควรคำนึงถึงการมีสัมพันธภาพที่ดีกับผู้เรียน ตลอดจนสนับสนุนให้ผู้เรียนสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในหมู่ผู้เรียนด้วยตนเอง เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ให้ความช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ฝึกการทำงานร่วมกันระหว่างกลุ่ม ซึ่งจะเป็นพื้นฐานที่ดีต่อการออกไปปฏิบัติงานเมื่อสำเร็จการศึกษา ตัวครูผู้สอนจึงมีบทบาทสำคัญในการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่จะส่งเสริมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ได้อย่างเหมาะสม ผู้สอนควรมีความเป็นกันเองกับผู้เรียนและเข้าใจผู้เรียนเป็นอย่างดี สนับสนุนให้ผู้เรียนได้กำหนดเป้าหมายของการเรียนรู้ตามที่ผู้เรียนสนใจ สามารถตัดสินใจวางแผนการเรียนการสอนได้ด้วยตนเอง ตามความสามารถของตน และสามารถประเมินผลการเรียนการสอนได้ด้วยตนเอง

เนื้อหาที่ผู้เรียนส่วนใหญ่นักเรียนจะเป็นเนื้อหาวิชาที่เกี่ยวข้องกับมนุษย์ ชอบการทำงานที่เกี่ยวข้องกับคน ชอบให้คำปรึกษาให้ความช่วยเหลือคนอื่น ๆ ด้วยเหตุนี้ผู้สอนจึงควรสอดแทรกเนื้อหาดังกล่าวนี้ในทุก ๆ วิชาที่จัดสอน เพื่อตอบสนองความต้องการของผู้เรียนได้อย่างแท้จริง

วิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนชอบใช้คือ ชอบชมสไลด์ ชมภาพยนตร์ รูปภาพ และกราฟ ฯลฯ ซึ่งเมื่อผู้สอนนำสื่อการสอนดังกล่าวข้างต้นมาใช้ประกอบการเรียนการสอนก็จะทำให้ผู้เรียนสนใจเรียนมากขึ้น และเข้าใจเนื้อหาบทเรียนได้ง่ายและชัดเจนยิ่งขึ้นอีกด้วย สำหรับด้านความคาดหวังจะเห็นได้ว่า ผู้เรียนคาดหวังคะแนนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ย (B) ซึ่งจะเป็นผลดีต่อผู้สอน เนื่องจากผู้เรียนก็มีความตั้งใจเรียนอยู่แล้ว เพื่อให้ได้คะแนนดี ผู้สอนก็จะสามารถกระตุ้นความสนใจผู้เรียนได้สะดวกขึ้น

ข้อเสนอแนะสำหรับงานวิจัยต่อไป

1. ควรทำการศึกษาวิจัยในเรื่องของแบบการเรียนรู้ของนิสิตคณะครุศาสตร์ในทุกระดับการศึกษา เพื่อจะได้ทราบว่า นิสิตแต่ละคนมีแบบการเรียนรู้ในลักษณะใด
2. ควรทำการศึกษาเปรียบเทียบแบบการเรียนรู้ของนิสิตระดับปริญญาตรีของคณะครุศาสตร์ ในระดับชั้นปีที่แตกต่างกัน ตลอดจนเปรียบเทียบแบบการเรียนรู้ระหว่างนิสิตระดับปริญญาตรี และระดับปริญญาโท - เอก ของนิสิตคณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. ควรทำการศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างแบบการเรียนรู้กับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนิสิตที่ได้รับการสอนตามแบบการเรียนรู้ที่ตนชอบ
4. ควรเปรียบเทียบแบบการเรียนรู้ของนิสิตคณะครุศาสตร์กับนิสิตคณะอื่น ๆ

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

ภาษาไทย

- กอบกาญจน์ ศรีประสิทธิ์. การศึกษาแบบการเรียนรู้ของนักศึกษาพยาบาล ลังกัดทบวงมหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์, 2529.
- จินดา ยัญทิพย์. ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดทางปรัชญาการศึกษา กับแบบการเรียนรู้ของนิสิตระดับบัณฑิตศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาสารัตถศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2528.
- ชวนสิทธิ์ สุชาติ. การเปรียบเทียบแบบการเรียนรู้ของนิสิตคณะศึกษาศาสตร์ ในระดับอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.
- ณัฐพงษ์ เจริญทิพย์. ความนิยมแบบการเรียนรู้ของนิสิตนักศึกษามหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทร-วิโรฒ พิษณุโลก, 2529.
- ดารงศ์ นิมมานพิสุทธิ์. การศึกษาแบบการเรียนรู้วิชาภาษาอังกฤษของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ในวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2536.
- ดาวิ กุลประสิทธิ์. แบบการเรียนรู้ของนักศึกษาเทคนิคการแพทย์ คณะเทคนิคการแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัย-ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532.

ทัศนีย์ ศิริวัฒน์. แบบการเรียนของนักศึกษาคณะรัฐศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

ปริญญาพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร,
2532.

นภาพรณ ทองประเสริฐ. แบบการเรียนของนักศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาเอกชน.

รายงานการวิจัยมหาวิทยาลัยสยาม, 2531.

นิกวรรณ รัตนวารวิทย์. การเปรียบเทียบแบบการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6

ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนคณิตศาสตร์ต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต
ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

ประสิทธิ์ เขียวศรี. ปฏิสัมพันธ์ระหว่างการใช้ผลย้อนกลับในบทเรียนคอมพิวเตอร์ช่วย

สอนและแบบการเรียนของนักศึกษาระดับปริญญาตรีที่มีต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน
เรื่องวิธีการอ่านค่าความต้านทาน. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

ประโยชน์ คุปต์กาญจนากุล. แบบการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วิทยานิพนธ์

ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2525.

_____. แบบการเรียนของนิสิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. วารสารครุศาสตร์. ปีที่ 11

ฉบับที่ 1 (กรกฎาคม กันยายน 2525) : 139-140.

พัชรารวรรณ เทพล. การศึกษารูปแบบการเรียนภาษาอังกฤษที่ให้นักเรียนเป็นผู้เลือกเอง

ในระดับมัธยมศึกษา ปีที่ 3 จังหวัดนครพนม. ปริญญาพนธ์ศึกษาศาสตร์มหา-
บัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2533.

พัชรี เกียรติฉันทวิมล. การศึกษาปัจจัยคัดสรรที่ส่งผลและที่รับผลของแบบการเรียน

ของนักศึกษาพยาบาล. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต ภาควิชาจิตวิทยา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2529.

ไพฑูรย์ สีนลาวัฒน์. หลักและวิธีการสอนระดับอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : ภาค

วิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

ภาวิไล รักษศักดิ์ศรี. แบบการรู้แบบฟังพาและอิสระของนักศึกษา มหาวิทยาลัยรามคำแหง.

รายงานการวิจัย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง, 2532.

แมรี สารวิทย์. A Study of Language Learners' Strategies วารสาร

มนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พิษณุโลก. ปีที่ 2 ฉบับที่ 1

(มกราคม 2529) : 77-85.

ลักษณี่ มีนะนันท์ และ รุจิเรศ ธนุรักษ์. การศึกษาแบบการเรียนของนักศึกษาพยาบาล

โรงพยาบาลรามาริบัติ. กรุงเทพฯ : ภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทย-

ศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2528. อัดสำเนา.

วัลลภา เทพหัสดิน ณ อยุธยา. การอุดมศึกษา ในการเรียนการสอนระดับอุดมศึกษา

หน้า 17. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์-

มหาวิทยาลัย, 2533.

วิชาญ เลิศลพ. แบบการเรียนของนักเรียนของนักเรียนในโครงการวิทยาศาสตร์

โอลิมปิค. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

สมประสงค์ วิทย์เกียรติ. เอกสารการสอนชุดวิชาหลักการเรียนรู้และเทคนิคการฝึก

อบรม หน่วยที่ 1 - 8. หน่วยที่ 3 ผู้สอนการศึกษานอกระบบ. นนทบุรี :

โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช, 2533.

สุพัศตรา ผาติวิสันต์. การเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาทางคณิตศาสตร์

และความสามารถทางการคำนวณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่สองที่มีแบบการ

เรียนต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2535.

อัจฉรา ธรรมภรณ์. แบบการเรียน : องค์ประกอบช่วยส่งเสริมประสิทธิภาพการเรียน

การสอน. วารสารศึกษาศาสตร์. ปีที่ 4 ฉบับที่ 10 (ตุลาคม 2530 -

มกราคม 2531) : 31 - 39.

อาภาภรณ์ ศิริอาคณีย์. การศึกษาแบบการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ที่มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาต่างกัน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2533.

อุไรรัตน์ ศรีสวาย. ความสัมพันธ์ระหว่างรูปแบบการเรียนรู้กับเพศผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระดับชั้นปีและวิชาเอกของนักศึกษาวิทยาลัยครูในกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาวิจัยการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2527.

ภาษาอังกฤษ

Bauder, A. and Milman J. ESL teaching and learning styles at the University of Americas, Puebla, Mexico. Paper presented at the Annual meeting of the teachers of English to speakers of other Languages, 24th San Francisco, CA. March 1990.

Calvans, B.J. The inflnece of student learning style on the mathematics achievement of middle school student. Dissertation Abstract International. 46 (April 1985) : 2952 - A.

Canfield, A.A., & Lafferty, J. Learning styles inventory. Deteoit, Michigan : Humanics Media, 1970.

_____. learning style inventory manual. Los Angeles : Psychological Services Publishers and Distributors, 1983.

- Canfield, A.A. Learning styles inventory manual. Los Angeles :
Westen Psychological Services, 1988.
- Chickering, A. Potentials for students and educational
effectiveness. Experience And Learning. 27, 1977 :
61-68.
- Clark - T.S. The relationship of the knowledge of student
perceived learning style preferences, and study habits
and attitude to achievement of college freshmen in a
small, urban university. Dissertation Abstracts
International. 48 (4), 1987 :872 - A.
- Coker, L.Sue Chapman. An investigation of cognitive learning
styles in adult nurse learner. Dissertation Abstract
International. 44 (February 1984) : 2373 - A.
- Dunn, R. Learning style : State of the science. Theory Into
Practice. 23 (1984) : 10 - 19.
- Dirksen, Learning styles of Mainland Chinese students of English.
IDEAL. 5, 1990 : 29 - 38.
- Dunn, R., Dunn, K., & Price, G.E. Teaching students through
their individual learning styles. Reston, VA : Reston
Publishing, 1978.
- Entwistle, Noel J. M.Hanley and D.J. Hounsell. Identifying
distinctive approaches to studying. Higher Education.
8, 1979 : 365 - 380.
- Farr, Beatrice J. Individual differences in learning : Predicting
one's more effective learning modality. Dissertation
Abstracts International. 32(3), 1971 : 1332 - A.

- Frech, R.L. Teaching strategies and learning processes.
Educational Considerations, 3 (1975) : 27 - 28.
- Galloway, V. and Labarca A. From student to learner : style, process and strategy. In Diane W. Birckbichler (ed s).
New Perspectives and New directions in foreign language education. National textbook Co., 1990 : 113.
- Glass, G.V. and Stanley, C.J. Statistical methods in education and psychology. Englewood Cliff, N.J. : Prentice Hall, 1970.
- Gregorc, A. F. Learning/teaching styles : Potent forces behind them. Educational Leadership, 36 (January 1979) : 234 - 236.
- Grasha, A. and Reichmann. Workshop handout on learning styles. Ohio : Faculty Resource, University of Cincinnati, 1975.
- Guild, P. O'Rourke burke. Learning styles : Knowledge, issues and applications for classroom teacher. Dissertation Abstract International. 41 (September 1980) : 1033 - A.
- Hainer, E. V. Cognitive and learning styles of limited English proficient and English proficient high school students. Dissertation Abstracts International. 48 (10), 1988 : 2559 - A.
- Hassan, B.H. Field dependence independence cognitive style and EFL proficiency among Egyptian College students. Dissertation Abstracts International. 50 (2), 1989 : 343 - A.

- Hunt, D.E. Learning style and student needs : An intraduction to conceptual level. In J.W. Keefe (Ed.) Student learning styles : Diagnosing and prescribing programs, Reston, VA : National Association of Secondary School Principals, 1979 : 27 - 38.
- I smail, Y. A study of relationships between achievement motivation and learning styles of group of Malaysian student attending Northern Illinois University. Dissertation Abstract International. 43 (January 1983) : 2304 - A.
- Katz, N. Individual learning style, Isracli norms and cross-cultural equivalence of Kolb's learning style inventory. Journal of Cross Cultural Psychology. 19 : 3 (September, 1988) : 361-379.
- Keefe, J.W. Student learning styles : Diagnosing and prescribing programs. Reston, Virginia : National Association of Secondary Principals, 1979.
- _____. Assessing student learning styles : an overvies. In proceedings of the National Conference of Student Learning Styles and Brain Behaviar. NASSP, Reston, VA, 1982.
- _____ and B.G. Ferrell. Developing a defensible learning style paradigm. Educational Leadership. 48, 2 (October 1990): 59.

- Kissick, B. and Grob D.H. Analysis of learning styles : Academic and vocational students. International Journal of Instructional Media. 15 (2), 1988 : 151 - 162.
- Kolb, D.A. Learning style inventory: Technical manual. Boston : McBer, 1976.
- _____. Learning style inventory : A self-description of preferred learning modes. Boston, Massachusetts : McBers, 1977.
- Kolb, D.A., Rubin, I and McJntyre, J.M. Organizational psychology : An experiential approach. Englewood Cliffs, New Jersey : Prentice-Hall, 1974.
- Lam-Phoon, S.C. A comparative study of the learning styles of Southeast Asian and American Caucasian college students on two Seventh-day Adventist Campuses. Dissertation Abstracts International. 48 (9) 1988 : 2234 - A.
- Mann, R., et al. The college classroom : conflict change and learning. New York : John Wiley and Sons, Inc., 1970.
- Matthews, D.B. The effect of learning style on grades of first-Year college students. Research in Higher Education. 32 (3), 1991 : 253 - 268.
- McCarthy, B. The 4 Mat System : teaching to learning styles with right-left mode techniques. Barrington, IL : Excel, 1987.
- Mehren, W.A. and Lehaman, I.J. Measurement and evaluation in educational psychology. New York : Holt, Rinehart and Winston, 1978.

Melton C. D. Bridging the cultural gap : A study of Chinese students' learning style preferences. RELIC Journal. 21, 1 (June 1990) : 29-47.

Merritt, S.L. Learning style preferences of student in Baccalaureate nursing programs. Unpublished Doctoral dissertation, University of Missouri-st. Louis, st. Louis, Missouri, 1982.

O'Brian, L. SOS, strengthening of skills. Philadelphia, Pa : Research for Better Schools, 1988.

Page, G. T, Thomas J.B. Thomas and Marchall., A.R. International Dictionary of Education. London : Kogan Page Ltd., 1977.

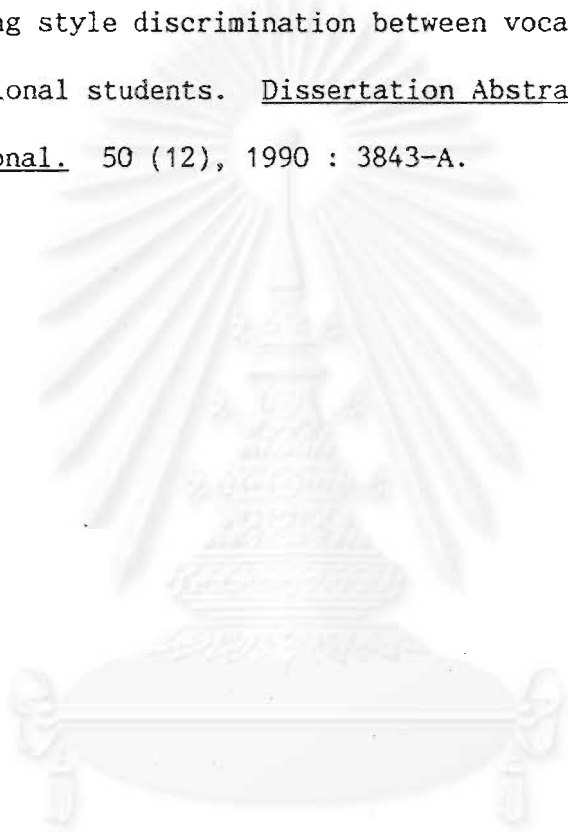
Price, G.E. Research Supplement : Research on learning stye with Suggestions for teacher experimentation. In Rita Dunn and Kenneth Dunn (ed.) Teaching students through gheir individual learning styles : A practical approach. Prentice-Hall, 1978.

Price, G.E. Changes in learning style for a random sample of individuals age 18 and older who responded to the productintz environmental preferences survey, 1986. Paper presented at the Annual convention of the American Association for Counseling And Development, New Orleans, Louisiana, Aprul 21-25, 1987. (ERIC Document Reproduction Service No.Ed 283 112)

- Ramirez, M. and Castaneda A., Cultural democracy, biocognitive development and education. New York : Academic Press, 1974.
- Reid, J.M. The learning style preferences of ESL students. TESOL Quarterly, 21, 1 (March, 1987) : 87-111.
- Reinert, H. One picture is worth a thousand words ? Not necessarily' Modern Language Journal. 60(4), 1976 : 160-168.
- Rezmovic, V.& Rezler, A. The learning preference inventory. Journal of Allied Health. 10 (1981) : 28-34.
- Ricketts, J. N. The influence of cognitive learning style on achievement in linguistics. Dissertation Abstracts International. 44 (11), 1984 : 3505-A.
- Schmeck, R.R. Learning styles of college students. In R.F. Dillion & R.R.Schmeck (Ed). Individual differences in eognition. New York : Academic Press, 1983 : 233-279.
- _____, R.R. and Ramanaiah, N. Development of a self-report inverntory for assessing individual differences in Learning processes. Applied Psychological Measurement. 1, 1977 : 413-431.
- Smith, L.H. and Renzulli J.S. Learning style preference : A practical approach for classroom teachers. Theory Into Practice. 23 : 1, 1984; 44-50.
- Stone, M.E. Learning style preference : A study of graduate and undergraduate students. Dissertation Abstracts International. 48 (5), 1987 : 1130-A.

- Tappenden, J. Analysis of the learning style of vocational and non-vocational students in eleventh and twelfth grades from rural, urban, and suburban locations in Ohio. Dissertation Abstracts International 44 (5), 1983 : 1326-A.
- Thames, R.W. The relationship between specific personality characteristics and other learner factors and success in the study of a second language. Dissertation Abstracts International. 43 (12), 1983 : 3805-A.
- Trayer, M.E. Learning styles and attrition in foreign language study. Dissertation Abstracts International. 50 (6), 1989 : 1552-A.
- Willing, K. Learning styles in adult migrant education. Sydney : NSE Adult Migrant Education Service, 1988.
- Woodward, J.H. Preferred learning or teaching styles of industrial arts and home economics students and teachers. Dissertation Abstracts International. 46 (6), 1985 : 1611-A.
- Witkin, H. A, et al. Field dependent and field independent cognitive styles and their educational implications. Review of Educational Research. 47, 1, 1977 : 1-64.
- Yount, J.L. Measuring and comparing cognitive learning styles by academic discipline, class and gender. Dissertation Abstracts International. 49 (11), 1989 : 3315 - A.

- Yu, X. Relationship between learning styles and academic achievement of Asian, Hispanic and White students of adult English as a second language programs. Dissertation Abstracts International. 52 (3), 1991 : 784-785-A.
- Zak, F.W. Learning style discrimination between vocational and non vocational students. Dissertation Abstracts International. 50 (12), 1990 : 3843-A.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก**รายนามผู้ทรงคุณวุฒิ**

1. รองศาสตราจารย์ ดร.นฤมล ตันธสุรเศรษฐ์ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
2. รองศาสตราจารย์ ดร.ศลิกาญจน์ ทวีสุวรรณ สาขาวิชาศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช
3. รองศาสตราจารย์ ดร.เกียรติวรรณ อมาตยกุล ภาควิชาการศึกษานอกโรงเรียน
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

แบบสอบถามเรื่องการเรียนรู้

แบบสอบถามฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบว่าท่านมีวิธีการศึกษาหรือแบบการเรียนรู้อย่างไร แบบสอบถามฉบับนี้ไม่ใช่แบบทดสอบ ด้วยเหตุนี้จึงไม่มีคำตอบที่ถูกต้องหรือผิด

ตัวอย่าง   แนวทางการเลือกในสิ่งที่ท่านชอบ

สี่ต่อไปนี้เป็นสิ่งที่ท่านชอบสี่อันดับมากที่สุด ชอบมาก ชอบปานกลาง และชอบน้อยที่สุด

- ก. เหลือง
- ข. แดง
- ค. ฟ้า
- ง. เขียว

ตัวอย่างในกระดาษคำตอบ

- ก. 1 ชอบมากที่สุด
- ข. 2 ชอบมาก
- ค. 3 ชอบปานกลาง
- ง. 4 ชอบน้อยที่สุด

จากคำถามจำนวน 30 ข้อต่อไปนี้อย่าให้ท่านกรุณาเขียนตอบลงในกระดาษคำตอบ และกรุณาอย่าทำเครื่องหมายใด ๆ ในแบบสอบถาม โปรดชี้เฉพาะลงไปที่สิ่งใดที่ท่านชอบมากที่สุดในแต่ละรายการตามลำดับ 1, 2, 3 และ 4 หากท่านไม่เขียนหมายเลขตามลำดับความต้องการลงไปในข้อใด จะมีผลทำให้ข้อนั้นไม่สามารถนำมาเป็นข้อมูลได้

1. ท่านยังจำห้องเรียนที่ท่านชอบได้หรือไม่ กรุณาเรียงลำดับห้องเรียนที่ท่านชอบ 1 - 4 จากชอบมากที่สุดไปหาชอบน้อยที่สุด
  - ก. ท่านได้สนุกสนานกับเพื่อน ๆ และมีการยอมรับความคิดเห็นซึ่งกันและกัน
  - ข. การเรียนการสอนได้ถูกวางแผนและเตรียมการเป็นอย่างดีและได้ดำเนินไปตามแผนการนั้น
  - ค. ท่านได้มีโอกาสดัดสินใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนด้วยตนเอง และครูผู้สอนได้อนุญาตให้ท่านเลือกเรียนในสิ่งที่ท่านสนใจเรียนมากที่สุด
  - ง. ท่านได้มีการเปรียบเทียบผลการเรียนรู้กับผู้เรียนคนอื่น ๆ และผู้เรียนแต่ละคนต่างได้รับเกรดหรือคะแนนอย่างยุติธรรม

2. ท่านชอบครูหรือผู้สอนที่มีลักษณะอย่างไร โปรดเรียงลำดับความชอบ 1 - 4 จากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด
  - ก. ครูที่น่ารักมีมิตรภาพ และให้ความสนใจในผู้เรียน
  - ข. ครูที่มอบหมายการบ้านและรายงานได้ชัดเจน
  - ค. ครูที่อนุญาตให้ท่านได้ตัดสินใจเกี่ยวกับการเรียนการสอนและอนุญาตให้ท่านได้ปฏิบัติตามต้องการ
  - ง. ครูที่ตั้งเป้าหมายความสำเร็จการเรียนการสอนในห้องเรียนสูง และสามารถทำให้นักเรียนบรรลุเป้าหมายการเรียนนั้น

3. วิชาใดเป็นวิชาที่ท่านชอบและสนใจเรียนมากที่สุด 1 - 4 จากชอบมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด
  - ก. คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์
  - ข. การอ่านและการเขียน
  - ค. ศิลปะประดิษฐ์
  - ง. จิตวิทยาและการสัมภาษณ์

4. วิธีการเรียนรู้แบบใดที่ช่วยทำให้ท่านเรียนรู้ได้ดีที่สุด โปรดเรียงลำดับความชอบ 1 - 4 จากชอบมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด
- ฟังและแสดงความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมห้อง
  - อ่านรายงานของเพื่อนร่วมห้อง
  - ชมภาพยนตร์ ดูรูปภาพ วาดภาพ
  - ศึกษาหรือเรียนรู้ด้วยตนเอง
5. เมื่อท่านทำข้อสอบเสร็จเรียบร้อยแล้ว ท่านคิดว่าท่านสมควรจะได้รับเกรดหรือคะแนนในระดับใด โปรดเรียงลำดับเกรดหรือคะแนนที่ท่านพอใจ 1 - 4 จากข้อที่พอใจมากที่สุด ไปหาข้อที่น้อยที่สุด
- ยอดเยี่ยม
  - ดีหรือสูงกว่ามาตรฐาน
  - ปานกลาง
  - ต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐาน
6. ข้อใดที่ท่านคิดว่าจะสามารถช่วยทำให้ท่านมีประสบการณ์การเรียนรู้เพิ่มมากขึ้น ในขณะที่เรียน โปรดเรียงลำดับ 1 - 4 จากข้อที่ท่านชอบมากที่สุด ไปถึงข้อที่ชอบน้อยที่สุด
- การเรียนการสอนที่มีกิจกรรมกลุ่มมาก ทำให้มีโอกาสได้พบปะและรู้จักเพื่อน ๆ มากขึ้น
  - การเรียนการสอนที่มีโครงการสอนอธิบายส่วนประกอบของเนื้อหาของแต่ละวิชาอย่างชัดเจน
  - การเรียนการสอนที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้คิดและกำหนดเป้าหมายของตนเองได้อย่างเต็มที่
  - การเรียนการสอนที่มีข้อมูลซ้ำให้เป็นความแตกต่างระหว่างผู้เรียนแต่ละคน

7. ครูประเภทใดที่ท่านคิดว่าไม่เหมาะสมหรือไม่ดีที่สุด โปรดเรียงลำดับ 1 - 4 จากประเภทที่ไม่ดีมากที่สุดไปสู่อันดีน้อยที่สุด
- ครูที่สนใจเนื้อหาวิชาที่สอนมากกว่าตัวผู้เรียน
  - ครูที่สั่งการบ้านหรือมอบหมายงานไม่ชัดเจน และผู้เรียนไม่เข้าใจว่าตนเองจะต้องทำอะไรบ้าง
  - ครูที่ไม่เคยอนุญาตให้ผู้เรียนได้ตัดสินใจและลงมือปฏิบัติด้วยตนเอง
  - ครูที่ไม่เข้มงวดเมื่อผู้เรียนส่งเสียงดัง ผู้เรียนไม่สนใจฟังครู เนื่องจากครูปล่อยให้ผู้เรียนทำอะไรได้ตามใจชอบ
8. ท่านชอบทำสิ่งใดต่อไปนี้มากที่สุด โปรดเรียงลำดับ 1 - 4 จากความชอบมากที่สุดไปหาความชอบน้อยที่สุด
- เดาระาคำสิ่งของต่าง ๆ
  - เขียนจดหมายหรือรายงาน
  - คิดประดิษฐ์หรือซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ
  - พูดคุยกับบุคคลแปลกหน้า
9. ในห้องเรียนที่มีกิจกรรมหลากหลาย ท่านชอบที่จะทำอะไรมากที่สุด โปรดเรียงลำดับ 1 - 4 จากกิจกรรมที่ชอบมากที่สุด ไปหาข้อที่ชอบน้อยที่สุด
- การบรรยายและการถามตอบ
  - การอ่านตำราและเอกสารอื่น ๆ
  - การชมภาพยนตร์ สไลด์ แผ่นใส และรูปภาพ
  - การปฏิบัติการณ์ในห้องทดลอง
10. หากท่านได้รับเกรดหรือคะแนนต่ำที่สุดในห้องเรียนในวิชาที่ท่านคิดว่าง่าย ท่านจะมีความรู้สึกอย่างไร โปรดเรียงลำดับความรู้สึกที่จะเกิดขึ้น 1 - 4 จากข้อที่รู้สึกมากที่สุดไปหาข้อที่น้อยที่สุด
- อาจผิดพลาดที่กระบวนการตรวจสอบ
  - ประหลาดใจเพราะไม่ค่อยได้เกิดขึ้น

- ค. ประหลาดใจเล็กน้อยแต่บางครั้งก็เกิดขึ้นได้
- ง. ไม่ประหลาดใจเลย
11. หลายวิชาที่มีการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ท่านรู้สึกอย่างไรกับเกรดหรือคะแนนที่ท่านได้รับ โปรดเรียงลำดับ 1 - 4 จากความรู้สึกที่ชอบมากที่สุด ไปหาน้อยที่สุด
- ก. บางครั้งเกรดหรือคะแนนที่ได้รับทำให้ผู้เรียนเกิดความรู้สึกอิจฉาและทำให้เกิดความรู้สึกไม่ดีขึ้น
- ข. บางครั้งครูผู้สอนสร้างคำถามที่ไม่ยุติธรรมเป็นคำถามที่ไม่เกี่ยวข้องกับเนื้อหาวิชาที่เรียน
- ค. บางครั้งเกรดหรือการสอบไม่ได้มีประโยชน์สำหรับผู้เรียน เนื่องจากไม่ได้ช่วยผู้เรียนตัดสินใจว่าผู้เรียนควรจะทำอย่างไรและไม่ได้ช่วยให้ผู้เรียนได้ทราบว่าคุณต้องเรียนรู้สิ่งใดมากที่สุด
- ง. บางครั้งเกรดหรือคะแนนไม่ได้แสดงให้เห็นอย่างแท้จริงว่า ผู้เรียนแต่ละคนเรียนรู้ได้ดีหรือไม่
12. วิธีการใดที่ช่วยในการเรียนรู้ของท่านได้มากที่สุด โปรดเรียงลำดับ 1 - 4 จากความรู้สึกที่ชอบมากที่สุด ไปหาน้อยที่สุด
- ก. พยายามที่จะรู้จักครูผู้สอน โดยหาโอกาสไปพบและสร้างความคุ้นเคย
- ข. ได้ทราบแผนการเรียนและงานที่ต้องทำในวิชาที่เรียนอย่างแน่นอน
- ค. พยายามที่จะหาโอกาสตัดสินใจและวางแผนการเรียนรู้อย่างด้วยตนเอง
- ง. ได้ครูที่คอยกำหนดว่าท่านต้องเรียนรู้อะไรบ้าง และด้วยวิธีการใด
13. สมมติว่า มีวิชาหนึ่งที่ท่านเรียนได้กำหนดให้ท่านไปเยี่ยมเยียนผู้สูงอายุที่บ้าน ท่านต้องการจะทำสิ่งใดต่อไปนี้มากที่สุด โปรดเรียงลำดับ 1 - 4 จากความรู้สึกที่ชอบมากที่สุด ไปหาน้อยที่สุด
- ก. ช่วยคำนวณตัวเลข เช่น คณิตศาสตร์
- ข. เขียนจดหมายและอ่านหนังสือให้ฟัง
- ค. ช่วยซ่อมแซมอุปกรณ์เครื่องใช้ภายในบ้านที่ชำรุด
- ง. ไปเยี่ยมเยียน พูดคุย และรับฟังความรู้สึกของผู้สูงอายุ

14. สมมติว่าท่านมีความต้องการที่จะเรียนรู้ งานใหม่และไม่เคยทำมาก่อน ท่านชอบวิธีการเรียนรู้ใดเพื่อที่จะเรียนรู้งานใหม่ เหล่านี้ โปรดเรียงลำดับ 1 - 4 จากที่ชอบมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด
- มีผู้คอยให้คำปรึกษาและแนะนำ
  - อ่านหนังสือหรือเอกสารที่มีคำอธิบายด้วยตนเอง
  - ชมการสาธิตในห้องเรียน
  - พยายามที่จะลงมือทำงานนั้นด้วยตนเอง
15. สมมติว่าท่านได้ส่งรายงานฉบับหนึ่งที่ท่านทำเสร็จแล้ว ท่านคิดว่าเกรดหรือคะแนนระดับใดที่ท่านสมควรจะได้รับจึงจะมีความเหมาะสม โปรดเรียงลำดับ 1 - 4 จากคะแนนหรือเกรดที่เป็นไปได้มากที่สุดไปหาน้อยที่สุด
- ดีมาก
  - ดีหรือสูงกว่ามาตรฐาน
  - อยู่ในเกณฑ์มาตรฐาน
  - ต่ำกว่ามาตรฐาน
16. ในฐานะผู้เรียนท่านคิดว่าท่านต้องมีความรับผิดชอบอะไรบ้างในห้องเรียน โปรดเรียงลำดับ 1 - 4 จากความรู้สึกชอบมากที่สุดไปหาข้อที่น้อยที่สุด
- ให้ความร่วมมือกับผู้เรียนคนอื่น ๆ เท่าที่สามารถจะช่วยให้
  - ถามคำถามครูผู้สอนเมื่อขึ้นเรียนเกิดความไม่เข้าใจ
  - ตัดสินใจในสิ่งที่สามารถจะกระทำได้ด้วยตัวเอง
  - เปรียบเทียบตนเองกับผู้เรียนคนอื่น และแข่งขันกับผู้เรียนคนอื่น
17. สมมติว่าท่านมีความต้องการที่จะเป็นครู ท่านคิดว่าท่านควรเรียนรู้อะไรบ้าง โปรดเรียงลำดับ 1 - 4 จากข้อที่มีความสำคัญมากที่สุดไปหาข้อที่มีความสำคัญน้อยที่สุด
- การปรับตัวและสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับผู้เรียน
  - การแนะนำผู้เรียนให้ทราบลักษณะ กฎ ระเบียบ และเกณฑ์ในการให้คะแนน

- ค. การช่วยเหลือให้ผู้เรียนทราบถึงวิธีการทำงานและการเรียนรู้ด้วยตนเอง
- ง. การควบคุมผู้เรียนให้ทำงานในห้องเรียนอย่างมีระเบียบ
18. ห้องเรียนใดที่ท่านชอบมากที่สุด และชอบรองลงมา โปรดเรียงลำดับ 1 - 4 จากข้อที่ชอบมากที่สุดไปหาข้อที่น้อยที่สุด
- ก. คณิตศาสตร์และตรรกวิทยา
- ข. การเขียนเรื่องสั้น
- ค. การเรียนรู้วิธีการใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่าง ๆ
- ง. การเข้าใจธรรมชาติและความต้องการของคน
19. สมมติว่าท่านต้องการเรียนรู้เกี่ยวกับการผลิตพลาสติกแบบใหม่ท่านจะชอบวิธีการเรียนรู้แบบใดมากที่สุด โปรดเรียงลำดับ 1 - 4 จากข้อที่ชอบมากที่สุดไปหาข้อที่น้อยที่สุด
- ก. เข้าฟังการบรรยาย
- ข. อ่านหนังสือที่เกี่ยวข้อง
- ค. ดูภาพยนตร์หรือดูภาพสไลด์
- ง. ท้าการทดลอง
20. เมื่อเปรียบเทียบคะแนนหรือเกรดของท่านกับผู้เรียนคนอื่น ๆ ในห้องเรียน โอกาสที่คะแนนหรือเกรดของท่านเป็นไปได้มากที่สุดเป็นอันดับ 1 - 4 จากข้อที่เป็นไปได้มากที่สุดไปหาข้อที่เป็นไปได้น้อยที่สุด คือ
- ก. ได้คะแนนสูงสุด
- ข. ได้คะแนนสูง
- ค. ได้คะแนนปานกลาง
- ง. ได้คะแนนต่ำสุด
21. ห้องเรียนที่ท่านไม่ชอบเป็นอย่างไร โปรดเรียงลำดับคำตอบ 1 - 4 จากข้อที่ท่านไม่ชอบมากที่สุดไปหาข้อที่ท่านไม่ชอบน้อยที่สุด
- ก. ผู้เรียนทะเลาะวิวาทกันมากในห้องเรียน
- ข. การจัดการเรียนการสอนภายในห้องเรียนไม่เหมาะสม ท่านไม่ทราบว่าอะไรจะเกิดขึ้นเป็นลำดับต่อไป

- ค. ท่านไม่ได้รับอนุญาตให้ทำในสิ่งที่ต้องการ.
- ง. ครูไม่กังวลว่าผู้เรียนจะเรียนรู้ได้มากน้อยเพียงใด หากยอมรับผลการเรียนที่เกิดขึ้น
22. ท่านคิดว่าครูที่ให้ความช่วยเหลือท่านได้มากที่สุดควรเป็นอย่างไร โปรดเรียงลำดับ 1 - 4 จากข้อที่ท่านชอบมากที่สุดไปหาข้อที่ท่านชอบน้อยที่สุด
- ก. ครูที่รักและเมตตาผู้เรียน ครูมักให้ความช่วยเหลือและมีความเข้าใจผู้เรียนเป็นอย่างดี
- ข. ครูที่สั่งงานให้ผู้เรียนทำโดยตรง ชัดเจนและไม่อ้อมค้อม
- ค. ครูที่อนุญาตให้ผู้เรียนได้เรียนและทำงานตามความคิดเห็นของตนเอง เพราะครูคิดว่าผู้เรียนแต่ละคนมีลักษณะเฉพาะตัว
- ง. ครูที่ควบคุมชั้นเรียนให้เป็นระเบียบ ต้องการให้ผู้เรียนทุกคนมีความประพฤติดีและตั้งใจเรียน
23. สมมติว่าท่านเป็นสมาชิกของชมรมกิจกรรมของมหาวิทยาลัย ท่านต้องการที่จะทำอะไร โปรดเรียงลำดับ 1 - 4 จากข้อที่ท่านชอบมากที่สุด ไปหาข้อที่ชชอบน้อยที่สุด
- ก. งานเกี่ยวกับการเงิน (เหรียญก)
- ข. ร่างจดหมายบันทึกการประชุม
- ค. จัดห้องและจัดเตรียมอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ต้องใช้
- ง. พบปะและให้ความช่วยเหลือกับสมาชิกใหม่ด้วยสัมพันธภาพที่ดี
24. สมมติว่าท่านได้เรียนวิชาที่เกี่ยวกับการรักษาสภาพแวดล้อม ท่านต้องการให้ผู้สอนใช้วิธีการเรียนการสอนแบบใดบ้าง โปรดเรียงลำดับ 1 - 4 จากข้อที่ท่านชอบมากที่สุดไปหาข้อที่ชชอบน้อยที่สุด
- ก. การบรรยายจากครูผู้สอน
- ข. ให้อ่านหนังสือที่เกี่ยวข้องด้วยตนเอง
- ค. ให้ชมรายการโทรทัศน์และภาพยนตร์
- ง. พาไปทัศนศึกษาออกสถานที่

25. ผลการเรียนรู้ของท่านที่ผ่านมาเป็นอย่างไร โปรดเรียงลำดับ 1 - 4 จากข้อที่เป็นจริงมากที่สุดไปหาข้อที่น้อยที่สุด
- เคยอยู่ในระดับสูงสุด หรือใกล้เคียงกับระดับสูงสุดในห้องเรียน
  - เคยทำได้ดีกว่ามาตรฐาน
  - เคยทำได้ในระดับปานกลาง
  - เคยทำได้ในระดับต่ำของห้องเรียน
26. โปรดอ่านข้อความต่อไปนี้ แล้วท่านคิดว่าข้อความใดต่อไปนี้ที่มีความสำคัญมากที่สุด ต่อการเรียนการสอนในห้องเรียน โปรดเรียงลำดับความสำคัญจาก 1 - 4 สำคัญมากที่สุดไปหาข้อที่น้อยที่สุด
- การเรียนการสอนควรเปิดโอกาสให้ผู้เรียน ได้รู้จักเพื่อนใหม่ในห้องเรียน และ ผู้เรียนแต่ละคนได้ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน
  - การเรียนการสอนที่มีแนวคิดและประเด็นเนื้อหาที่มีการจัดลำดับเป็นขั้นเป็นตอนอย่างเหมาะสม เพื่อความเข้าใจที่ถูกต้อง
  - การเรียนการสอนที่ผู้เรียนควรได้ตัดสินใจว่า ตนจะต้องเรียนรู้อะไร และใช้วิธีการเรียนรู้อย่างไร ตลอดจนมีโอกาสกำหนดขอบเขตและปริมาณที่ต้องศึกษานานประเด็นที่หลากหลาย
  - การเรียนการสอนที่คะแนนหรือเกรดที่ผู้เรียนได้รับมีความยุติธรรมและสามารถแสดงให้เห็นชัดว่าผู้เรียนเรียนรู้ได้อย่างเต็มที่หรือไม่
27. ข้อใดต่อไปนี้ที่เกิดขึ้นในห้องเรียนแล้วท่านชอบน้อยที่สุดหรือไม่ชอบ โปรดเรียงลำดับ 1 - 4 จากข้อที่ท่านไม่ชอบมากที่สุดไปหาข้อที่ท่านชอบน้อยที่สุด
- ครูผู้สอนที่ไม่มีคามยุติธรรม ชี้แนะ และไม่สุภาพ
  - ท่านไม่สามารถเข้าใจอย่างชัดเจนว่าจะต้องทำอะไรบ้างในลำดับต่อไป
  - ท่านไม่สามารถทำานสิ่งที่ดีที่สุดได้สำหรับตนเอง
  - ครูที่ไม่สามารถควบคุมชั้นเรียนได้

28. เนื้อหาวิชาใดที่ท่านสนใจและเห็นว่าสำคัญมากที่สุดต่องานอาชีพของท่าน
โปรดเรียงลำดับ 1 - 4 จากข้อที่ท่านชอบมากที่สุดไปหาข้อที่ท่านชอบน้อย
ที่สุด
- คณิตศาสตร์ บัญชี วิศวกรรมศาสตร์
  - การเขียน การพูด ภาษา
  - การสร้าง การออกแบบ และการซ่อมแซมสิ่งต่าง ๆ
  - การขาย การสอน การสัมภาษณ์
29. ท่านชอบทำข้อใดต่อไปนี้มากที่สุดในห้องเรียน โปรดเรียงลำดับ 1 - 4 จาก
ชอบมากที่สุดไปหาข้อที่ชอบน้อยที่สุด
- ท่านได้ฟังครูผู้สอนบรรยาย จากนั้นตอบคำถาม
  - ท่านได้อ่านหนังสือที่เกี่ยวข้องด้วยตนเอง
  - ท่านได้ชมภาพยนตร์ รูปภาพ และภาพเขียน
  - ท่านได้ทดลองใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเอง
30. สมมติว่าท่านเรียนสำเร็จวิชาหนึ่งที่ยากมากและได้รับคะแนนหรือเกรดสูงสุดใน
ในห้องเรียนท่านจะคิดอย่างไร โปรดเรียงลำดับ 1 - 4 จากข้อที่ชอบมาก
ที่สุดไปหาข้อที่ชอบน้อยที่สุด
- ท่านคาดหวังว่าจะทำได้ดีจึงไม่รู้ลึกลับประหลาดใจ
  - ท่านรู้ลึกลับประหลาดใจ แต่ก็มีโอกาสเป็นไปได้
  - ท่านโชคดีที่เดาคำตอบได้ถูกต้อง
  - ท่านคิดว่าเกิดการผิดพลาดเกี่ยวกับการรวมคะแนน

ภาคผนวก ค

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

1. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์คุณภาพของเครื่องมือ

1.1 การหาค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม (Reliability)

โดยใช้สูตรหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (α - coefficient) ดังนี้

$$r = \frac{n}{n-1} \left[\frac{1 - S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ r แทน ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม

S_i^2 แทน ความแปรปรวนของข้อคำถามแต่ละข้อ

S_t^2 แทน จำนวนข้อคำถามทั้งหมดในแบบสอบถาม

(Mehrens and Lehmann, 1978)

2. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

2.1 หาค่าร้อยละของสถานภาพของผู้ตอบแบบสอบถามจากสูตร ดังนี้

$$\text{ค่าร้อยละ} = \frac{\text{จำนวนคำตอบทั้งหมด}}{\text{จำนวนผู้ตอบแบบสอบถาม}} \times 100$$

2.2 หาค่ามัธยฐานเลขคณิต ($\bar{X}$) ของคำตอบแบบมาตราส่วนประเมินค่า ที่เกี่ยวข้องกับแบบการรับรู้ของผู้เรียน ดังนี้

$$\bar{X} = \frac{\sum fX}{N}$$

$\bar{X}$ แทน ค่าเฉลี่ยของคะแนน

N แทน จำนวนคำตอบทั้งหมด

f แทน ความถี่ของคะแนน

X แทน ค่านี้หนักคำตอบ เป็น 5, 4, 3, 2 และ 1

2.3 การหาค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของคำตอบแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า แต่ละข้อ ใช้สูตรดังนี้

$$S.D. = \frac{fX^2 - (fX)^2 / N}{N - 1}$$

S.D. แทน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

fX แทน ผลรวมของความถี่คูณด้วยคะแนนยกกำลังสอง

fX^2 แทน จำนวนข้อมูลทั้งหมด

(Glass and Stanley, 1970)

2.4 นาค่าสถิติที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลมาเปรียบเทียบความแตกต่างของแบบการเรียนรู้ของนิสิตที่เรียนวิชาเอก 4 วิชาเอก โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way Analysis of Variance) จากสูตร

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS = SS/df	F
ระหว่างกลุ่ม	$K - 1$	SS_a	$MS_a = SS_a / K - 1$	MS_a / MS_w
ภายในกลุ่ม	$N - K$	$SS_w = SS_t - SS_a$	$MS_w = SS_w / N - K$	
รวม	$N - 1$	SS_t		

เมื่อ	SS_t	=	ผลบวกของกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนของกลุ่ม
	SS_a	=	ผลบวกของกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนระหว่างกลุ่ม
	SS_w	=	ผลบวกกำลังสองของส่วนเบี่ยงเบนภายในกลุ่ม
	MS_w	=	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองภายในกลุ่ม
	MS_a	=	ค่าเฉลี่ยของผลบวกกำลังสองระหว่างกลุ่ม
	N	=	จำนวนข้อมูลทั้งหมดทุกกลุ่มรวมกัน
	K	=	จำนวนกลุ่ม
	df	=	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ

2.5 การทดสอบอัตราส่วน F โดยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe Test for all Possible Comparison) จากสูตร

$$F = \frac{(M_1 - M_2)^2}{MS_w (1/n_1 - 1/N_2) (K-1)}$$

เมื่อ	$(K-1), (N-K)$	แทน	ชั้นแห่งความเป็นอิสระ
	M_1, M_2	แทน	มัชฌิมเลขคณิตของ 2 กลุ่ม ที่ต้องการทดสอบความแตกต่าง
	n_1, n_2	แทน	จำนวนตัวอย่างประชากรของสองกลุ่มที่นำทดสอบ

ประวัติผู้เขียน

นาง อาชัญญา (ลิวิยานนท์) รัตนอุบล เกิดเมื่อวันที่ 27 กันยายน พ.ศ. 2502 ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาคณะครุศาสตร์บัณฑิต (เกียรตินิยม) สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2524 สำเร็จการศึกษาคณะครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการศึกษาจากระบบโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ. 2527 สำเร็จการศึกษา Master of Education (Secondary Education) จาก University of Missouri - St.Louis, Missouri, USA. เมื่อปี พ.ศ. 2528 และสำเร็จการศึกษา Doctoral of Education (Adult Education) จาก University of Missouri-St.Louis, Missouri, U.S.A. เมื่อปี พ.ศ. 2532 เริ่มรับราชการตำแหน่งอาจารย์ประจำสาขา วิชาศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เมื่อปี พ.ศ. 2532 และได้โอน ราชการมาประจำภาควิชาการศึกษาออกโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อ ปี พ.ศ. 2533 และปัจจุบันรับราชการตำแหน่ง ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ระดับ 7 ภาค วิชาการศึกษาออกโรงเรียน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย